Załącznik do uchwały nr XI/81/2016
Rady Powiatu Strzelecko – Drezdeneckiego
z dnia 25.01.2016

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Strzelecko - Drezdeneckiego na lata 2016 - 2020

Spis treści

I. Uwarunkowania zewnętrzne 4
1.1. Podstawy prawne 4
1.2. Podstawy strategiczno - programowe 5
II. Charakterystyka Powiatu 6
III. Diagnoza sytuacji społecznej powiatu 9
2.1. Sytuacja demograficzna 9
2.2. System pomocy społecznej 14
2.3. Piecza zastępcza 20
2.3.1. Zadania pieczy zastępczej 20
2.3.2. Zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej 21
2.3.3. Analiza pieczy zastępczej w powiecie strzelecko - drezdeneckim 22
2.4. Sytuacja osób niepełnosprawnych 30
2.4.1 Niepełnosprawność na podstawie GUS 31
2.4.2 Niepełnosprawność według Powiatowego Zespołu do spraw Osób Niepełnosprawnych 33
2.4.3 Rehabilitacja społeczna 37
2.4.4 Rehabilitacja zawodowa 38
2.4.5 Rehabilitacja zdrowotna 40
2.4.6 Instytucje służące rehabilitacji osób niepełnosprawnych na terenie powiatu strzelecko-drezdeneckiego. 41
2.5. Rynek pracy 45
2.5.1 Struktura bezrobotnych w powiecie strzelecko – drezdeneckim 45
2.5.2 Popyt na pracę w powiecie strzelecko – drezdeneckim 49
2.6. Edukacja 58
2.7. Ochrona zdrowia i profilaktyka 63
2.8. Aktywność społeczna 68
2.9. Rozwój ekonomii społecznej 93
2.10. Analiza SWOT 95
IV. Cele główne i operacyjne 101
V. Zarządzanie realizacją strategii 115
5.1. Źródła finansowania 115
5.2. Termin realizacji 115
5.3. Monitoring i ewaluacja 116
VI. Uwagi końcowe 117
Spis ilustracji 118
Spis tabel 120

Wprowadzenie

Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych stanowi lokalny element polityki społecznej, który powinien przejawiać się w postępie społecznym i dążeniu do zaspokojenia potrzeb wszystkich mieszkańców powiatu. Dynamiczny rozwój gospodarczy przekłada się na rozwój społeczeństwa, ale również i na powstanie nierówności społecznych, co łączy się z rosnącym bezrobociem, obniżaniem się zdrowotności, wzrostem przestępczości, coraz większą dysfunkcją rodzin, pojawieniem się problemu „eurosierot". Znaczącym problemem jest również starzenie się populacji (systematyczny wzrost ludności w wieku poprodukcyjnym, zmniejszenie dzietności, odpływ ludzi młodych).

Opracowana strategia jest zgodna z podstawowymi zasadami życia społecznego w szczególności zaś z zasadą pomocniczości, partycypacji społecznej i współodpowiedzialności. Dokument strategiczny informuje społeczeństwo, podmioty gospodarcze i instytucje o priorytetach przyjętych przez władze powiatu, dając im tym samym przesłankę do dokonywania własnych wyborów. Wskazuje na kluczowe trudności społeczne, z jakimi borykają się mieszkańcy powiatu i na ich potrzeby. Wytycza także kierunki działań na rzecz niwelowania zjawisk społecznie niepożądanych, a także mechanizmów wzmacniających efektywność dokonywanych pozytywnych i wskazanych zmian. Strategia powinna stać się podstawą prowadzenia właściwej polityki przez poszczególne podmioty działające w regionie.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych jest dokumentem przedstawiającym ogólnie problemy społeczne występujące w powiecie i sposoby ich rozwiązywania, a poszczególne działania zmierzające do rozwiązania konkretnych problemów będą opracowywane w programach.

I. Uwarunkowania zewnętrzne

1.1. Podstawy prawne

Powiatowa strategia rozwiązywania problemów społecznych, podobnie jak inne dokumenty strategiczne przygotowywane na różnych szczeblach administracji publicznej jest dokumentem uwarunkowanym prawnie. Obowiązek jej opracowywania wynika wprost z art. 19 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2014 r. o pomocy społecznej (tj. Dz.U. z 2013 r., poz.182 ze zm.), który w ramach zadań własnych powiatu przewiduje „opracowanie i realizację powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspieranie osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka – po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami".

Na treść i realizacje powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych maja również wpływ inne akty prawne. Należą do nich m.in.:

- ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2013 r., poz.595),
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz.U. z 2013 r., poz. 135 ze zm.)
- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tj. Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721 ze zm.)
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy tj. (Dz.U. z 2015 r., poz. 149)
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (tj. Dz.U. z 2011 r., Nr 43, poz. 225 ze zm.)
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz.U. z 2012 r., poz. 1356 ze zm.)
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz.U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 ze zm.)
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz.U. z 2012 r. poz. 124 ze zm.)
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (tj. Dz.U. z 2014 r. poz. 1118 ze zm.)
- ustawa z dnia 07 września 1991 r. o systemie oświaty.

1.2. Podstawy strategiczno - programowe

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Strzelecko – Drezdeneckiego jest dokumentem spójnym z dokumentami strategicznymi i programowymi, które funkcjonują na poziomie europejskim, ogólnopolskim, wojewódzkim i powiatowym. Dokumenty te tworzą warunki do podejmowania działań opartych na zasadzie pomocniczości państwa przy wykorzystaniu zasobów tkwiących w środowiskach lokalnych i aktywności środowisk zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym.

Dokumenty europejskie i krajowe:

- Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu

- Wieloletnie Ramy Finansowe na lata 2014 – 2020

- Strategia Rozwoju Kapitału ludzkiego 2020

- Strategia Rozwoju Kraju 2020

- Narodowa Strategia Integracji Społecznej

Dokumenty Regionalne i Lokalne

- Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego na lata 2014 – 2020

- Strategia Rozwoju Polityki Społecznej Województwa Lubuskiego na lata 2014 – 2020

- Strategia Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Powiatu Strzelecko – Drezdeneckiego

- Strategia Oświatowa Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego na lata 2014-2020

II. Charakterystyka Powiatu

Powiat strzelecko - drezdenecki, położony w północno - wschodniej części województwa lubuskiego, nad rzekami: Notecią i Drawą graniczy z siedmioma powiatami: choszczeńskim, wałeckim, myśliborskim, czarnkowsko - trzcianeckim, międzychodzkim, międzyrzeckim i gorzowskim. Siedzibą powiatu jest miasto Strzelce Krajeńskie, które rolę miasta powiatowego pełniło już wcześniej, od XIV wieku aż do roku 1975.

Powiat strzelecko - drezdenecki zajmuje obszar 1248 km^2. Obejmuje pięć jednostek samorządu terytorialnego - gminy miejsko - wiejskie: Strzelce Krajeńskie, Drezdenko, Dobiegniew oraz dwie gminy wiejskie: Stare Kurowo i Zwierzyn. Obecnie powiat strzelecko - drezdenecki zamieszkuje 50 212 mieszkańców, z czego 26 581 osób mieszka na terenach wiejskich, co stanowi 52,94 %.

Rysunek 1. Gminy powiatu strzelecko - drezdeneckiego

Powiat ze swoją bogatą lesistością, zachwyca nas atrakcyjnością krajobrazu. Liczne czyste jeziora, rzeki, cisza lasów, przerywana śpiewem ptaków i przemykającą zwierzyną, powoduje, że jesteśmy wielką atrakcją dla coraz większej rzeszy turystów. Warunki naturalne sprzyjają głównie różnorakim formom aktywnego wypoczynku: grzybobraniu, łowiectwu, wędkowaniu, uprawianiu sportów wodnych. Dużym atutem turystycznym jest nieskażone

przemysłem środowisko przyrodnicze. Piękną urodę powiatu zawdzięczamy Puszczy Noteckiej, Dolinie Noteci, Barlinecko - Gorzowskiemu Parkowi Krajobrazowemu, Drawieńskiemu Parkowi Narodowemu oraz licznym rezerwatom leśnym i krajobrazowym. Wodne szlaki turystyczne to rzeka Nowa i Stara Noteć oraz słynna ze spływów kajakowych Drawa, po której płynął nasz niezapomniany Papież Jan Paweł II.

Dobrze rozbudowana sieć dróg umożliwia sprawne przemieszczanie się turystom zmotoryzowanym, a dla tych lubiących piesze czy rowerowe wycieczki udostępniamy szereg wyznaczonych tras. Przez powiat strzelecko- drezdenecki przebiega kilkanaście szlaków rowerowych, pieszych oraz wodnych. Wzdłuż rzek Drawy i Noteci organizowane są spływy kajakowe. W obrębie jezior usytuowane są ośrodki wypoczynkowe, spełniające funkcje rekreacyjno - sportowe. Turyści mogą korzystać z wypożyczalni sprzętu wodnego, rowerów i kajaków.

Powiat strzelecko - drezdenecki to ważny węzeł drogowy i kolejowy. Wśród dróg dominują drogi gminne: 517,4 km, następnie drogi powiatowe 213,1 km, drogi wojewódzkie 184,3 km, a na końcu drogi krajowe stanowiące 49,9 km. Przechodząca przez obszar powiatu droga krajowa nr 22, łącząca dwa sąsiadujące powiaty: gorzowski i wałecki, stanowi odcinek trasy Berlin - Tczew - Gdańsk. Istotne miejsce w zakresie przewozów osobowych zajmują również linie kolejowe Kostrzyn - Krzyż i Szczecin - Krzyż - Poznań. Zagraniczni turyści mogą korzystać z portu lotniczego w Berlinie, oddalonego od powiatu o 170 km, jak również portów lotniczych w Babimoście koło Zielonej Góry (140 km).

POWIAT STRZELECKO-DREZDENECKI NA TLE POZOSTAŁYCH POWIATÓW W WOJEWÓDZTWIE W 2013 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE / POWIATY I MIASTA NA PRAWACH POWIATU	Ludność na 1 km²	Kobiety na 100 mężczyzn*	Saldo migracji na 1000 ludności	Dochody własne budżetu powiatu	Środki w dochodach budżetu powiatu na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych na 1 mieszkańca	Wydatki budżetu powiatu	Wydatki w dziale "Obsługa długu publicznego" w % wydatków ogółem budżetu powiatu*	Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności	Turystyczne obiekty noclegowe: obiekty	Turystyczne obiekty noclegowe: udzielone noclegi	Mieszkania oddane do użytkowania na 10 tys. mieszkańców	Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w zasobach mieszkaniowych	Odsetek ludności korzystającej z instalacji: wodociągowej	Odsetek ludności korzystającej z instalacji: kanalizacyjnej	Odsetek ludności korzystającej z instalacji: gazowej	Stopa bezrobocia rejestrowanego*	Podmioty w rejestrze REGON na 10 tys. ludności	Targowiska stałe
	9	2	1	10	3	13	10	14	11	10	4	2	12	14	8	3	4	3
GORZOWSKI	12	8	11	9	4	7	1	10	7	12	11	5	13	9	11	11	7	11
KROŚNIEŃSKI	11	2	13	6	13	4	14	3	1	6	10	7	11	4	13	10	5	9
MIĘDZYRZECKI	3	11	8	12	7	10	9	8	12	11	8	11	5	7	6	12	14	5
NOWOSOLSKI	10	6	6	3	10	9	12	6	5	2	5	9	3	5	9	4	3	3
SŁUBICKI	13	6	14	13	11	11	8	11	6	3	9	8	14	12	12	12	10	11
STRZELECKO-DREZDENECKI	14	1	7	4	1	3	5	12	3	8	6	4	8	5	14	7	13	14
SULĘCIŃSKI	7	9	10	5	14	5	7	13	2	1	12	6	9	3	4	5	6	11
ŚWIEBODZIŃSKI	6	2	4	11	12	6	2	7	4	5	7	3	6	11	10	8	12	9
WSCHOWSKI	7	2	2	7	8	14	6	9	9	9	2	1	10	10	7	6	9	1
ZIELONOGÓRSKI	4	9	8	14	9	12	11	4	14	14	14	12	4	8	3	14	10	5
ŻAGAŃSKI	5	11	11	8	5	8	13	5	10	13	13	10	7	13	5	9	8	2
ŻARSKI	2	13	5	2	6	2	4	2	12	4	3	13	1	1	2	2	2	5
M.GORZÓW WIELKOPOLSKI	1	14	3	1	2	1	3	1	8	7	1	14	2	2	1	1	1	5
M.ZIELONA GÓRA																		

BDL WIĘCEJ DANYCH: Bank Danych Lokalnych www.stat.gov.pl/bdl

9 Lokata powiatu w województwie

* Najmniejsza wartość została oznaczona jako lokata 1, natomiast największa – jako ostatnia lokata spośród zestawionych jednostek. b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Bank Danych Lokalnych

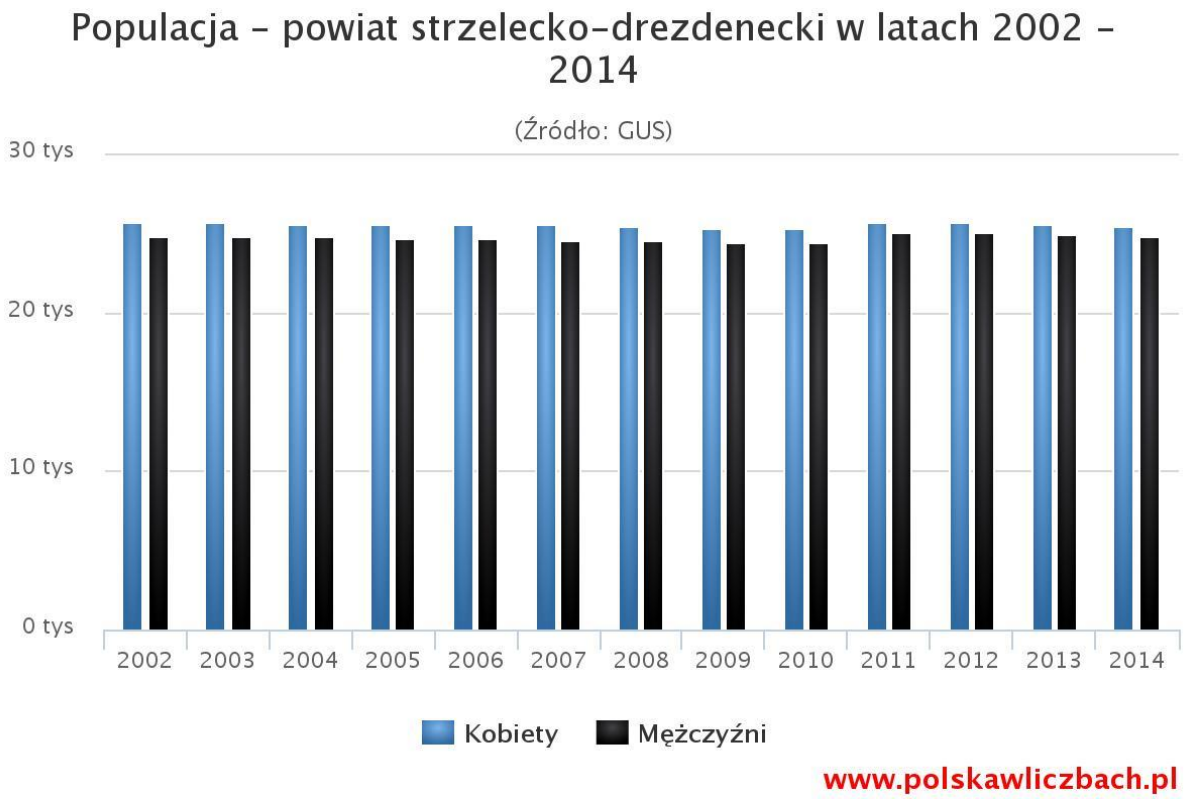
Ze względu na charakter publikacji pominięto wyjaśnienia, szczegółowe uwagi i notki dotyczące metodyki, źródeł informacji itp. zamieszczane w innych publikacjach Urzędu Statystycznego. Ze względu na elektroniczną technikę przetwarzania danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem". Niektóre informacje za ostatni rok zostały podane na podstawie danych ostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach.

Rysunek 2. Powiat strzelecko – drezdenecki na tle pozostałych powiatów w województwie w 2013 r. (źródło i opracowanie Bank Danych Lokalnych GUS)

III. Diagnoza sytuacji społecznej powiatu

2.1. Sytuacja demograficzna

Na koniec 2014 roku powiat strzelecko – drezdenecki zamieszkiwało 50 262 osoby, w tym 25 471 kobiet oraz 24 791 mężczyzn.

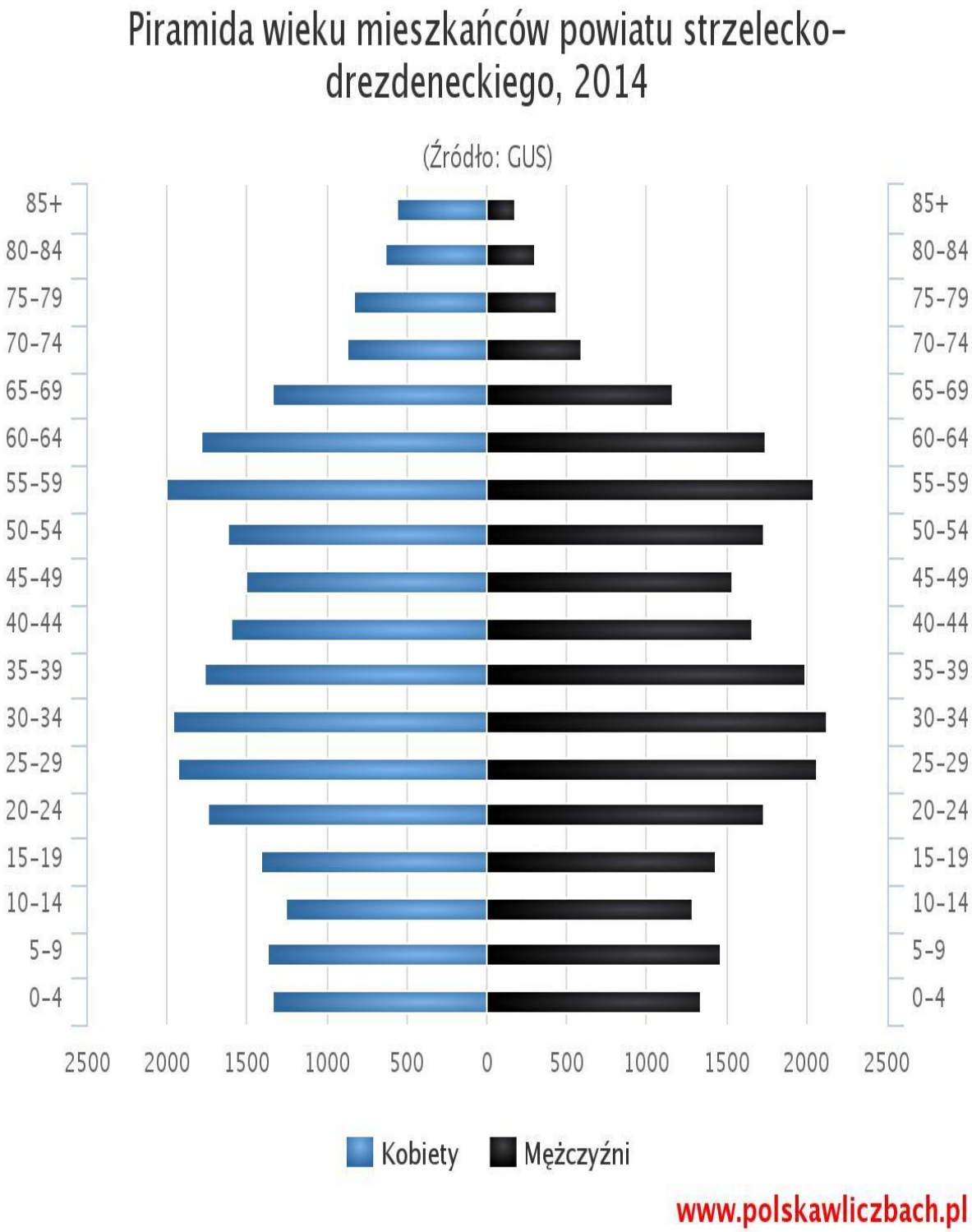

Rysunek 3. Populacja – powiat strzelecko – drezdenecki w latach 2002 – 2014 (źródło i opracowanie GUS)

Gęstość zaludnienia jest jedną z najniższych w województwie, co wynika z charakterystyki powiatu, dużego stopnia zalesienia i małej ilości dużych miast. Uwzględniając podział terytorialny na gminy, można zauważyć, iż najwięcej mieszkańców powiatu mieszka w większych ośrodkach miejskich: Drezdenko oraz Strzelce Krajeńskie. Poniższa tabela przedstawia rozkład liczby ludności z uwzględnieniem gmin:

Jednostka terytorialna	Liczba mieszkańców
Dobiegniew – miasto	3204
Dobiegniew – gmina	3653
Drezdenko – miasto	10491
Drezdenko – gmina	7146
Stare Kurowo – gmina	4196
Strzelce Krajeńskie – miasto	10204
Strzelce Krajeńskie – gmina	7291
Zwierzyn - gmina	4479

Tabela 1. Ludność powiatu strzelecko – drezdeneckiego z uwzględnieniem podziału na gminy w roku 2012 (opracowanie własne, dane GUS)

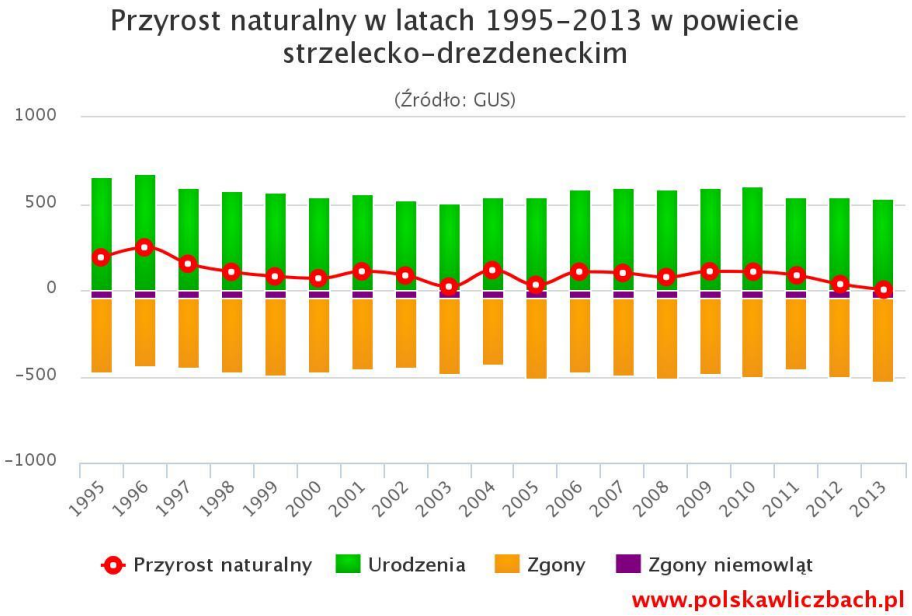
Analizując rozkład struktury mieszkańców powiatu strzelecko – drezdeneckiego z uwzględnieniem wieku, możemy zauważyć standardowy układ, charakterystyczny dla większości terenów Polski. Zdecydowana większość mieszkańców jest w wieku produkcyjnym. Pozytywnym aspektem jest duża ilość osób w wieku 20 – 39 lat. Rysunek nr 4 obrazuje dane tendencje.

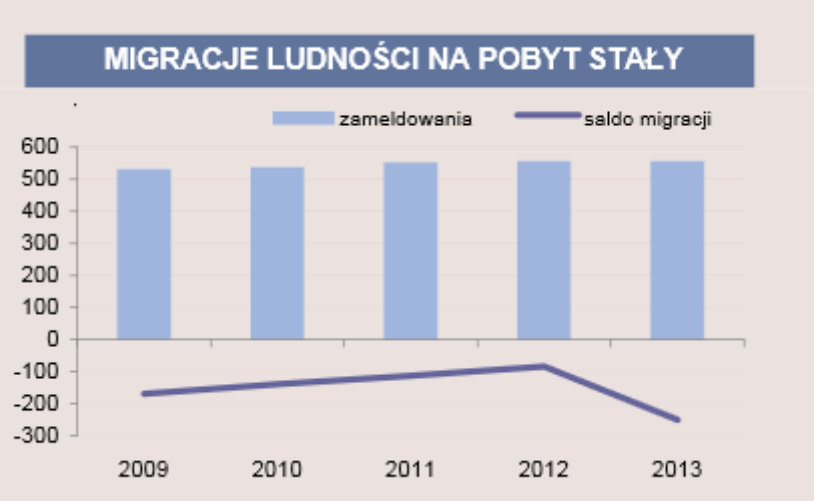

Rysunek 4. Piramida wieku mieszkańców powiatu strzelecko – drezdeneckiego w 2014 r. ((źródło i opracowanie GUS)

Nieznaczny spadek liczby mieszkańców powiatu w ostatnich latach jest efektem procesów migracyjnych a nie naturalnego ruchu ludności. W latach 2010 – 2013 w wyniku ujemnego salda migracji wewnętrznych (więcej osób wyjeżdża z powiatu niż do niego przyjeżdża) stan

populacji nieznacznie się zmniejszył. Powiat strzelecko – drezdenecki charakteryzuje się dodatnim bilansem naturalnym oraz ujemnym bilansem migracyjnym.

Rysunek 5. Przyrost naturalny w latach 1995 – 2013 w powiecie strzelecko – drezdeneckim

Rysunek 6. Migracje ludności na pobyt stały (źródło GUS)

W powiecie strzelecko – drezdeneckim najwięcej osób posiada wykształcenie zasadnicze zawodowe (27,9%) oraz podstawowe (25,4%). Najmniej osób zalicza się do grupy o wykształceniu podstawowym nieukończonym (2,4%), policealnym (3,4%) oraz gimnazjalnym (5%).

Rysunek 7. Poziom wykształcenia powiatu strzelecko – drezdeneckiego (źródło Narodowy Spis Powszechny 2011 r.)

2.2. System pomocy społecznej

Pomoc społeczna zajmuje ważne miejsce w systemie zabezpieczenia społecznego. Jej rola ciągle wzrasta, gdyż zakres podmiotowy i przedmiotowy udzielanych świadczeń ulega systematycznemu rozszerzeniu. Główne zadania określone zostały przepisami ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz.U. z 2013 r. poz. 182). Zapewnienie realizacji zadań związanych z pomocą społeczną spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego (gmina, powiat, województwo) oraz na organach administracji rzędowej.

Do zadań gminy w zakresie pomocy społecznej realizowanych przez ośrodki pomocy społecznej, należy m.in.:

- udzielenie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych, okresowych i celowych,
- organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych,
- tworzenie gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną,
- dożywianie dzieci,
- kierowanie do domu pomocy społecznej.

Do zadań powiatu w zakresie pomocy społecznej realizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, należy m.in.:

- prowadzenie specjalistycznego poradnictwa,
- organizowanie opieki w rodzinach zastępczych,
- organizowanie i prowadzenie placówek opiekuńczo – wychowawczych,
- umieszczanie osób w domach pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym,
- realizacja zadań z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych,
- tworzenie i wdrażanie programów pomocy dziecku i rodzinie,
- przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz kontynuację nauki osobom opuszczającym całodobowe placówki opiekuńczo – wychowawcze i inne,
- pokrycie kosztów utrzymania dzieci w placówkach opiekuńczych i adopcyjnych,
- pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia (młodzież opuszczająca całodobowe placówki opiekuńczo – wychowawcze typu rodzinnego i socjalizacyjnego, domy pomocy społecznej,

domy dla matek z dziećmi i w ciąży, rodziny zastępcze, schroniska dla nieletnich, ośrodki wychowawcze, domy poprawcze, itp.),

- pomoc cudzoziemcom, którzy otrzymali statut uchodźcy,
- prowadzenie ośrodka interwencji kryzysowej,
- prowadzenie mieszkań chronionych.

Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej głównie opiera się na jej zasobach.

W powiecie występują następujące instytucje, które wypełniają zadania z zakresu pomocy społecznej:

- w gminie Strzelce Kraj.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzelcach Kraj.

Powiatowy Urząd Pracy w Strzelcach Kraj.

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Strzelcach Kraj.

Klub Abstynenta w Strzelcach Kraj.

Punkt konsultacyjny uzależnień i dla ofiar przemocy w Strzelcach Kraj.

Świetlica opiekuńczo – wychowawcza w Strzelcach Kraj.

Klub Seniora w Strzelcach Kraj.

Noclegownia w Długiem przy Stowarzyszeniu pomocy Bliźniemu im. Brata Krystyna w Gorzowie Wlkp.

Ośrodek terapeutyczny „Szansa" w Strzelcach Kraj.

Centrum Integracji Społecznej

Warsztat Terapii Zajęciowej

- w gminie Drezdenko

Ośrodek Pomocy Społecznej w Drezdenku

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Drezdenku

Powiatowy Urząd Pracy Filia w Drezdenku

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Drezdenku

Środowiskowy Dom Samopomocy w Drezdenku

Powiatowe Centrum Zdrowia w Drezdenku,

Punkt konsultacyjny dla osób z problemami alkoholowymi

Klub Seniora w Drezdenku

Dom Wspólnoty „Barka” w Drezdenku

Klub Integracji

Centrum Integracji Społecznej

- w gminie Dobiegniew

Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobiegniewie

Biuro Zamiejscowe Powiatowego Urzędu Pracy w Dobiegniewie

Dom Pomocy Społecznej w Dobiegniewie
Środowiskowy Dom Samopomocy w Dobiegniewie

Punkt konsultacyjno terapeutyczny

Centrum Integracji Społecznej

- w gminie Zwierzyn

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zwierzynie

- w gminie Stare Kurowo

Ośrodek Pomocy Społecznej w Starym Kurowie

Środowiskowy Dom Samopomocy w Starym Kurowie

Centrum Integracji Społecznej

Punkt konsultacyjny dla osób z uzależnieniami i dla ofiar przemocy w rodzinie.

Na terenie powiatu strzelecko – drezdeneckiego funkcjonuje pięć ośrodków pomocy społecznej oraz jedno Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie. Łącznie na koniec 2014 r. zatrudnionych było 111 pracowników.

W ośrodkach pomocy społecznej na koniec 2014 r. zatrudnionych było 101 pracowników, z czego 29,7 % stanowili pracownicy socjalni, 15,8% stanowili pracownicy wykonujący usługi opiekuńcze. Pozostałe osoby to pracownicy zatrudnienie do obsługi administracyjno – księgowej, funduszu alimentacyjnego oraz świadczeń rodzinnych.

Wyszczególnienie	2012	2013	2014
Liczba zatrudnionych pracowników ogółem	99	104	101
Liczba zatrudnionych pracowników socjalnych	29	28	30
Liczba pracowników wykonujących usługi opiekuńcze	17	17	16
Liczba pracowników z wyższym wykształceniem	61	64	62

Tabela 2. Liczba pracowników zatrudnionych w ośrodkach pomocy społecznej na terenie powiatu strzelecko – drezdeneckiego.

W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Drezdenku na koniec 2014 r. zatrudnionych było 10 pracowników, z czego 4 osoby świadczyły pracę na rzecz pomocy dziecku i rodzinie, pozostali zajmowali się dofinansowaniami ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacyjnego oraz obsługą administarcyjno - księgową.

O jakości świadczonych usług nie decyduje tylko liczba zatrudnionych pracowników, ale również ich wykształcenie, przygotowanie do wykonywania pracy oraz stałe dokształcanie. Stałe zmiany przepisów prawnych, nowe obszary działań, które są powierzane jednostkom samorządu terytorialnego powodują konieczność uzupełniania wiedzy przez pracowników służb społecznych. Pracownicy poszczególnych ośrodków w minionych latach mieli okazję korzystania ze specjalistycznych szkoleń oraz studiów podyplomowych organizowanych nieodpłatnie przez regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Zielonej Górze.

Poniżej przedstawiono liczbę rodzin i osób objętych świadczeniami pomocy społecznej w latach 2012 – 2014 na terenie powiatu strzelecko – drezdeneckiego.

Nr	Wyszczególnienie	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM UDZIELONO POMOCY I WPSARCIA				
1	Liczba osób ogółem	6227	7004	6704
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE				
	Liczba osób ogółem	3534	3397	3245
	Liczba rodzin	2807	2888	2784
	Liczba osób w rodzinach	7194	7134	6703
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE				
	Liczba osób ogółem	2286	2399	2374
	Liczba rodzin	1236	1312	1320
	Liczba osób w rodzinach	4758	4828	4918

Tabela 3. Liczba rodzin i osób objętych świadczeniami przez ośrodki pomocy społecznej na ternie powiatu strzelecko – drezdeneckiego. (opracowanie własne na podstawie danych z ośrodków pomocy społecznej)

Tabela poniżej przedstawia powody udzielenia pomocy i wsparcia przez ośrodki pomocy społecznej na terenie powiatu strzelecko – drezdeneckiego.

Nr	Wyszczególnienie	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014
	UBÓSTWO			
	Liczba rodzin	2509	2648	2603
	Liczba osób w rodzinach	6642	6796	6705
	BEZROBOCIE			
	Liczba rodzin	2086	2231	2160
	Liczba osób w rodzinach	6180	6472	6143
	NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ			
	Liczba rodzin	1077	1016	1173
	Liczba osób w rodzinach	2343	2380	2435
	DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA			
	Liczba rodzin	776	838	905
	Liczba osób w rodzinach	1696	1811	1963
	BEZRADNOŚĆ			
	Liczba rodzin	507	511	479
	Liczba osób w rodzinach	1837	1756	1661
	ALKOHOLIZM			
	Liczba rodzin	177	181	172
	Liczba osób w rodzinach	394	415	374
	NARKOMANIA			
	Liczba rodzin	13	13	13
	Liczba osób w rodzinie	17	14	13
	POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA			
	Liczba rodzin	312	330	344
	W TYM WIELODZIETNOŚĆ			
	Liczba rodzin	217	207	235
	BEZDOMNOŚĆ			
	Liczba rodzin	84	81	101
	Liczba osób w rodzinie	95	100	123
	OPUSZCZENIE ZAKŁADU KARNEGO			
	Liczba rodzin	63	51	78
	Liczba osób w rodzinie	107	72	144
	ZDARZENIA LOSOWE			
	Liczba rodzin	34	16	14
	Liczba osób w rodzinie	124	42	35
	KLĘSKI ŻYWIOŁOWE I EKOLOGICZNE			
	Liczba rodzin	2	0	0
	PRZEMOC W RODZINIE – OFIARY POMOCY			
	Liczba rodzin	19	28	14
	Liczba osób w rodzinie	56	105	60
	PRZEMOC W RODZINIE – SPRAWCY PRZEMOCY			
	Liczba rodzin	5	16	1
	INTERWENCJA KRYZYSOWA			
	Liczba rodzin	3	2	8
	Liczba osób w rodzinie	9	5	11

Tabela 4. Powody udzielania pomocy i wsparcia przez ośrodki pomocy społecznej na terenie powiatu strzelecko – drezdeneckiego. (Opracowanie własne na podstawie danych ośrodków pomocy społecznej).

Najczęstszym powodem udzielania pomocy jest bezrobocie oraz ubóstwo. Na trzecim miejscu klasyfikuje się niepełnosprawność. Najrzadszym powodem udzielania wsparcia są klęski żywiołowe.

Na terenie powiatu strzelecko – drezdeneckiego funkcjonuje Dom Pomocy Społecznej w Dobiegniewie, przeznaczony dla osób w podeszłym wieku i przewlekle somatycznie chorych. Dom utworzony został na mocy zarządzenia Wojewody Gorzowskiego w grudniu 1993 roku. Po reformie administracyjnej w 1999 roku organem prowadzącym "dom" stał się Powiat Strzelecko - Drezdenecki. W roku 2006 dom osiągnął wymagany standard i otrzymał od Wojewody stałe zezwolenie.
Z dniem 1 stycznia 2014 roku decyzją Wojewody Lubuskiego nastąpiła zmiana profilu domu, który obecnie przeznaczony jest dla osób w podeszłym wieku z liczbą miejsc rzeczywistych 30 oraz przewlekle somatycznie chorych z liczbą miejsc rzeczywistych 21.

Wydatki na pomoc społeczną poniesione przez ośrodki pomocy społecznej w powiecie strzelecko – drezdeneckim kształtowały się następująco:

	2012	2013	2014
WYDATKI NA POMOC SPOŁECZNĄ	35753430	37467280	38663965

Tabela 5. Wydatki na pomoc społeczną poniesione przez ośrodki pomocy społecznej na terenie powiatu strzelecko – drezdeneckiego (opracowanie własne na podstawie danych z ośrodków pomocy społecznej).

Z tabeli powyżej wynika, iż wydatki ponoszone na pomoc społeczną z roku na rok rosną. Powodem tego jest coraz to większy zakres zadań realizowanych przez jednostki pomocy społecznej.

2.3. Piecza zastępcza

2.3.1. Zadania pieczy zastępczej

Piecza zastępcza zapewnia:

1) pracę z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub gdy to możliwe – dążenie do przysposobienia dziecka – opiekę i wychowanie w środowisku zastępczym;
2) przygotowanie dziecka do :
    a. godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia,
    b. pokonywanie trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki,
    c. nawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami, w celu łagodzenia skutków doświadczenia straty i separacji oraz zdobywania umiejętności społecznych;
3) zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno – rekreacyjnych.

Pieczę zastępczą dzielimy na :

- pieczę rodzinną: rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka
- pieczę instytucjonalną: placówki opiekuńczo- wychowawcze,

Od 1 stycznia 2012 roku zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej rodzinne formy pieczy zastępczej to:

- rodziny zastępcze spokrewnione (osoby spokrewnione z dzieckiem w pierwsze linii pokrewieństwa tj. rodzeństwo, dziadkowie)
- rodziny zastępcze niezawodowe (osoby obce lub spokrewnione, ale dalsze pokrewieństwo np. wujostwo)
- rodziny zastępcze zawodowe w tym pełniące funkcję pogotowia rodzinnego, specjalistyczne.

2.3.2. Zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej

Organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie strzelecko- drezdeneckim zgodnie z zarządzeniem nr 31/2011 Starosty Strzelecko-Drezdeneckiego z dnia 13 grudnia 2011 r. jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Drezdenku, do jego zadań należy:

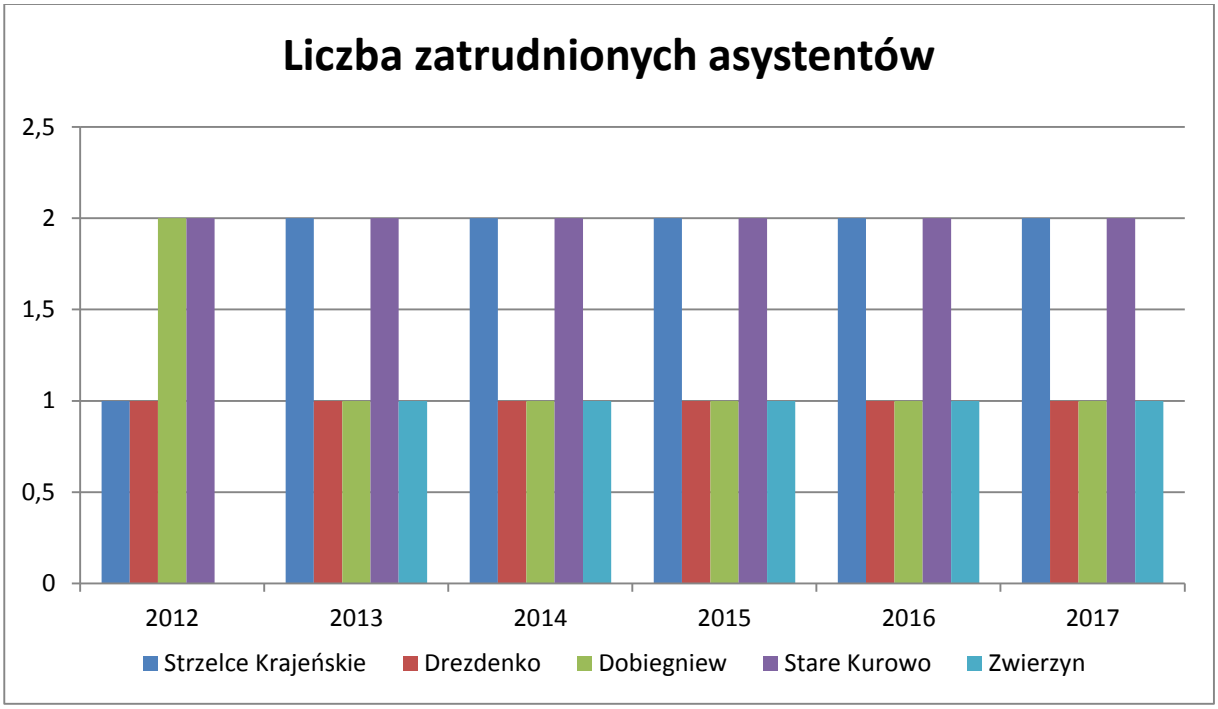
1) prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny, zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
2) kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej;
3) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
4) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego;
5) zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby;
6) zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych;
7) organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy;
8) współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z powiatowym centrum pomocy rodzinnie, ośrodkiem pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi;
9) prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej;
10) zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego;

11) dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej;
12) prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wpieranie psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczą;
13) przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
14) zapewnianie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego;
15) przedstawianie Staroście i Radzie Powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy;
16) zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających,
17) organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza, albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku.

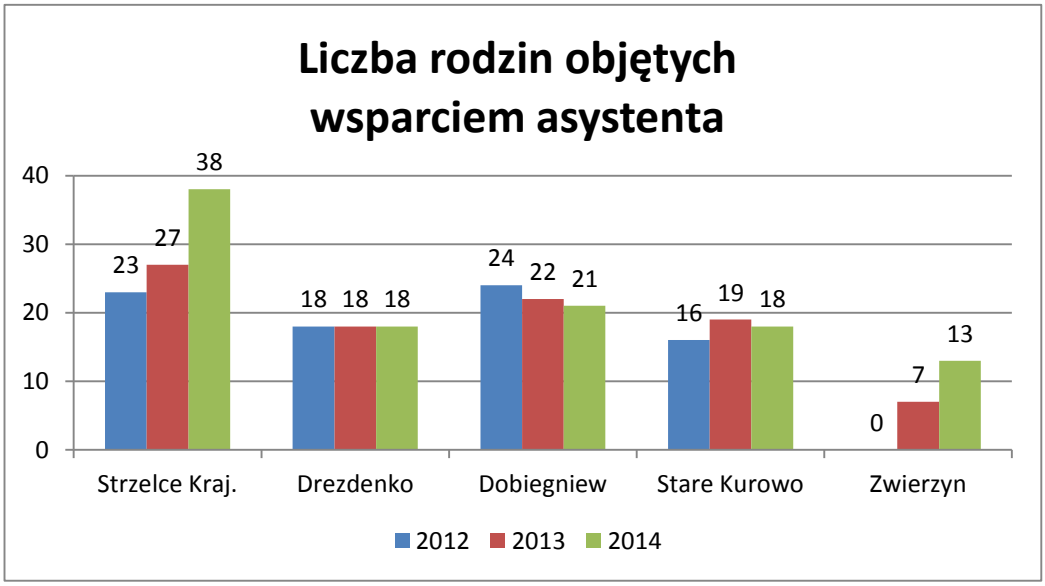
2.3.3. Analiza pieczy zastępczej w powiecie strzelecko - drezdeneckim

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wyraźnie podzieliła kompetencje między samorząd gminny i powiatowy w zakresie pracy z rodziną biologiczną, co należy do zadań własnych gmin, a organizacją przez powiat pieczy zastępczej.

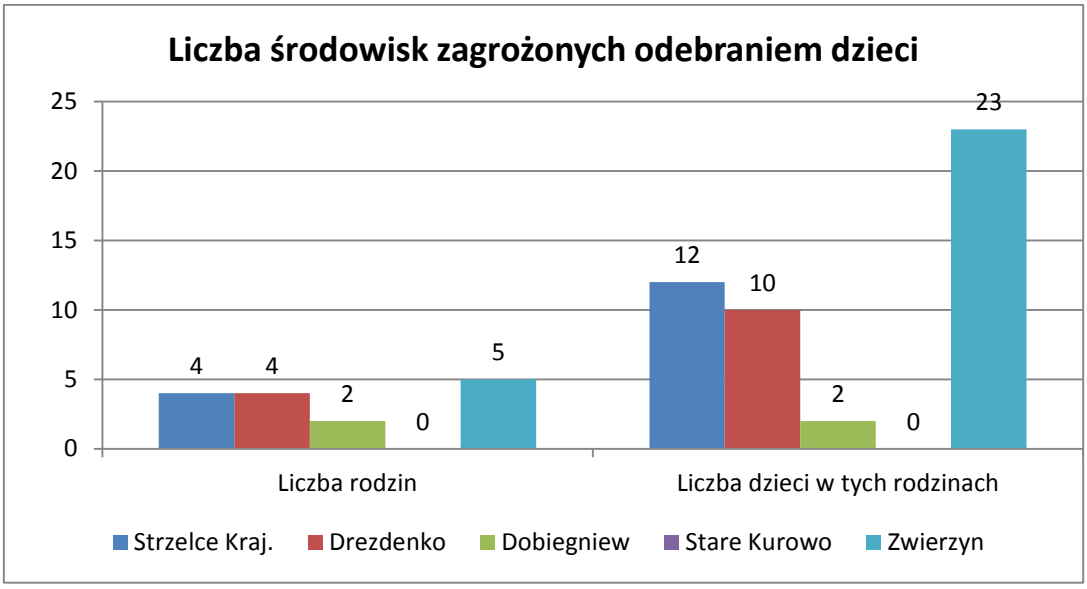
Aby lokalny system wspierania rodziny przeżywającej trudności przynosił pożądane efekty należy położyć nacisk na profilaktykę oraz pracę z rodziną biologiczną. Umieszczenie dziecka w systemie pieczy zastępczej ma być ostatecznością, po wykorzystaniu przez gminę wszystkich możliwych form wsparcia rodziny naturalnej, w szczególności przez asystenta rodziny.

Rysunek 8. Liczba zatrudnionych oraz plany na lata 2015 -2017 asystentów z podziałem na gminy.

Rysunek 9. Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta (opracowanie własne na podstawie danych z ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu strzelecko – drezdeneckiego)

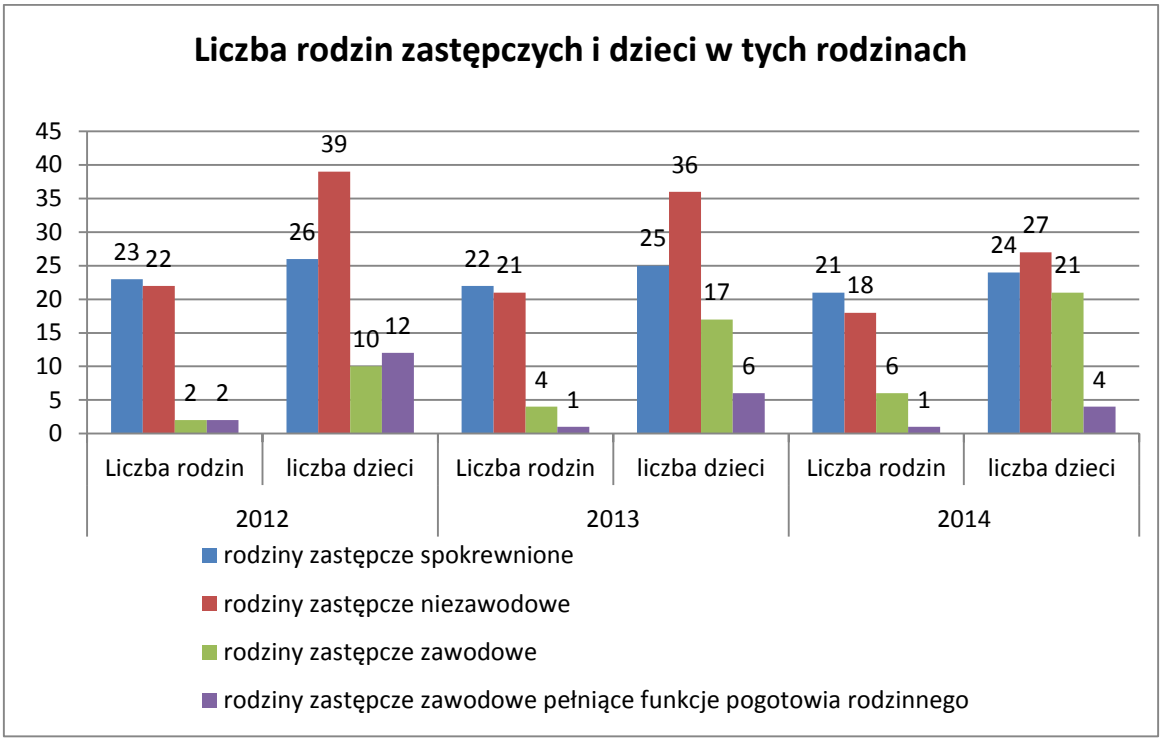

Rysunek 10. Liczba środowisk zagrożonych odebraniem dzieci (opracowanie własne na podstawie danych z ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu strzelecko – drezdeneckiego)

Na terenie powiatu w poszczególnych gminach funkcjonują placówki wsparcia dziennego; Drezdenko -4 świetlice socjoterapeutyczne, Strzelce Kraj. 1 świetlica „CARITAS", Stare Kurowo, Dobiegniew i Zwierzyn- brak placówek wsparcia dziennego wspierających rodzinę.

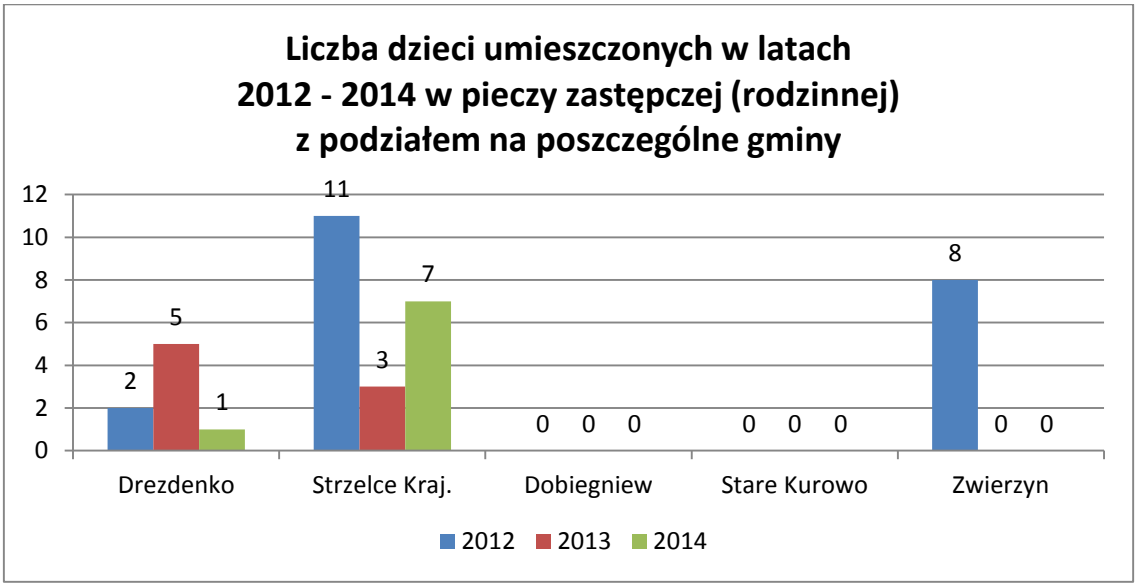
W sytuacji gdy dziecko nie może dalej wychowywać się w swojej rodzinie biologicznej, najlepszym rozwiązaniem dla bezpieczeństwa dziecka jest zapewnienie mu opieki w rodzinnej pieczy zastępczej, którą może być: rodzina zastępcza spokrewniona, rodzina zastępcza niezawodowa lub zawodowa oraz rodzinny dom dziecka. Rodzinna piecza zastępcza jest formą tymczasowej opieki nad dzieckiem. Małoletnie dziecko może pozostać w rodzinie zastępczej do osiągnięcia pełnoletniości, a w przypadku zmiany sytuacji prawnej dziecka (przywrócenie lub pozbawienie władzy rodzicielskiej), może ustać potrzeba sprawowania dalszej pieczy zastępczej.

Najczęściej do rodziny zastępczej trafiają dzieci rodziców o ograniczonej i zawieszonej władzy rodzicielskiej. Rodzina zastępcza ma na celu zapewnienie dziecku odpowiednich warunków rozwoju i wychowania, adekwatnie do jego stanu zdrowia i indywidualnych możliwości.

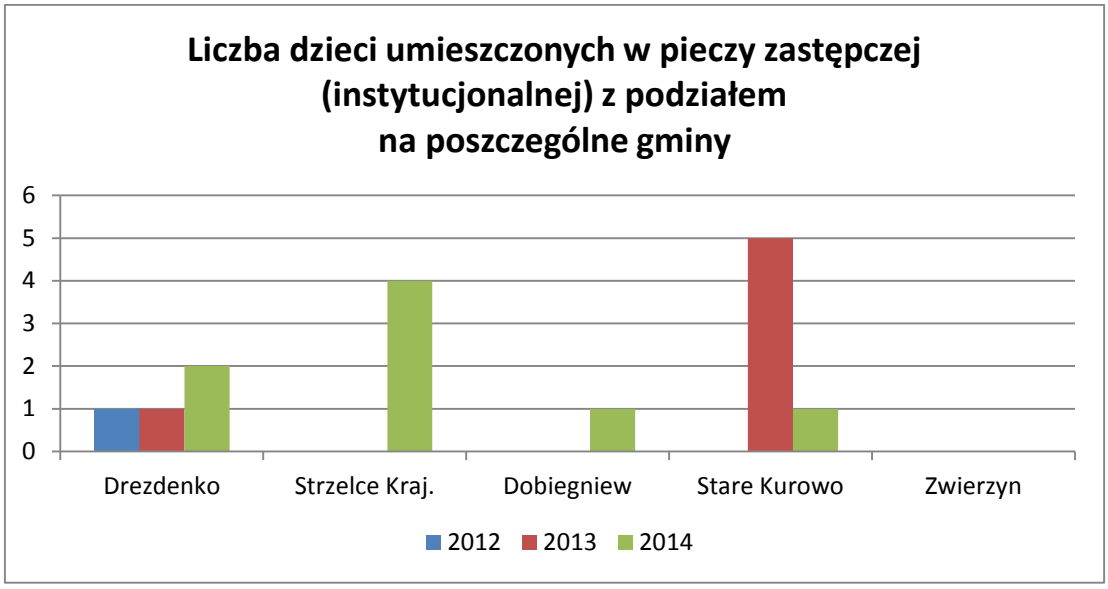
W ostatnich trzech latach piecza zastępcza w powiecie kształtowała się następująco:

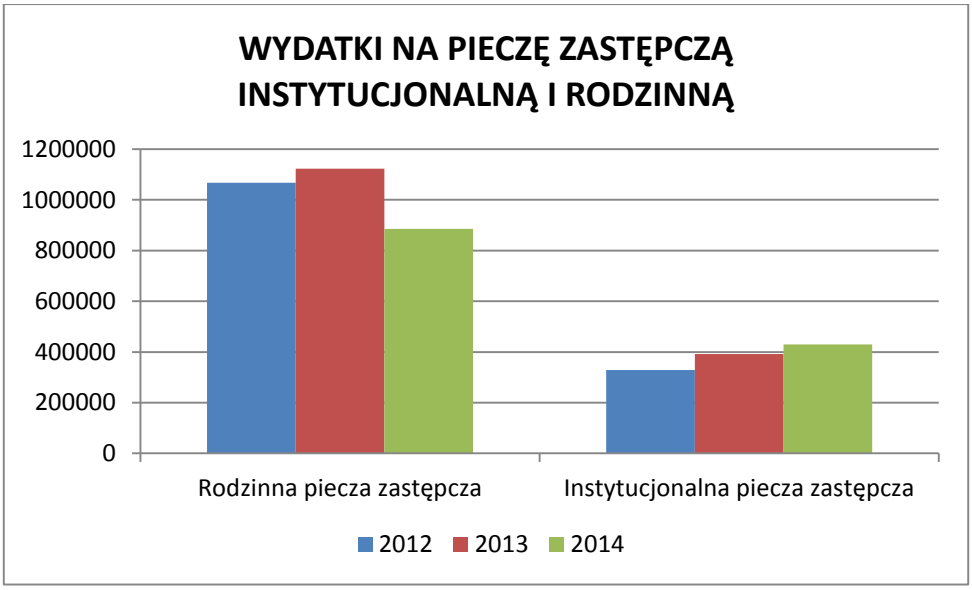

Rysunek 11. Liczba rodzin zastępczych i dzieci w tych rodzinach (opracowanie własne)

Rysunek 12. Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej (rodzinnej) w latach 2012 – 2014 z podziałem na poszczególne gminy.

Rysunek 13. Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej (instytucjonalnej) z podziałem na poszczególne gminy

Rysunek 14. Wydatki na pieczę zastępczą instytucjonalną i rodzinną

W okresie ostatnich trzech lat zaobserwowano, iż do pieczy zastępczej kierowane są liczne rodzeństwa (3 i więcej dzieci) i nie ma możliwości zapewnienia im pieczy zastępczej na terenie powiatu gdyż rodziny zastępcze, które już funkcjonują nie mają warunków do przyjęcia większej liczby dzieci na dłuższy okres.

Przy dalszych działaniach na rzecz rozwoju pieczy zastępczej należy pozyskiwać kandydatów na rodziny zastępcze oraz utworzyć placówkę opiekuńczo-wychowawczą

na terenie powiatu, która z jednej strony zapewni miejsca w pieczy zastępczej dzieciom z naszego powiatu, a także stworzy miejsca pracy naszym mieszkańcom.

Placówka opiekuńczo –wychowawcza jest instytucjonalną formą pieczy zastępczej prowadzoną przez powiat lub podmiot, któremu powiat zlecił realizację tego zadania.

Do głównych zadań jakie ustawa nakłada na placówki opiekuńczo-wychowawcze należą:

– zapewnienie dziecku całodobowej opieki i wychowania,

– zaspokojenie podstawowych emocjonalnych, zdrowotnych, religijnych, społecznych potrzeb dziecka,

– umożliwienie, za zgodą sądu kontaktu z rodzicami biologicznymi,

– podejmowanie działań mających na celu powrót dziecka do rodziny,

– zapewnienie dziecku dostępu do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych oraz korzystania z przysługujących mu świadczeń zdrowotnych,

– ścisła współpraca z instytucjami wspierającymi działania placówek opiekuńczo - wychowawczych takimi jak sąd, powiatowe centrum pomocy rodzinie, rodzina, asystent rodziny i organizator rodzinnej pieczy zastępczej szczególnie w zakresie przygotowania dziecka do samodzielnego życia.

Osoby usamodzielniane:

Osoba, która po osiągnięciu pełnoletniości opuściła rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą typu rodzinnego lub socjalizacyjnego jest objęta pomocą mającą na celu jej życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem przez pracę socjalną, jak również przez pomoc:

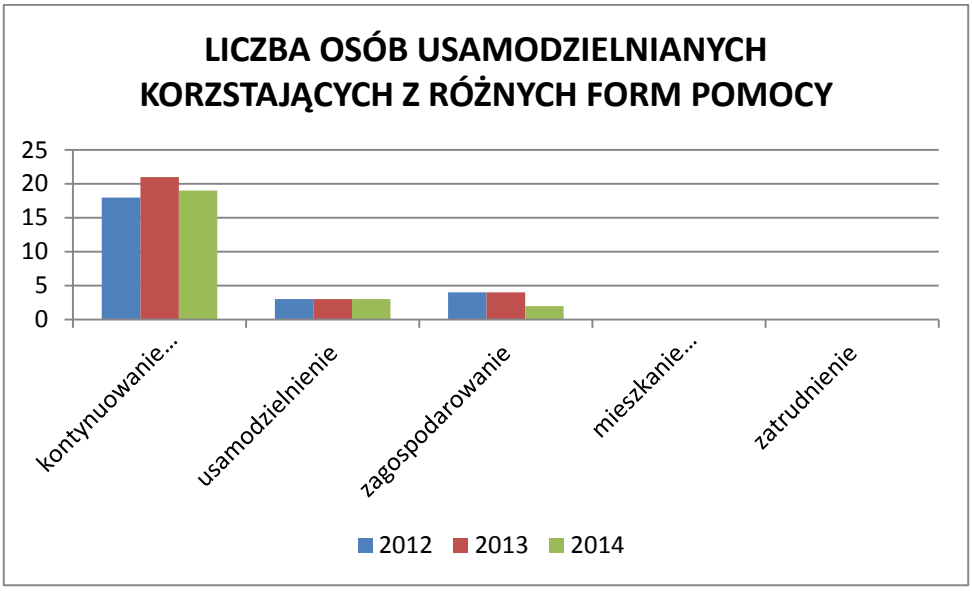
- pieniężną na kontynuowanie nauki,
- pieniężną na usamodzielnienie,
- pieniężną na zagospodarowanie,
- w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych,
- w uzyskaniu zatrudnienia.

Pomoc na kontynuowanie nauki, na usamodzielnienie oraz na zagospodarowanie jest przyznawana osobie usamodzielnianej, która przebywała w pieczy zastępczej przez okres co najmniej:

1) 3 lat – w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą spokrewnioną;

2) 1 roku – w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą niezawodową, rodzinę zastępczą zawodową, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną.
Pomoc na usamodzielnienie oraz pomoc na zagospodarowanie jest przyznawana osobie usamodzielnianej, wg określonego kryterium dochodowego.
Pomoc na kontynuowanie nauki przyznaje się osobie usamodzielnianej, jeżeli kontynuuje naukę w szkole, w zakładzie szkolenia nauczycieli, w uczelni, na kursach, jeśli ich ukończenie jest zgodne z indywidualnym programem usamodzielnienia.

Dominującym problemem osób usamodzielnianych opuszczających pieczę zastępczą jest trudność w pozyskaniu mieszkania oraz odnalezienie się na rynku pracy. Główną przyczyną powyższych trudności jest bierność, niska motywacja w zakresie kształcenia i brak chęci do podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Usamodzielnieni wychowankowie mają wiele trudności w poruszaniu się po wszelkiego rodzaju instytucjach (w tym załatwianiu spraw urzędowych, regulowanie opłat, gospodarowanie domowym budżetem). Zatem, zadaniem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Drezdenku jest ukierunkowanie i wspieranie młodych osób opuszczających pieczę zastępczą, w celu prawidłowego ich funkcjonowania w społeczeństwie i pełnienia właściwych ról społecznych. Ww. pomoc przyznaje się na czas nauki, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 25 roku życia. Wychowankom po opuszczeniu pieczy zastępczej przysługuję również pomoc na usamodzielnienie oraz zagospodarowanie. Ww. pomoc przyznawana jest na podstawie obowiązujących przepisów. Warunkiem przyznania pomocy na kontynuowanie nauki i na usamodzielnienie jest złożenie wniosku oraz posiadanie zatwierdzonego przez Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie indywidualnego programu usamodzielnienia.

Rysunek 15. Liczba osób usamodzielnianych korzystających z różnych form pomocy

2.4. Sytuacja osób niepełnosprawnych

Zgodnie z przepisami ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych niepełnosprawność oznacza trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy.

Niepełnosprawność, zgodnie z kryterium ustawowym, to niemożność efektywnego pełnienia ról społecznych tj. wypełniania zobowiązania wynikającego z zajmowanej pozycji społecznej przy korzystaniu przez osobę z przysługujących jej przywilejów i praw według bardziej lub mniej określonego wzoru, a więc niemożność bądź trudności w codziennej aktywności i uczestnictwie wynikające z naruszenia sprawności organizmu.

W Polsce obowiązują dwa rodzaje orzecznictwa, regulowane odrębnymi ustawami i prowadzone przez różne instytucje:

- do celów rentowych- orzeczenie „ o niezdolności do pracy” wydawane jest przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych i stanowi podstawę ubiegania się o rentę.

Niezdolną do pracy w rozumieniu ustawy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu , przy tym:

✓ „ całkowicie niezdolną do pracy” jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy;

✓ „ częściowo niezdolną do pracy” jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

W przypadku stwierdzenia u danej osoby naruszenia sprawności organizmu w stopniu powodującym konieczność stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innej osoby w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych, oprócz całkowitej niezdolności po pracy orzeka się „ niezdolność do samodzielnej egzystencji”.

- do celów poza rentowych – orzeczenie o stopniu niepełnosprawności wydawane przez powiatowy zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności osobie, która ukończyła 16 lat. Wyróżnia się trzy stopnie niepełnosprawności: znaczny, umiarkowany i lekki. Posiadanie takiego orzeczenia pozwala korzystać ze wszystkich uprawnień osób niepełnosprawnych, oprócz prawa do renty.

Osoba, która nie ukończyła 16 lat może uzyskać orzeczenie o niepełnosprawności.

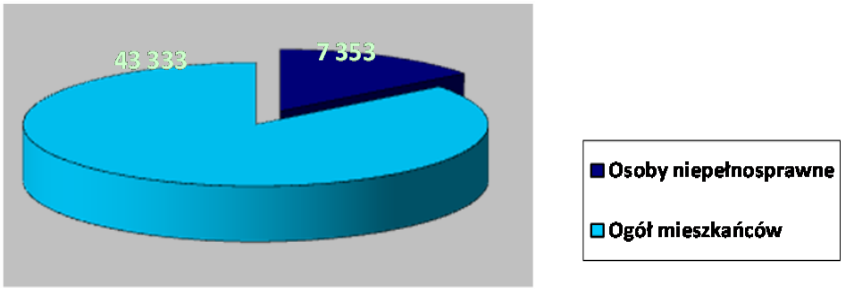
W każdym społeczeństwie istnieje pewien procent osób, które z przyczyn dziedzicznych, wrodzonych, w wyniku chorób, wypadków czy też nieprawidłowych warunków życia nie mają pełnej sprawności psychicznej i fizycznej.

Osoby te określa się najczęściej terminem „ludzie niepełnosprawni", rozumiejąc niepełnosprawność jako czasowe lub trwałe obniżenie sprawności psychofizycznych funkcji organizmu.

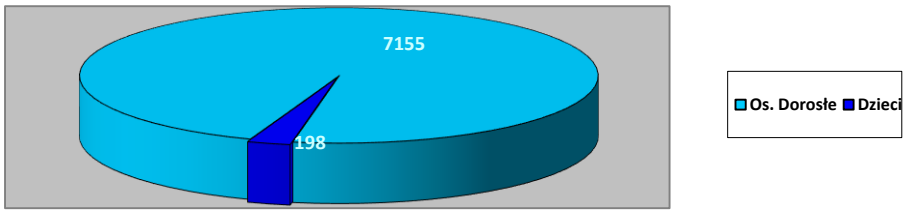
Pełne poznanie sytuacji osób niepełnosprawnych jest utrudnione z wielu powodów. Informacje statystyczne są rozproszone w różnych badaniach.

2.4.1 Niepełnosprawność na podstawie GUS

Ogółem powiat strzelecko - drezdenecki liczy 50686 mieszkańców w tym 7353 to osoby niepełnosprawnych.

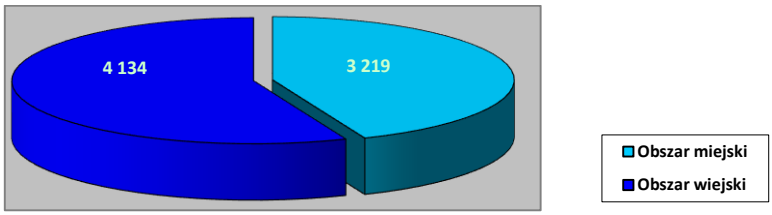

Rysunek 16. Mieszkańcy powiatu strzelecko-drezdeneckie z uwzględnieniem osób niepełnosprawnych (Źródło: Bank Danych Lokalnych www.stat.gov.pl)

Rysunek 17. Osoby niepełnosprawne zamieszkałe na terenie powiatu strzelecko – drezdeneckiego w podziale na dorosłych i dzieci. (Źródło: Bank Danych Lokalnych www.stat.gov.pl)

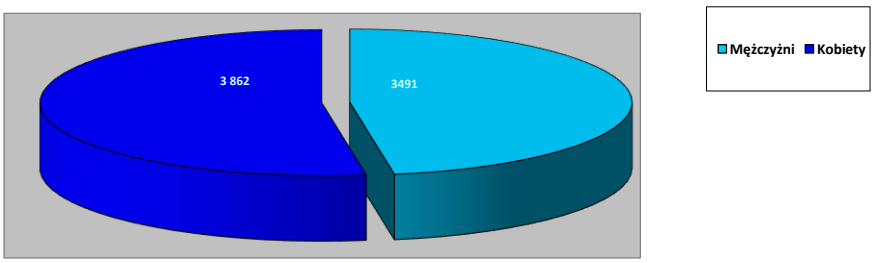
Na podstawie informacji uzyskanych z przeprowadzonego w 2002 roku Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań oraz Powszechnego Spisu Rolnego ustalono liczbę osób

niepełnosprawnych na terenie powiatu strzelecko – drezdeneckiego w podziale na osoby dorosłe oraz dzieci. Osób dorosłych niepełnosprawnych prawnie udokumentowanych jest 7155, dzieci niepełnosprawnych jest 198.

Rysunek 18. Osoby niepełnosprawne zamieszkałe na terenie powiatu strzelecko-drezdeneckiego w podziale na obszar miejski i wiejski. (Źródło: Bank Danych Lokalnych www.stat.gov.pl)

Przeprowadzony 2002 roku Spis Powszechny Ludności i Mieszkań oraz Powszechny Spis Rolny przedstawia liczbę osób niepełnosprawnych zamieszkałych na terenie powiatu strzelecko-drezdeneckiego z podziałem na obszar miejski i wiejski. W obszarze miejskim liczba osób niepełnosprawnych ogółem wynosi 3219 natomiast w obszarze wiejskim 4134 osób.

Rysunek 19. Osoby niepełnosprawne zamieszkałe na terenie powiatu strzelecko-drezdeneckiego z podziałem na płeć. (Źródło: Bank Danych Lokalnych www.stat.gov.pl)

Na podstawie Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań oraz Powszechnego Spisu Rolnego określa się liczbę osób niepełnosprawnych z podziałem na płeć. Na terenie powiatu strzelecko-drezdeneckiego zamieszkuje 3491 niepełnosprawnych mężczyzn oraz 3862 niepełnosprawnych kobiet.

Gmina	Ogółem	Niepełnosprawne	%
Drezdenko	3295	96	2,9
Strzelce Kraj.	3247	128	3,9
Dobiegniew	1191	34	2,8
Zwierzyn	894	32	3,5

Stare Kurowo	818	24	2,9
Powiat	**9445**	**314**	**3,32**

Tabela 6. Osoby niepełnosprawne w wieku do 16 lat zamieszkałe w gminach powiatu strzelecko – drezdeneckiego.(Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej dane na dzień 31.10.2012 r., Bank Danych Lokalnych www.stat.gov.pl)

Na podstawie danych zawartych w tabeli nr 6 stwierdza się, że najwięcej osób niepełnosprawnych do 16 roku życia liczy gmina Strzelce Krajeńskie. W pozostałych gminach powiatu strzelecko – drezdeneckiego liczba osób niepełnosprawnych w tym przedziale wiekowym jest zbliżona.

Gmina	**Ogółem**	**Niepełnosprawne**	**%**
Drezdenko	14324	626	4,3
Strzelce Kraj.	14295	525	3,6
Dobiegniew	5682	230	4,0
Zwierzyn	3543	155	4,3
Stare Kurowo	3397	298	8,7
Powiat	**41241**	**1834**	**4,44**

Tabela 7. Osoby niepełnosprawne powyżej 16 lat zamieszkałe w gminach powiatu strzelecko – drezdeneckiego. (Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej dane na dzień 31.10.2012r.Bank Danych Lokalnych www.stat.gov.pl)

Na podstawie danych zawartych w tabeli nr 7 stwierdza się, że liczba osób niepełnosprawnych powyżej 16 roku życia jest zbliżona we wszystkich gminach wchodzących w skład powiatu strzelecko – drezdeneckiego.

2.4.2 Niepełnosprawność według Powiatowego Zespołu do spraw Osób Niepełnosprawnych

Powiatowe zespoły orzekają na wniosek osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego albo, za ich zgodą, na wniosek ośrodka pomocy społecznej. Orzeczenia powiatowego zespołu, poza ustaleniem niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności, zawierają wskazania dotyczące w szczególności:

1) Odpowiedniego zatrudnienia uwzględniającego psychofizyczne możliwości danej osoby,
2) Szkolenia, w tym specjalistycznego,
3) Zatrudnienia w zakładzie aktywności zawodowej,
4) Uczestnictwa w terapii zajęciowej,
5) Konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze oraz pomoce techniczne, ułatwiające funkcjonowanie danej osoby,
6) Korzystanie z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji, przez co rozumie się korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych świadczonych przez sieć instytucji pomocy społecznej, organizacje pozarządowe oraz inne placówki,
7) Konieczności stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji,
8) Konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997r. Prawo o ruchu Drogowym,
9) Prawa do zamieszkiwania w osobnym pokoju.

Zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności ustala trzy stopnie niepełnosprawności, które stosuje się do realizacji celów określonych ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych.

- *znaczny*, do którego zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

- *umiarkowany*, do którego zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych.

- *lekki*, do którego zalicza się osobę o naruszonej sprawności organizmu, powodującej w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną, lub mającą ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne.

Przyczyny niepełnosprawności	2013				2014			
	Stopień niepełnosprawności			Razem 2013r.	Stopień niepełnosprawności			Razem 2014
	znaczny	umiarkowany	lekki		znaczny	umiarkowany	lekki	
01-U	10	33	4	47	9	25	0	34
02-P	19	102	21	142	28	90	23	141
03-L	19	54	67	140	14	47	27	88
04-O	13	55	35	103	14	49	25	88
05-R	129	510	284	923	107	469	271	847
06-E	1	49	11	61	0	29	17	46
07-S	174	301	107	582	163	277	83	523
08-T	59	38	26	123	54	54	12	120
09-M	52	37	9	98	60	25	9	94
10-N	139	185	26	350	145	230	40	415
11-I	70	131	35	236	75	121	29	225
12-C	1	1	1	3	1	0	0	1
Razem:	686	1496	626	2808	670	1416	536	2622

Tabela 8. Liczba wydanych orzeczeń przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności mieszkańcom powiatu strzelecko-drezdeneckiego powyżej 16 roku życia.

Objaśnienia:

01-U-upośledzenie umysłowe,

02-P-choroby psychiczne,

03-L- zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu,

04-O-choroby narządu wzroku,

05-R-upośledzenie narządu ruchu,

06-E-epilepsja

07-S-choroby układu oddechowego i krążenia,

08-T-choroby układu pokarmowego,

09-M-choroby układu moczowo-płciowego,

10-N-choroby neurologiczne,

11-I-inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne,
Choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego,

12-C- całościowe zaburzenia rozwojowe

Jak wynika z powyższej tabeli w 2014 zmniejszyła się liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności dla osób dorosłych wydawanych przez Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w stosunku do roku 2013.

Najwięcej wydanych orzeczeń było z tytułu upośledzeń narządu ruchu, drugim tytułem były choroby układu oddechowego i krążenia, trzecim choroby neurologiczne, czwartym inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego, piątym choroby psychiczne, szóstym w kolejności również dużo wydanych orzeczeń: zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu.

L.p	Przyczyny niepełnosprawności	2013	2014
1	01-U	11	8
2	02-P	6	10
3	03-L	12	11
4	04-O	12	25
5	05-R	15	23
6	06-E	13	13
7	07-S	36	33
8	08-T	7	7
9	09-M	12	6
10	10-N	58	67
11	11-I	20	21
12	12-C	23	21
Razem		225	245

Tabela 9. Liczba wydanych orzeczeń przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności osobom przed 16 rokiem życia

Jak wynika z powyższej tabeli najwięcej wydanych orzeczeń dla dzieci do 16 roku życia było z tytułu: chorób neurologicznych, narządu ruchu, równie duża liczba wydanych orzeczeń z tytułu chorób układu oddechowego i krążenia, całościowych zaburzeń rozwojowych.

Lp	Cel złożenia wniosku	Liczba 2013	Liczba 2014
1	Odpowiednie zatrudnienie	1054	958
2	Szkolenie	0	0
3	Uczestnictwo w Warsztatach Terapii zajęciowej	19	24

4	Konieczność zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	175	187
5	Korzystanie z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji/korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych	915	872
6	Zasiłek stały	0	0
7	Zasiłek pielęgnacyjny	625	583
8	Korzystanie z karty parkingowej	81	200
9	Inne	203	123
	Razem:	3072	2947

Tabela 10. Liczba i cel przyjętych wniosków o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności osób po 16 roku życia

Jak wynika z powyższej tabeli głównym powodem osób, które starają się o orzeczenie o niepełnosprawności jest możliwość zdobycia odpowiedniego zatrudnienie, kolejnym jest zasiłek pielęgnacyjny, korzystanie z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji /korzystania z usług socjalnych/opiekuńczych/terapeutycznych i rehabilitacyjnych, korzystanie z karty parkingowej.

2.4.3 Rehabilitacja społeczna

Rehabilitacja społeczna ma na celu umożliwienie osobom niepełnosprawnym uczestnictwa w życiu społecznym i realizowana jest przede wszystkim przez:

✓ wyrabianie zaradności osobistej i pobudzanie aktywności społecznej osoby niepełnosprawnej,

✓ wyrabianie umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych,

✓ likwidację barier, w szczególności architektonicznych, urbanistycznych, transportowych, technicznych, w komunikowaniu się i dostępie do informacji,

✓ kształtowanie w społeczeństwie właściwych postaw i zachowań sprzyjających integracji z osobami niepełnosprawnymi.

	2009	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**
Turnusy rehabilitacyjne	**402**	**392**	**326**	**315**	**238**	**296**
Sprzęt rehabilitacyjny,	**400**	**279**	**483**	**418**	525	578

ortopedyczny i środki pomocnicze						
Bariery architektoniczne, techniczne i w komunikowaniu się	62	40	**28**	**97**	**35**	**38**
Razem	864	711	**837**	**830**	**798**	**912**

Tabela 11. Złożone wnioski osób niepełnosprawnych powiatu strzelecko-drezdeneckiego o dofinansowanie na przestrzeni lat 2009 - 2014

	2009	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**
Warsztat Terapii Zajęciowej	**591.840**	**591.840**	**591.840**	**591.840**	**591.840**	**665.820**
Turnusy Rehabilitacyjne	**120.083**	**94.290**	**38.292**	**200.000**	**100.000**	**118.454**
Sprzęt Rehabilitacyjny, ortopedyczny i pomocniczy	**229.821**	**119.952**	**231.167**	**250.285**	**200.684**	**281.877**
Bariery architektoniczne , techniczne i w komunikowaniu się	**116.193**	**56.529**	**78.154**	**237.403**	**100.000**	**140.000**
Razem:	**1.057,937**	**862.611**	**939.453**	**1.279,528**	**992.524**	**1.206,151**

Tabela 12. Podział środków PFRON na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej na przestrzeni lat 2009 – 2014

2.4.4 Rehabilitacja zawodowa

Rehabilitacja zawodowa ma na celu ułatwienie osobie niepełnosprawnej uzyskanie i utrzymanie odpowiedniego zatrudnienia oraz awansu zawodowego przez umożliwienie jej korzystania z poradnictwa zawodowego, szkolenia i pośrednictwa pracy.

Do realizacji tego celu niezbędne jest:

1. dokonanie oceny zdolności do pracy,
   - przeprowadzenie badań lekarskich i psychologicznych umożliwiających określenie sprawności
   - ustalenie kwalifikacji, doświadczeń zawodowych, uzdolnień i zainteresowań,

2. prowadzenie poradnictwa zawodowego uwzględniającego ocenę zdolności do pracy oraz umożliwiające wybór odpowiedniego zawodu i szkolenia
    a. przygotowanie zawodowe z uwzględnieniem perspektyw zatrudnienia
    b. dobór odpowiedniego miejsca pracy i jego wyposażenie
    c. określenie środków technicznych umożliwiających lub ułatwiających wykonywanie pracy.

Rehabilitacja zawodowa opiera się głównie na:

- szkoleniach, przekwalifikowaniach,
- przyznawanie dotacji na prowadzenie działalności gospodarczej,
- Zwrotach kosztów wyposażenia stanowisk pracy
- Finansowaniu wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy (staże)
- Finansowaniu kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikom niepełnosprawnym.

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej	40.000	80.000	30.000	148.000	120.000	160.000
Środki na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej, albo wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej	140.000	162.000	140.000	150.000	0,0	0,00
Finansowanie szkoleń osób niepełnosprawnych organizowanych przez pracodawcę	12.000	6.400	13.000	28.883	17.200	15.000
Zwrot wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy na rzecz osób niepełnosprawnych poszukujących pracy	19.000	42.600	35.450	86.522	47.500	88.800
Finansowanie kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu	0.00	2.100	2.200	2.100	2.800	6.900
Razem:	211.000	293.100	220.650	415.505	187.500	270.700

Tabela 13. Podział środków PFRON na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej na przestrzeni lat 2009 - 2014

2.4.5 Rehabilitacja zdrowotna

Osoby niepełnosprawne z różnymi rodzajami niepełnosprawności są szczególną grupą społeczną znajdującą się pod wyjątkową opieką prawną państwa. Aktualny stan prawny nie jest jednak adekwatny w stosunku do istniejącej rzeczywistości. Liczne problemy, jakie napotykają osoby niepełnosprawne w dostępie do odpowiedniej opieki medycznej i rehabilitacji leczniczej są do zauważenia na każdym etapie jej realizacji. Ze względu na fakt, że niepełnosprawność jest osobistym dramatem danej osoby, służby medyczne oraz społeczne winny głównie skupiać się na zintegrowaniu oraz ukierunkowaniu swoich działań na jej usprawnieniu i wsparciu w zaakceptowaniu ograniczeń jakie wiąże ze sobą utrata sprawności fizycznej czy psychicznej. Ponadto podejmowane inicjatywy lokalne miałyby zapewnić ciągłość i kompleksowość rehabilitacji leczniczej oraz podnieść jakość usług rehabilitacyjnych realizowanych na rzecz osób niepełnosprawnych. Efektywna i skuteczna pomoc medyczna jest wyjściowym i podstawowym warunkiem równoprawnego uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym.

Natomiast na skuteczność tej pomocy w stosunku do osób niepełnosprawnych wpływają następujące czynniki:

- ✓ wczesna diagnostyka i leczenie uszkodzeń zdrowia,
- ✓ uczestnictwo w procesie leczenia, poza personelem medycznym, specjalistów,
- ✓ zaopatrzenie w odpowiednie przedmioty ortopedyczne i pomocnicze oraz sprzęt rehabilitacyjny
- ✓ włączenie w proces leczenia i rehabilitacji osób niepełnosprawnych i ich rodzin, redukcja do minimum i eliminowanie czynników powodujących niepełnosprawność.

Ze względu na duże zapotrzebowanie społeczne w zakresie świadczeń opieki medycznej w powiecie strzelecko-drezdeneckim funkcjonuje Szpital Powiatowy w Drezdenku. Szpital jest nowoczesnym, wysokospecjalistycznym obiektem wyposażonym w nowoczesną aparaturę medyczną, zatrudniającym wysoko wykwalifikowaną kadrę. Podstawowym celem Szpitala jest zapewnienie opieki zdrowotnej i profilaktycznej , poprzez udzielenie ambulatoryjnych i stacjonarnych specjalistycznych świadczeń zdrowotnych, a także udzielanie świadczeń zdrowotnych w zakresie nocnej i świątecznej opieki lekarskiej i pielęgniarskiej oraz transportu sanitarnego.

Niezwykle istotną rolę w procesie leczenia i opieki medycznej ma prowadzenie programów prozdrowotnych profilaktycznych i edukacyjnych dotyczących zmniejszenia ryzyka wystąpienia chorób lub zdarzeń prowadzących do niepełnosprawności.

Na terenie powiatu strzelecko – drezdeneckiego funkcjonują również Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej.

2.4.6 Instytucje służące rehabilitacji osób niepełnosprawnych na terenie powiatu strzelecko-drezdeneckiego.

✓ Środowiskowe Domy Samopomocy - na terenie Powiatu posiadamy trzy Środowiskowe Domy Samopomocy (Drezdenko, Stare Kurowo, Dobiegniew). Uczestnikami zajęć terapeutycznych są osoby, które z powodu obniżonej sprawności intelektualnej mają trudności w codziennym funkcjonowaniu. Prowadzona jest:

- socjoterapia,
- muzykoterapia,
- psychoterapia,
- trening umiejętności społecznych,
- zajęcia rękodzieła, plastyczne, krawieckie, teatralne, komputerowe,
- kształtowanie nawyków umiejętnego wykorzystywania czasu wolnego,
- trening kulinarny,
- prowadzenie zajęć kulturalno- rekreacyjnych, rehabilitacyjnych,
- turystyka.

Formy terapii dostosowane są do indywidualnych możliwości i zainteresowań uczestników.

✓ Dom Pomocy Społecznej w Dobiegniewie - przeznaczony jest dla osób w podeszłym wieku i niepełnosprawnych fizycznie. Z dniem 1 stycznia 2014r. decyzją Wojewody Lubuskiego nastąpiła zmiana profili Domu, który obecnie przeznaczony jest „ dla osób w podeszłym wieku z liczbą miejsc rzeczywistych 30 oraz przewlekle somatycznie chorych z liczba miejsc rzeczywistych 21”. Celem Domu jest zaspokajanie osobom wymagającym całodobowej opieki potrzeb bytowych, opiekuńczych i wspomagających na poziomie obowiązującego standardu. Zakres i poziom usług świadczonych przez dom uwzględnia w szczególności wolność , intymność, godność i poczucie bezpieczeństwa mieszkańców. Dom stwarza mieszkańcom możliwość kontaktu z naturą, spokoju w codziennej egzystencji i realizacji wielu indywidualnych zainteresowań z uwzględnieniem ich kondycji psychofizycznych. Poza pomocą w wykonywaniu czynności dnia codziennego związanych z samoobsługą, higieną osobistą dąży się do aktywizacji i indywidualnego rozwoju podopiecznych.

✓Warsztat Terapii Zajęciowej - realizuje zadania w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej. Celem tej rehabilitacji jest ogólny rozwój i poprawa sprawności, niezbędnych do prowadzenia przez osobę niepełnosprawną niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia. Podstawową działalność Warsztatu Terapii Zajęciowej finansuje PFRON. Dodatkowe środki pozyskiwane są od sponsorów. Realizacja zadań w WTZ odbywa się poprzez: ogólne usprawnianie; rozwijanie umiejętności obejmujących czynności życia codziennego oraz zaradność osobistą, poprzez wykorzystanie różnych technik terapii zajęciowej; przygotowanie do życia w środowisku społecznym, w szczególności poprzez rozwój umiejętności planowania i komunikowania się, dokonywania wyborów, decydowania o swoich sprawach oraz rozwój innych umiejętności niezbędnych w niezależnym życiu; poprawę kondycji psychicznej i fizycznej; rozwijanie psychofizycznych sprawności niezbędnych w pracy; rozwijanie podstawowych oraz specjalistycznych umiejętności zawodowych umożliwiających podjęcie pracy w zakładzie aktywności zawodowej lub innej pracy zarobkowej albo szkolenia zawodowego. Osoby niepełnosprawne są kwalifikowane do uczestnictwa w Warsztacie w oparciu o wskazanie do terapii zajęciowej, zawarte w orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności.

✓Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy w Strzelcach Kraj. - jest placówką dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Budynek szkolny wraz z dobrze wyposażonym internatem. Wokół znajdują się tereny zielone i różnorodne boiska sportowe. Wymagania programowe oraz treści nauczania są w pełni dostosowane do możliwości każdego ucznia. Usprawnianie zaburzonych funkcji oraz utrwalanie wiadomości i umiejętności odbywa się z wykorzystaniem aktywizujących metod pracy (m.in. metoda V. Sherborne, elementy kinezjologii edukacyjnej P. Denisona). Prowadzone są również zajęcia rewalidacyjno – wychowawcze dla uczniów w niepełnosprawnością w stopniu głębokim.

✓ Przedszkole Specjalne przy SOSW w Strzelcach Kraj.- dla dzieci z autyzmem , z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym oraz ze sprzężeniami. Przedszkole realizuje podstawę programową w wymiarze pięciu godzin dziennie. Maluchy biorą udział w zajęciach ogólnorozwojowych, logopedycznych, ruchowych z elementami gimnastyki korekcyjno- kompensacyjnej oraz muzyczno- ruchowych. Prowadzone SA również zajęcia indywidualne wspomagające w ramach pomocy psychologiczno- pedagogicznej, czyli: korekcja wad wymowy, zajęcia kształtujące umiejętności polisensoryczne, integracja sensoryczna, korekcja wad postawy, zajęcia usprawniające orientację przestrzenną i poruszanie się.

Zajęcia prowadzone są przez wykwalifikowaną kadrę. Godziny pracy przedszkola dostosowane są do potrzeb środowiska lokalnego i możliwości

✓ Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjno - Wychowawczy w Drezdenku - jest niepubliczną placówką oświatową dziennego pobytu dla dzieci i młodzieży od 3 do 25 roku życia z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym i znacznym ze sprzężonymi niepełnosprawnościami oraz z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim.

W ramach pobytu podopieczni realizują obowiązek szkolny, zarówno w formie indywidualnej, jak i zespołowej (oddział przedszkolny, zespoły rewalidacyjno- wychowawcze, zespoły edukacyjno-terapeutyczne).

W ośrodku prowadzone są indywidualne terapie poprzedzone wieloaspektową diagnozą funkcjonalną.

✓ Terapia pedagogiczna, cele:

- rozwijanie sfery poznawczej (spostrzegania, myślenia, pamięci z samoobsługą),
- rozwijanie sprawności manualnej,
- kształtowanie sprawności niezbędnych w codziennym życiu związanych z samoobsługą.

✓ Terapia psychologiczna, cele:

- pobudzanie globalnej percepcji,
- rozwijanie mechanizmów naśladowania i współdziałania,
- rozwijanie orientacji w schemacie ciała i w przestrzeni,
- kształtowanie sfery emocjonalnej i społecznej.

✓ Terapia logopedyczna, cele:

- rozwijanie umiejętności komunikacyjnych (słownych i pozasłownych),
- wprowadzanie komunikacji wspomagającej i alternatywnej,
- rozwijanie funkcji pokarmowych, usprawnienie aparatu artykulacyjnego.

✓ Rehabilitacja ruchowa, cele:

- podnoszenie poziomu psychomotorycznego w oparciu o metody PNF i NDT- Bobath,
- usprawnienie poprzez fizykoterapię.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Drezdenku od 01 czerwca 2008 r. do 31.12.2014 r. realizowało projekt systemowy współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Celem głównym projektu była poprawa funkcjonowania społecznego klientów PCPR w Drezdenku.

Szczególne grupy, które objęto wsparciem to osoby niepełnosprawne (w trakcie całego okresu w projekcie wsparciem zostało objętych 267 osób niepełnosprawnych) oraz rodzice lub opiekunowie osób niepełnosprawnych (łącznie 86 osób).

W ramach przedsięwzięcia odbywały się różnego rodzaju zajęcia, podczas których wykorzystano instrumenty aktywizacji społecznej, zawodowej, edukacyjnej oraz zdrowotnej.

Projekt zdobył duże uznanie wśród samych uczestników, których udział w zajęciach mobilizował do działania, dał możliwość zdobycia nowej wiedzy, umiejętności i doświadczeń. Możliwość realizacji projektu przyczyniła się również do zdobycia ogromnego doświadczenia przez pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Drezdenku.

2.5. Rynek pracy[1]

2.5.1 Struktura bezrobotnych w powiecie strzelecko – drezdeneckim

Zgodnie z danymi pochodzącymi z Powiatowego Urzędu Pracy w Strzelcach Krajeńskich, na dzień 30 września 2013 – według załącznika nr 1 sprawozdania MPiPS – 01 wynika, iż w powiecie strzelecko - drezdeneckim było zarejestrowanych 4 727 osób bezrobotnych czyli 14,5% ludności powiatu w wieku produkcyjnym. Stopa bezrobocia we wrześniu 2013 roku w powiecie strzelecko - drezdeneckim wyniosła aż 25,2% i była zdecydowanie wyższa od średniej krajowej i o 9,9% wyższa niż w województwie lubuskim. Poniższa tabela obrazuje kształtowanie się stopy bezrobocia w 2013 roku w powiecie, w województwie lubuskim oraz w kraju.

	2013								
Jednostka terytorialna	Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień
POLSKA	14,2	14,4	14,3	14	13,5	13,2	13,1	13	13
WOJ. LUBUSKIE	16,9	17,0	16,8	16,2	15,6	15,3	15,3	15,4	15,3
Powiat strzelecko - drezdenecki	**26,6**	**27,3**	**26,1**	**25,3**	**24,3**	**23,7**	**24,1**	24,1	**25,2**

Tabela 14. Stopa bezrobocia w 2013 roku w Polsce, województwie lubuskim i powiecie strzelecko - drezdeneckim. (źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Zielonej Górze)

W powiecie strzelecko - drezdeneckim zauważalna jest nieznaczna feminizacja bezrobocia. W grupie ogółu osób bezrobotnych, bezrobotne kobiety stanowiły na koniec września 2013 roku 54,8% ogółu zarejestrowanych osób bezrobotnych. Według danych z dnia 30 września 2013 roku w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych:

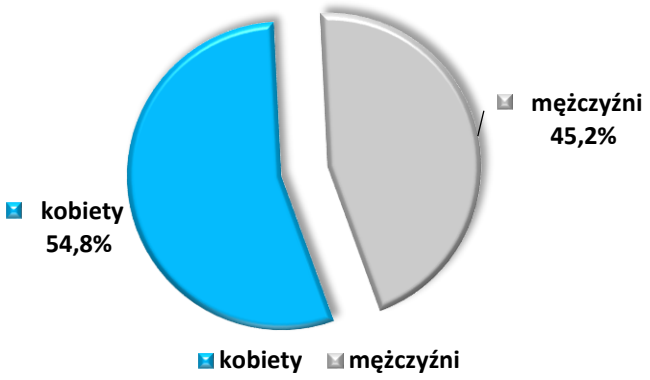
- 19,1% - to bezrobotni do 25 roku życia
- 53,0% - to długotrwale bezrobotni
- 25,0% - to bezrobotni powyżej 50 roku życia
- 38,1% - to bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych

[1] Skopiowano z: Badania lokalnego rynku pracy w powiecie strzelecko – drezdeneckim. Diagnoza stanu aktualnego i prognoza na lata 2014 – 2015. Powiatowy Urząd Pracy w Strzelcach Kraj.

- 23,4% - to bezrobotni bez doświadczenia zawodowego
- 6,9% - to bezrobotni niepełnosprawni.
- 55,2% - to bezrobotni niepełnosprawni zamieszkali na wsi.

W rejestrach PUP w Strzelcach Krajeńskich na koniec września 2013 roku najliczniejszą grupę bezrobotnych stanowiły osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy – 94,6% niemal wszystkie osoby bezrobotne spośród ogółu zarejestrowanych należą do grupy osób defaworyzowanych na rynku pracy - pozostających w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy.

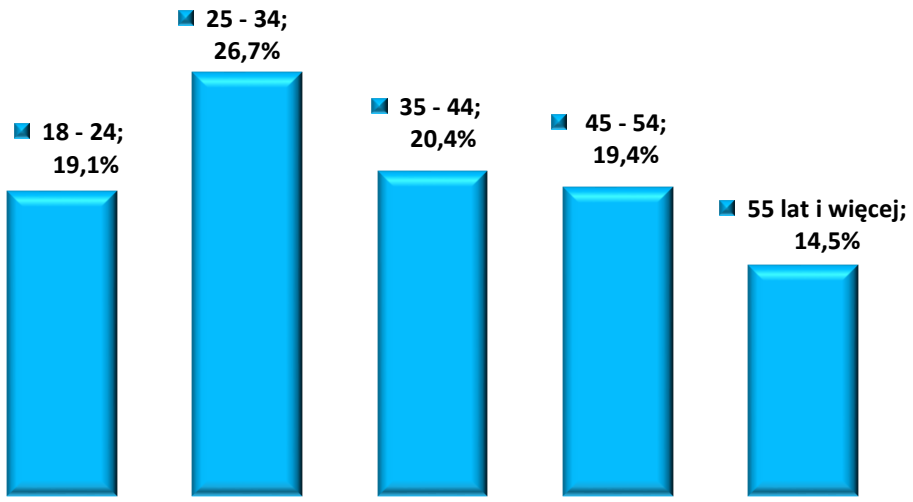
Pierwszą cechą, potrzebną do określenia struktury bezrobotnych w powiecie strzelecko - drezdeneckim, jest płeć. Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Strzelcach Krajeńskich, na koniec września 2013 roku, w powiecie było 2 589 bezrobotnych kobiet (54,7%) i 2 138 (45,3%) bezrobotnych mężczyzn. Bezrobocie w powiecie strzelecko - drezdeneckim jest nieznacznie sfeminizowane. Warto zauważyć, iż w strukturze osób bezrobotnych z punktu widzenia płci, zazwyczaj przeważały kobiety, zmieniał się natomiast udział bezrobotnych kobiet w ogóle osób bezrobotnych. Na koniec 2008 roku kobiety stanowiły 53,4% ogółu osób bezrobotnych.

Rysunek 20. Struktura grupy bezrobotnych w powiecie strzelecko - drezdeneckim z uwzględnieniem płci stan na 30.09.2013 r.

Według danych pochodzących z końca września 2013 roku z Powiatowego Urzędu Pracy w Strzelcach Krajeńskich najliczniejszą grupę bezrobotnych stanowią osoby w wieku od 25 - 34 lat (1 260 osób – 26,7% ogółu bezrobotnych). Zbliżony odsetek osób bezrobotnych generowały trzy kategorie wiekowe osób bezrobotnych: od 35 - 44 lata (963 osoby – 20,4%), w wieku od 45 - 54 lat (916 osób – 19,4%) oraz najmłodsze osoby w wieku do 24 lat (904 osoby – 19,1%). Mniejszą grupą osób pozostających bez pracy stanowią mieszkańcy powiatu strzelecko - drezdeneckiego w przedziale wiekowym powyżej 55 lat (684 osoby – 14,5%). Analizując

strukturę bezrobotnych z uwzględnieniem wieku na przestrzeni lat 2007 – 2013, można zaobserwować fakt występowania fluktuacji - nie ma grupy wiekowej, w którym przez cały okres dominował jeden trend wzrostowy lub spadkowy.

Rysunek 21. Struktura osób bezrobotnych według wieku – stan na 30.09.2013 r.

Według danych statystycznych wynika, że bezrobocie w powiecie strzelecko - drezdeneckim jest sfeminizowane – udział kobiet w ogóle osób bezrobotnych jest wyższy niż udział mężczyzn w większości najliczniejszych kategorii wiekowych z wyłączeniem grupy wiekowej 45+.

Wiek	ogółem	%	kobiety	mężczyźni
18 – 24	904	19,1%	537	367
25 – 34	1260	26,7%	810	450
35 – 44	963	20,4%	564	399
45 – 54	916	19,4%	446	470
55 lat i więcej	684	14,5%	232	452
SUMA	**4727**	**100,0%**	**2589**	**2138**

Tabela 15 . Struktura osób bezrobotnych według wieku i płci – stan na 30.09.2013 r. (źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Strzelcach Krajeńskich)

Według danych ilość osób bezrobotnych nie rozkłada się równomiernie w poszczególnych gminach powiatu strzelecko - drezdeneckiego. Uwzględniając poszczególne miejscowości i gminy powiatu strzelecko - drezdeneckiego wynika, iż największy odsetek osób bezrobotnych zamieszkuje w mieście Drezdenko – 20,4% wszystkich bezrobotnych mieszkańców powiatu strzelecko - drezdeneckiego. Identyczny odsetek spośród wszystkich osób bezrobotnych z powiatu strzelecko – drezdeneckiego pochodzi z miasta Strzelce Krajeńskie i z gminy Strzelce Krajeńskie po 17,1% ogółu bezrobotnych. Znaczy odsetek bezrobotnych stanowią bezrobotni mieszkańcy gminy Drezdenko – 13,1% oraz gminy Dobiegniew – 9,6%. Bezrobotni mieszkańcy gminy Zwierzyn to – 8,2%, miasta Dobiegniew – 7,4% oraz gminy Stare Kurowo – 7,3%.

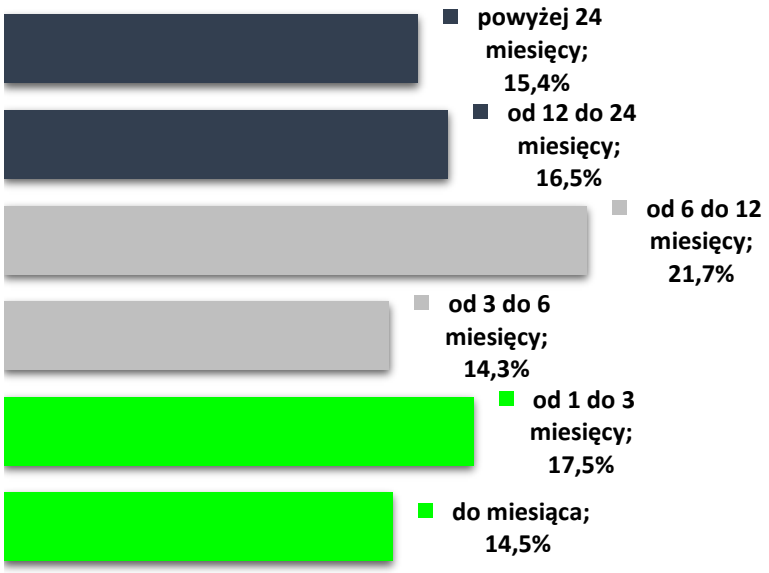
Rozkład struktury osób bezrobotnych z punktu widzenia kapitału ludzkiego – posiadanego wykształcenia jest relatywnie niekorzystny ze względu na możliwości aktywizacyjne osób bezrobotnych – znaczny odsetek osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej. Największy odsetek bezrobotnych stanowią osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 38,7% tj. 1 629 osób oraz z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej – 34,7% tj. 1 463 osoby. Więcej niż, co piąta osoba bezrobotna – 21,7% legitymowała się wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – 914 osób. Na koniec września 2013 roku 393 osoby posiadały wykształcenie średnie ogólnokształcące – 9,3%. Odsetek osób bezrobotnych z wykształceniem wyższym był najniższy i wynosił 7,8% ogółu zarejestrowanych osób bezrobotnych - 328 osób.

Najbardziej liczną grupę osób bezrobotnych reprezentują osoby, które posiadają wykształcenie zasadnicze zawodowe oraz gimnazjalne i poniżej, w grupie osób bezrobotnych posiadających taki poziom wykształcenia przeważają mężczyźni. Bezrobotne kobiety dominują natomiast wśród osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym, policealnym i średnim zawodowym oraz z wykształceniem wyższym.

Wykształcenie	ogółem	%	kobiety	mężczyźni
Wyższe	328	7,8%	240	88
Policealne i średnie zawodowe	914	21,7%	584	330
Średnie ogólnokształcące	393	9,3%	306	87
Zasadnicze zawodowe	1629	38,7%	805	824
Gimnazjalne i poniżej	1463	34,7%	654	809
SUMA	**4727**	**112,2%**	**2589**	**2138**

Tabela 16. Struktura osób bezrobotnych według wykształcenia stan na 30.09.2013 r.

Istotną cechą struktury bezrobocia rejestrowanego jest okres pozostawania bez pracy. W strukturze populacji osób bezrobotnych z terenu powiatu z uwzględnieniem okresu pozostawania bez pracy, najliczniejszą grupę osób bezrobotnych stanowią osoby bezrobotne zarejestrowane w PUP w Strzelcach Krajeńskich przez okres od 6 do 12 miesięcy – 21,7% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Odsetek osób bezrobotnych, którzy zarejestrowani są w urzędzie pracy przez okres krótszy niż 3 miesiące wynosił łącznie – 32,0%, natomiast odsetek osób, które pozostają bezrobotne przez okres dłuższy niż 12 miesięcy, był nieznacznie niższy i wynosił łącznie 31,9%.

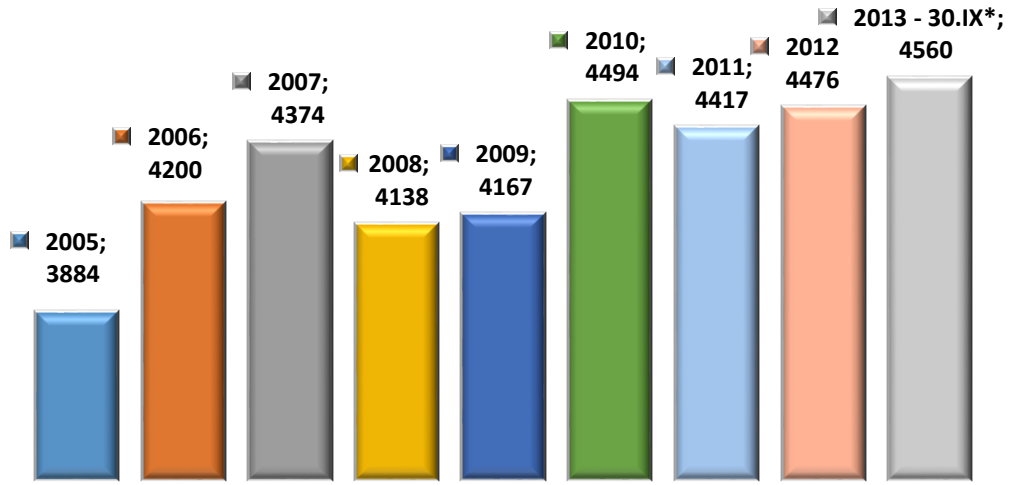

Rysunek 22. Struktura osób bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy stan na 30.09.2013 r.

2.5.2 Popyt na pracę w powiecie strzelecko – drezdeneckim

Na koniec września 2013 roku, według danych GUS w powiecie strzelecko – drezdeneckim istniało 4 560 podmiotów gospodarczych. Na terenie powiatu działało 414 spółek, w tym 244 spółki handlowe, 1 spółka akcyjna, 215 spółek z ograniczoną odpowiedzialnością oraz 169 spółek cywilnych. Na terenie powiatu działało 21 spółdzielni oraz 3 476 podmiotów gospodarczych prowadzonych przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Liczba podmiotów gospodarczych na przestrzeni lat 2005 – 2012 wyraźnie zwiększyła się. Poniższy wykres przedstawia rozkład liczby przedsiębiorstw na przestrzeni ostatnich 9 lat. Analizując dane należy stwierdzić, iż liczba

podmiotów na koniec września 2013 roku jest najwyższa na przestrzeni ostatnich lat. Porównując dane z końca września 2013 roku, do danych z końca 2005 roku, wynika że liczba podmiotów gospodarczych zwiększyła się aż o 14,8%.

Rysunek 23. Liczba podmiotów gospodarczych w powiecie strzelecko - drezdeneckim w latach 2005 – 2012

Według danych GUS w powiecie w powiecie strzelecko – drezdeneckim na koniec września 2013 roku funkcjonowało, 175 podmiotów gospodarczych w sektorze publicznym a 4 385 w sektorze prywatnym. Liczba podmiotów gospodarczych wyraźnie wzrosła, zarówno tych o publicznej formie własności (wzrost w okresie od końca grudnia 2009 roku do końca września 2013 roku o 22,8%) oraz w podmiotach o prywatnej formie własności (wzrost w okresie od końca grudnia 2009 roku do końca września 2013 roku o 8,0%).

Rok	Liczba podmiotów gospodarczych w ogóle	Liczba podmiotów publicznych	Liczba podmiotów prywatnych
2009	4167	135	4032
2010	4494	135	4359
2011	4417	170	4247
2012	4476	172	4304
2013 – 30. IX.	4560	175	4385

Tabela 17. Liczba podmiotów gospodarczych w powiecie strzelecko – drezdeneckim w latach 2009 – 2013

Według danych GUS i spisu REGON na dzień 30 września 2013 roku w powiecie strzelecko – drezdeneckim najwięcej przedsiębiorstw funkcjonuje na terenie miasta Strzelce Krajeńskie –

1 247, co stanowi 27,3% ogółu podmiotów gospodarczych w powiecie strzelecko – drezdeneckim oraz w mieście Drezdenko - 1 084, tj. 23,8% wszystkich przedsiębiorstw w powiecie. Znaczny odsetek firm działa także w obrębie gminy Drezdenko – 582 podmioty, w gminie Strzelce Krajeńskie – 410 podmiotów oraz w mieście Dobiegniew – 400 firm. Poniższa tabela przedstawia ilość przedsiębiorstw w poszczególnych gminach:

Jednostka terytorialna	Liczba podmiotów	%
Miasto Dobiegniew	400	8,8%
Gmina Dobiegniew	276	6,1%
Miasto Drezdenko	1084	23,8%
Gmina Drezdenko	582	12,8%
Gmina Stare Kurowo	280	6,1%
Miasto Strzelce Krajeńskie	1247	27,3%
Gmina Strzelce Krajeńskie	410	9,0%
Gmina Zwierzyn	281	6,2%

Tabela 18.Zarejestrowane przedsiębiorstwa w poszczególnych gminach powiatu strzelecko - drezdeneckiego na dzień 30.09.2013 r.

W powiecie strzelecko - drezdeneckim dominują najmniejsze przedsiębiorstwa zatrudniające do 9 pracowników (w tym mikroprzedsiębiorstwa). Na dzień 30.09.2013 roku takich podmiotów odnotowano 4 348 – 95,4% wszystkich podmiotów gospodarczych. Liczba firm zatrudniających od 10 do 49 pracowników to - 178, a średnich i dużych przedsiębiorstw zatrudniających od 50 do 249 pracowników oraz od 250 do 999 odpowiednio 32 oraz 2 Według danych REGON w powiecie strzelecko - drezdeneckim nie ma podmiotów zatrudniających powyżej 1000 pracowników.

Liczba pracow ników	Ilość podmiotów	%
0 - 9	4348	95,4%
10 - 49	178	3,9%
50 - 249	32	0,7%
250 - 999	2	0,0%
1000 i więcej	0	0,0%
Suma	**4560**	**100,0%**

Tabela 19. Struktura podmiotów gospodarczych na koniec września 2013 roku z uwzględnieniem liczby. zatrudnionych pracowników.

Opierając się na danych ze spisu REGON na dzień 30.09.2013 roku w ramach sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności widać wyraźnie, iż największy odsetek przedsiębiorstw w powiecie strzelecko - drezdeneckim stanowią firmy działające w branży handel detaliczny i naprawa pojazdów samochodowych – 1 256 podmiotów. Ponad 300 podmiotów działa w sekcji budownictwo - 526 podmiotów, w sekcji przetwórstwo przemysłowe – 394 podmioty, w sekcji rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo – 353 podmioty oraz w sekcji działalność związana z obsługą rynku nieruchomości – 313 podmiotów. Poniższa tabela przedstawia rozkład wszystkich podmiotów gospodarczych według sekcji PKD w powiecie strzelecko – drezdeneckim.

Rodzaj działalności	Ilość podmiotów gospodarczych
Sekcja G - Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	1256
Sekcja F - Budownictwo	526
Sekcja C - Przetwórstwo przemysłowe	394
Sekcja A - Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	353
Sekcja L - Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	313
Sekcja Q - Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	292
Sekcja H - Transport i gospodarka magazynowa	289
Sekcja S - Pozostała działalność usługowa	274
Sekcja M - Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	189
Sekcja P - Edukacja	141
Sekcja I - Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	115
Sekcja N - Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	107
Sekcja K - Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	102
Sekcja R - Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	95
Sekcja J - Informacja i komunikacja	44
Sekcja O - Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	44
Sekcja E - Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	15
Sekcja D - Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	8
Sekcja B - Górnictwo i wydobywanie	3

Tabela 20. Branże i liczba podmiotów w powiecie strzelecko - drezdeneckim na dzień 30.09.2013r.

Przeprowadzone badania pracodawców z terenu powiatu strzelecko – drezdeneckiego w ramach projektu *„Badanie lokalnego rynku pracy w powiecie strzelecko - drezdeneckim”* przeprowadzonymi przez Ośrodek Badań Społecznych INDEKS, wskazują że przedsiębiorstwa zlokalizowanie w powiecie strzelecko - drezdeneckim mają relatywnie przeciętny potencjał do tworzenia nowych miejsc pracy. Według danych 19,5% przedsiębiorstw charakteryzuje się dodatnim saldem zatrudnienia. Zmniejszenie zatrudnienia wystąpiło wśród 14,0% badanych podmiotów gospodarczych. Zdecydowana większość pracodawców – 66,5% nie dokonywała zasadniczych zmian kadrowych, stan zatrudnienia w przedsiębiorstwie jest taki sam jak w roku ubiegłym. Wyniki badania oznaczają stabilną sytuację na lokalnym rynku pracy. W 2014 roku większość pracodawców – 80,0% zamierza utrzymać taki sam stan zatrudnienia. Zwiększyć liczbę pracowników w 2014 roku zamierza 15,5%, natomiast tylko 4,5% spośród wszystkich badanych podmiotów zamierza w 2014 roku zmniejszyć liczbę zatrudnionych pracowników. Prognozowane saldo zatrudnienia w 2014 roku będzie wynosić 11,0%.

Dane pozyskane podczas badania lokalnych pracodawców z terenu powiatu strzelecko – drezdeneckiego wskazują, że pracodawcy najczęściej zwalniają pracowników z powodu odejścia na życzenie pracownika – 16,5% wskazań. Oznacza to, że część pracowników cechujących się wysokimi kwalifikacjami oraz doświadczeniem zawodowym jest mobilna w zakresie poszukiwania lepszych warunków płacowych. Drugi z najczęściej wskazywanych powodów redukcji zatrudnienia to spadek popytu na produkty/usługi firmy – 12,5%. Naturalna fluktuacja zatrudnienia, a więc przejście pracownika na emeryturę lub rentę, było powodem ustania stosunku pracy w 8,0% badanych przedsiębiorstw. Dalsze powody zwolnień to: zła sytuacja finansowa przedsiębiorstwa – 7,0% wskazań, zmniejszenie zakresu działalności firmy – 5,5%, wskazań, zwolnienia z przyczyn związanych z pracownikiem – 3,0%, niska motywacja pracownika / pracowników do pracy – 1,5% oraz zmiany technologiczne zmniejszające zapotrzebowanie na pracowników – 1,0%. Zgodnie z danymi pozyskanymi w trakcie badania lokalnego rynku pracy w powiecie strzelecko – drezdeneckim, wynika iż główne cech pracowników, które były i są kluczowe w procesie podejmowania decyzji o zwolnieniu i w trakcie procesu rekrutacyjnego to: słabe wyniki w pracy – 22,8 % oraz niewywiązywanie się z obowiązków pracowniczych – 19,8% Część pracodawców – 18,8% wskazało także na inne przyczyny zwolnień, które były w większości przypadków niezależne od cech pracownika i stały się podstawą zwolnień. Respondenci wymienili między innymi takie cechy lub powody zwolnień jak: kwestie ekonomiczne, zmniejszenie liczby godzin, odejście pracownika na

własne życzenie, sezonowość działalności, słaba kondycja finansowa przedsiębiorstwa oraz brak popytu. Inne cechy pracownika, które były kluczowe przy podejmowaniu decyzji o zwolnieniu to także: niska motywacja pracownika / pracowników – 13,9%, brak odpowiednich kwalifikacji – 11,9% oraz liczne nieobecności w pracy – 8,9%.

Pracodawcy, którzy zwalniali w ostatnim okresie pracowników i którzy zamierzają zwolnić pracowników poproszeni zostali o wskazanie tych cech pracowników, które były i są kluczowe w procesie podejmowania decyzji o zwolnieniu. Według danych pracodawcy z terenu powiatu strzelecko - drezdeneckiego podczas zwalniania najczęściej biorą pod uwagę takie aspekty jak: słabe wyniki w pracy – 22,8 % oraz niewywiązywanie się z obowiązków pracowniczych – 19,8% Część pracodawców – 18,8% wskazało także na inne przyczyny zwolnień, które były w większości przypadków niezależne od cech pracownika i stały się podstawą zwolnień. Respondenci wymienili między innymi takie cechy lub powody zwolnień jak: kwestie ekonomiczne, zmniejszenie liczby godzin, odejście pracownika na własne życzenie, sezonowość działalności, słaba kondycja finansowa przedsiębiorstwa oraz brak popytu. Inne cechy pracownika, które były kluczowe przy podejmowaniu decyzji o zwolnieniu to także: niska motywacja pracownika / pracowników – 13,9%, brak odpowiednich kwalifikacji – 11,9% oraz liczne nieobecności w pracy – 8,9%.

Uwzględniając najważniejsze cechy, które biorą pod uwagę pracodawcy podczas podejmowania decyzji o wyborze danego pracownika w ramach procesu rekrutacyjnego, można wskazać także te cechy lub kwalifikacje, które determinują odrzucenie kandydatów do pracy w procesie rekrutacji. Główne powody odrzucenia kandydatów do pracy w procesie rekrutacji to: brak doświadczenia zawodowego kandydatów do pracy, brak odpowiedniego wykształcenia, brak doświadczenia zawodowego na podobnym stanowisku, brak znajomości obsługi komputera, brak dyspozycyjności, brak dodatkowych specjalistycznych kursów i szkoleń oraz brak gotowości do dojazdów do miejsca pracy.

Według analiz przeprowadzonych w ramach badania „*Badanie lokalnego rynku pracy w powiecie strzelecko – drezdeneckim. Diagnoza stanu aktualnego i prognoza na lata 2014 – 2015”* wynika iż pracodawcy z terenu powiatu strzelecko - drezdeneckiego uczestniczący w badaniu, spośród kwalifikacji praktycznych najliczniej wskazywali na takie kwalifikacje jak: umiejętność obsługi komputera – 44,5% oraz prawo jazdy 22,5%. Dodatkowo pracodawcy oczekują od kandydatów do pracy takich umiejętności i kwalifikacji jak: umiejętności obsługi urządzeń biurowych – 16,0%, znajomość sprzedaży bezpośredniej – 15,0% oraz obsługi kas fiskalnych – 14,5% wszystkich wskazań. Pracodawcy przy wyborze kandydata do pracy w największym stopniu kierują się doświadczeniem zawodowym kandydata do pracy – 43,4%,

odpowiednim wykształceniem – 38,8% oraz doświadczeniem zawodowym na podobnym stanowisku – 34,2%. Dla pracodawców istotne znaczenie ma także, umiejętność obsługi komputera – 17,8% ukończenie dodatkowych specjalistycznych kursów, szkoleń – 14,5%. Pracodawcy wskazali także oczekiwania odnośnie całego szeregu cech osobowościowych, jakie powinien posiadać idealny kandydat do pracy. Najbardziej oczekiwane cechy osobowościowe kandydata to: zaangażowanie, inicjatywa, kreatywność, aktywność – 33,6%, samodzielność – 24,3% opinii, dopasowanie do rodzaju wykonywanej pracy – 23,0% szybkość wdrażania się w nowe obowiązki – 21,1% oraz komunikatywność – 16,4%.

Zgodnie z informacjami pozyskanymi od lokalnych pracodawców w powiecie strzelecko – drezdeneckim wynika, że sytuacja w zakresie dostępności kadr w powiecie strzelecko - drezdeneckim jest przeciętna. W opinii połowy respondentów występują zasadnicze problemy w zakresie pozyskiwania nowych pracowników. Taki odsetek badanych uważa, że na lokalnym rynku pracy są trudności ze znalezieniem odpowiednich pracowników. Na ten odsetek opinii składały się wskazania *raczej trudno* oraz *bardzo trudno, są spore trudności ze znalezieniem pracowników*, które wymieniło odpowiednio 37,0% oraz 13,0% badanych pracodawców. W świetle badań wynika, że pracodawcy z powiatu strzelecko - drezdeneckiego zauważają istotne bariery, które utrudniają bądź uniemożliwiają prowadzenie skutecznej polityki rekrutacyjnej. Analiza problemów związanych z podażą siły roboczej w powiecie strzelecko - drezdeneckim została przedstawiona w dalszej części opracowania. Brak problemów ze znalezieniem poszukiwanych pracowników wskazał mniejszy odsetek respondentów – łącznie 42,0% badanych. Trudności w zakresie poszukiwania i znalezienia odpowiedniego pracownika w powiecie prezentują się następująco. Największy odsetek pracodawców uczestniczących, 36,5% uważa, że największym problemem na lokalnym rynku pracy jest brak kandydatów o odpowiednich kwalifikacjach. Inną barierą w zatrudnieniu jest także brak kandydatów o odpowiednim doświadczeniu, co skutkuje znacznymi trudnościami w znalezieniu odpowiedniego pracownika. Taką opinię wyraziło 29,0% ankietowanych. Reasumując należy stwierdzić, że najważniejsze problemy wynikają z niskich lub nieadekwatnych kwalifikacji kandydatów do pracy lub też z brakiem doświadczenia osób ubiegających się o dane stanowisko pracy.

Według danych pozyskanych w trakcie badania lokalnego rynku pracy w powiecie strzelecko - drezdeneckim wynika, że absolwentów – osoby bezpośrednio po zakończeniu edukacji zatrudnia 21,5% spośród wszystkich przedsiębiorstw uczestniczących w badaniu. Przedsiębiorstwa nie zatrudniają absolwentów przede wszystkim ze względu na ogólny brak miejsc pracy – 32,7% wszystkich wskazań. Inne powody niezatrudniania osób bezpośrednio po

zakończeniu nauki to: brak doświadczenia zawodowego absolwentów – 17,5%, brak odpowiednich kwalifikacji zawodowych – 15,2%, niska motywacja do pracy – 12,9% oraz niewystarczająca wiedza i umiejętności – 8,8%.

Zgodnie z badaniami „*Badanie lokalnego rynku pracy w powiecie strzelecko – drezdeneckim. Diagnoza stanu aktualnego i prognoza na lata 2014 – 2015"* przeprowadzonymi przez Ośrodek Badań Społecznych INDEKS wynika, iż:

- ✓ Większość badanych pracodawców utrzymuje kontakt z Powiatowym Urzędem Pracy w Strzelcach Krajeńskich – 73,0%. Natomiast odsetek pracodawców, którzy deklarują brak kontaktu z urzędem pracy w Strzelcach Krajeńskich to 27,0%.

- ✓ Większość badanych pracodawców z powiatu strzelecko – drezdeneckiego – 64,0% posiada wiedzę i informację na temat pomocy oferowanej pracodawcom przez PUP w Strzelcach Krajeńskich. Brak wiedzy na temat programów pomocowych skierowanych do pracodawców, którzy chcieliby między innymi zatrudnić osobę bezrobotną za pośrednictwem urzędu pracy skorzystać z możliwości refundowania i subsydiowania zatrudnienia wskazało 36,0% badanych respondentów.

- ✓ Zdecydowana większość pracodawców najczęściej korzystała ze staży 60,5%. Inne formy pomocy, z których kiedykolwiek korzystali pracodawcy to także: prace interwencyjne - 15,0%, roboty publiczne – 10,5% oraz refundacja kosztów wyposażenia stanowiska pracy – 9,0%.

- ✓ Zdecydowana większość badanych pracodawców – 65,8%, nie zgłosiła nowych ofert pracy do Powiatowego Urzędu Pracy w Strzelcach Krajeńskich w ciągu ostatnich 12 miesięcy. Pracodawcy nie zgłaszają ofert pracy przede wszystkim ze względu brak takiej potrzeby oraz brak wolnych miejsc pracy, etatów. Ofertę pracy do urzędu pracy zgłosiło 34,2% przedsiębiorstw.

- ✓ 36,0% pracodawców nie jest zainteresowanych zatrudnieniem osoby bezrobotnej, która byłaby przeszkolona w kierunku oczekiwanych umiejętności i kompetencji zawodowych. Warto jednak zaznaczyć, iż zdecydowanie większy odsetek

pracodawców z powiatu strzelecko – drezdeneckiego – 46,0% jest zainteresowanych zatrudnieniem odpowiednio dobranych i przeszkolonych osób bezrobotnych. Takie opinie oznaczają zainteresowanie lokalnych pracodawców do szerszej i pełniejszej kooperacji z PUP w Strzelcach Krajeńskich w zakresie aktywizacji osób bezrobotnych.

- ✓ Ponad połowa pracodawców 58,3% jest zainteresowana organizacją staży. To bardzo wysoki wskaźnik świadczący o istotnej potrzebie współpracy pracodawców w tym zakresie. Według danych 26,0% pracodawców niczego nie oczekuje od urzędu pracy i nie jest zainteresowany współpracą. Spośród pracodawców, którzy są zainteresowani współpracą znaczny odsetek badanych – 17,5% jest zainteresowany uzyskaniem refundacji kosztów wyposażenia stanowiska pracy, natomiast 11,0% oczekuje od PUP w Strzelcach Krajeńskich pomocy w znalezieniu pracownika.

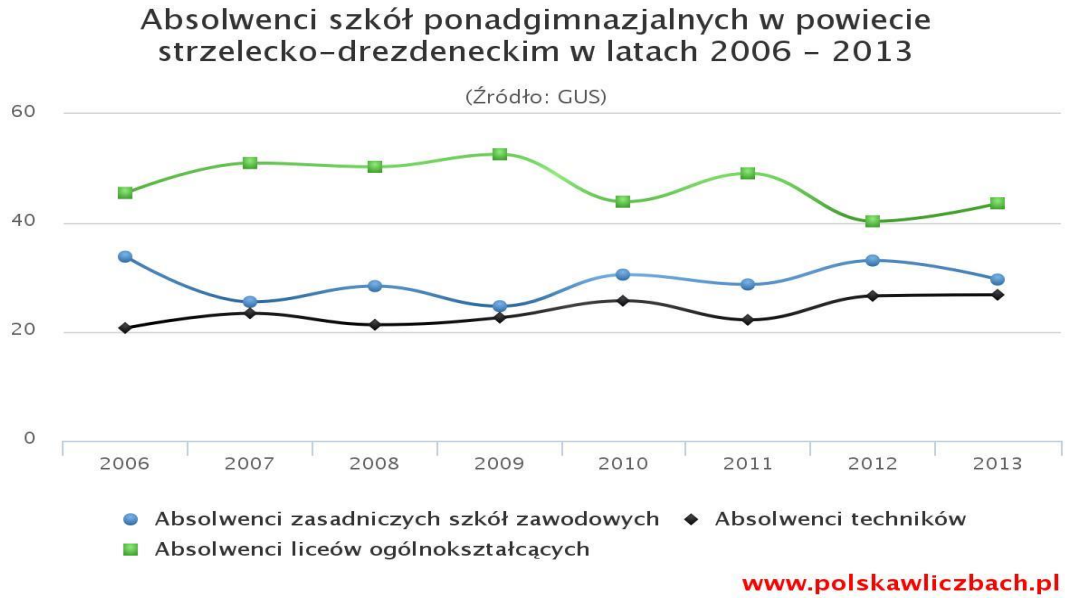
2.6. Edukacja

Zasadniczy wpływ na kierunki zmian rozwoju społecznego w powiecie strzelecko – drezdeneckim ma struktura istniejących sieci szkół i placówek kształcenia podstawowego i ponadpodstawowego. Sieć placówek oświatowych na poziomie podstawowym, gimnazjalnym i ponadgimnazjalnym w powiecie strzelecko – drezdeneckim jest równomiernie rozmieszczona. Oznacza to, iż uczniowie tych placówek mają relatywnie dobry dostęp do szkół, bez konieczności znacznego przemieszczania się. Trudności pojawiają się w przypadku możliwości kształcenia na poziomie wyższym. W powiecie brakuje możliwości zdobycia wyższego wykształcenia, co oznacza konieczność dojazdów lub migracji do większych miast. Problemem jest fakt, iż rynek pracy w powiecie jest nie wystarczający i nie zapewnia odpowiednich miejsc pracy dla wielu osób z wyższym wykształceniem. Oznacza to, iż wielu absolwentów szkół wyższych, po zakończeniu swojej edukacji decyduje się na pozostanie w miastach, w których uzyskali wykształcenie.

Powiat strzelecko-drezdenecki jest organem prowadzącym dla trzech zespołów szkół ponadgimnazjalnych: Zespołu Szkół w Strzelcach Kraj., Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Ustawicznego im. Stefana Biedrzyckiego w Strzelcach Kraj., Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Drezdenku – oraz dla Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego im. Janusza Korczaka w Strzelcach Kraj. oraz prowadzi dwie Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne: w Drezdenku i w Strzelcach Kraj. Ponadto na terenie powiatu znajduje się Zespół Szkół w Dobiegniewie dla którego organem prowadzącym jest Burmistrz Miasta Dobiegniew.

Nazwa placówki	Typ szkół wchodzący w skład zespołu
Zespół Szkół w Strzelcach Krajeńskich	Liceum Ogólnokształcące Technikum
Zespół Szkół Centrum Kształcenia Ustawicznego im. Stefana Biedrzyckiego w Strzelcach Krajeńskich	Technikum Zasadnicza Szkoła Zawodowa Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych
Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy im. J. Korczaka w Strzelcach Krajeńskich	Przedszkole Specjalne Publiczna Szkoła Podstawowa Specjalna Publiczne Gimnazjum Specjalne Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy
Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Drezdenku	Liceum Ogólnokształcące Technikum Zasadnicza Szkoła Zawodowa Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych
Zespół Szkół w Dobiegniewie	Liceum Ogólnokształcące Zasadnicza Szkoła Zawodowa

Tabela 21. Wykaz placówek oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Powiat Strzelecko - Drezdenecki

Rysunek 24. Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych w powiecie strzelecko – drezdeneckim w latach 2006 – 2013

W Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim znajdują się szkoły kształcące we wszystkich etapach edukacyjnych. Poniższy rysunek pokazuje liczbę szkół wraz z liczbą uczniów.

SZKOLNICTWO W ROKU SZKOLNYM 2013/2014

Szkoły podstawowe	23
w tym specjalne	1
Gimnazja	8
w tym specjalne	1
Szkoły ponadgimnazjalne	11
Uczniowie w szkołach:	
podstawowych	2989
w tym specjalnych	28
gimnazjalnych	1536
w tym specjalnych	50
zasadniczych szkołach zawodowych	441
liceach ogólnokształcących	623
liceach profilowanych	–
technikach i ogólnokształcących szkołach artystycznych	279

Wydatki na oświatę i wychowanie stanowiły **33,3%** wydatków budżetu powiatu w 2013 r.

Liczba ludności w 2013 r. w wieku:

7–12 lat	**3091**
13–15 lat	**1573**

Rysunek 25. Szkolnictwo na terenie powiatu strzelecko – drezdeneckiego w roku szkolnym 2013/2014 (źródło: Statystyczne Vademecum Samorządowca, GUS Zielona Góra).

Podczas analizy danych dotyczących szkół w powiecie strzelecko – drezdeneckim należy zauważyć dużą liczbę szkół na poziomie podstawowym i gimnazjalnym, co świadczy o dopasowaniu oferty edukacyjnej do potrzeb uczniów.

Funkcjonujące w powiecie szkoły ponadgimnazjalne prowadzą kształcenie na różnorodnych kierunkach. W technikach można zdobyć między innymi zawody: technik informatyk, technik agrobiznes, technik pojazdów samochodowych, technika budownictwa, czy też technik hotelarstwa. Także zasadnicze szkoły zawodowe oraz licea posiadają w swej ofercie klasy o zróżnicowanych profilach i zawodach. W lokalnych szkołach można zdobywać nie tylko wiedzę teoretyczną, ale i nabywać umiejętności praktyczne.

Znaczącą rolę w wspieraniu uczniów w kształceniu mają Poradnie Psychologiczno – Pedagogiczne. Są to specjalistyczne placówki prowadzące działalność diagnostyczną, terapeutyczną, profilaktyczną i doradczą w środowiskach wychowujących dzieci i młodzież.

Celem pomocy psychologiczno – pedagogicznej jest wielozakresowa współpraca z rodziną, szkoła i placówkami oświatowo – wychowawczymi, poprzez udzielanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej dzieciom, młodzieży, rodzicom i nauczycielom:

- udzielanie pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu,

- udzielanie specjalistycznego wsparcia i pomocy rodzicom i nauczycielom związanym z wychowywaniem i kształceniem dzieci i młodzieży.

Na terenie powiatu strzelecko – drezdeneckiego funkcjonują działają dwie poradnie:

- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Drezdenku
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Strzelcach Krajeńskich.

Tabela 22 zakres działań poradni psychologiczno - pedagogicznych na terenie powiatu strzelecko – drezdeneckiego.

ZADANIA	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015
Ilość przyjętych dzieci ogółem	2087	1803	1755	2420
Diagnozowanie, w tym				
- pedagogiczne	601	558	559	700
- psychologiczne	570	499	433	524
- lekarskie	0	0	0	0
- rehabilitanta	35	42	58	87
- związana z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej	610	252	20	156
Zadania poradni realizowane poprzez:				
- zajęcia korekcyjno – kompensacyjne	39	41	57	68
- terapia logopedyczna	302	342	282	305
- terapia psychologiczna, w tym psychoterapia	12	9	33	14
- socjoterapia	14	20	24	2
- zajęcia z uczniami zdolnymi	0	0	0	0
- terapia dla zagrożonych uzależnieniem	0	0	2	0
- inne zajęcia o charakterze terapeutycznym	0	12	25	31
- zajęcia grupowe aktywizujące wybór kierunku kształcenia i zawodu	695	455	435	649
- ćwiczenia rehabilitacyjne	73	50	75	72
- grupy wsparcia	0	10	57	3
- interwencja kryzysowa	0	4	35	6
- inne formy pomocy indywidualnej	170	117	841	374
- inne formy pomocy grupowej	1581	3412	3014	223
- indywidualne formy porady zawodowej na podstawie badań	131	8	1	160
- indywidualne porady zawodowe bez badań	0	1	1	1

- zajęcia grupowe prowadzone w szkołach i placówkach oświatowych	1999	1199	3165	4897
- mediacje i negocjacje	0	0	1	0
- porady bez badań	132	172	314	423
- porady po badaniach przesiewowych	1338	1018	2184	1985

Tabela 22. Zakres działań poradni psychologiczno – pedagogicznych na terenie powiatu strzelecko - drezdeneckiego

Na terenie powiatu strzelecko – drezdeneckiego działa również Ośrodek Rehabilitacyjno - Edukacyjno - Wychowawczy (OREW).

OREW jest niepubliczną placówką oświatową dziennego pobytu dla dzieci i młodzieży od 3 do 25 roku życia z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym i znacznym ze sprzężonymi niepełnosprawnościami oraz z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim.

W ramach pobytu ośrodek zapewnia podopiecznym realizację obowiązku szkolnego, zarówno w formie indywidualnej, jak i zespołowej (oddział przedszkolny, zespoły rewalidacyjno-wychowawcze, zespoły edukacyjno-terapeutyczne). Prowadzone są również indywidualne terapie poprzedzone wieloaspektową diagnozą funkcjonalną.

2.7. Ochrona zdrowia i profilaktyka

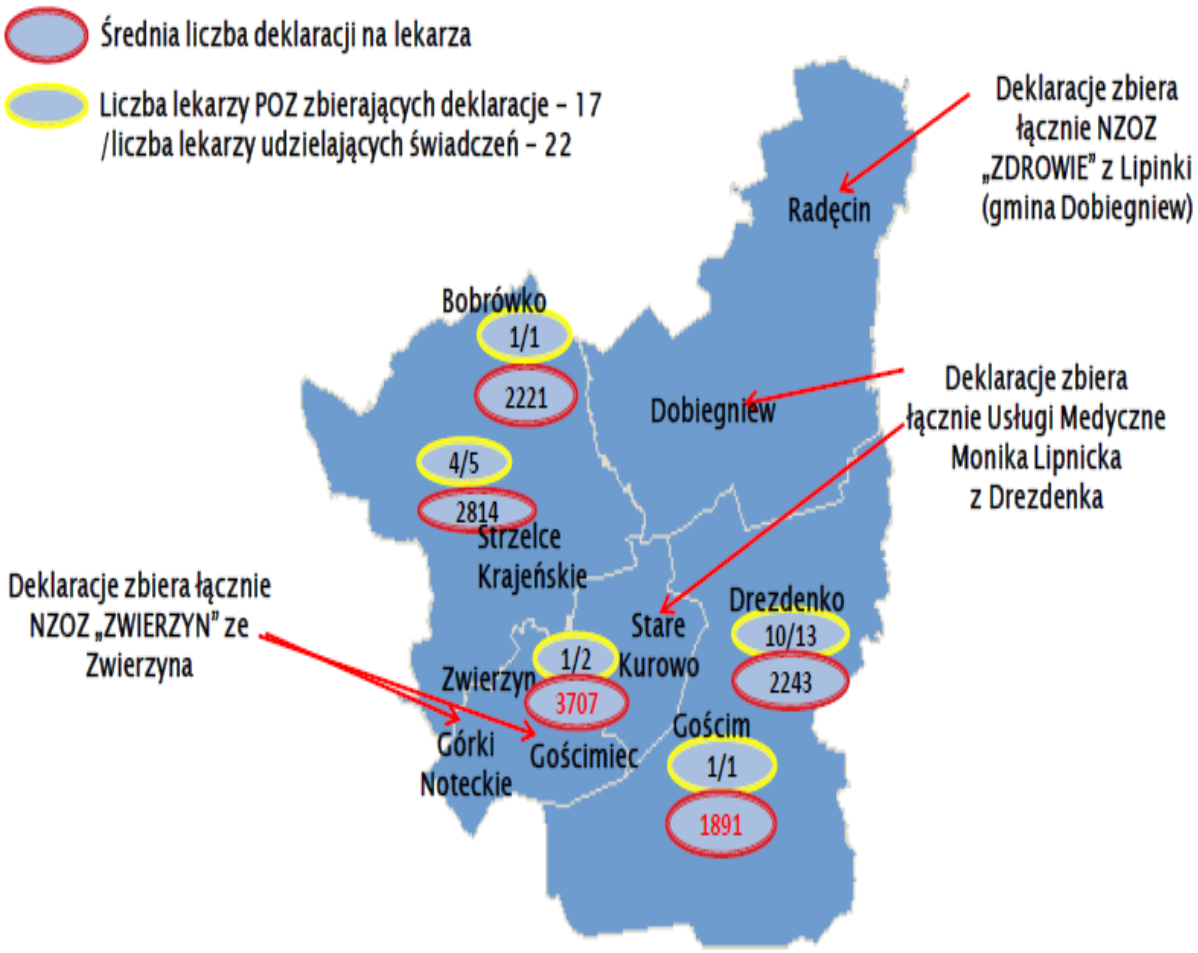
Jednym z najważniejszych zadań własnych powiatu jest ochrona zdrowia. Zadanie to realizują placówki służby zdrowia z terenu całego powiatu strzelecko – drezdeneckiego wraz z Powiatowym Inspektorem Sanitarnym.

Poniższa tabela przedstawia zatrudnienie wybranego personelu medycznego w powiecie strzelecko – drezdeneckim w 2012 r.

Wyszczególnienie	2012 r.			
	powiat strzelecko-drezdenecki	woj. lubuskie	ranga	Polska
Lekarze	10,16	19,2	12	21,5
Lekarze dentyści	3,55	5,4	1	3,2
Farmaceuci	0,39	0,3	12-16	0,5
Diagności laboratoryjni	1,38	1,2	15	1,8
Pielęgniarki ogółem	39,87	46,8	14	51,9
Położne ogółem	3,95	5,9	9	6,2
Fizjoterapeuci	6,91	4,6	11-12	5,4

Tabela 23. Zatrudnienie wybranego personelu medycznego w powiecie strzelecko – drezdeneckim w 2012 r. , według podstawowego miejsca pracy, bez resortowej służby zdrowia i aptek ogólnodostępnych, wskaźnik na 10 tys. Ludności (źródło i opracowanie Lubuski Urząd Wojewódzki)

Poniższy rysunek przedstawia średnią liczbę deklaracji do lekarza POZ przypadającą na 1 lekarza w powiecie strzelecko drezdeneckim.

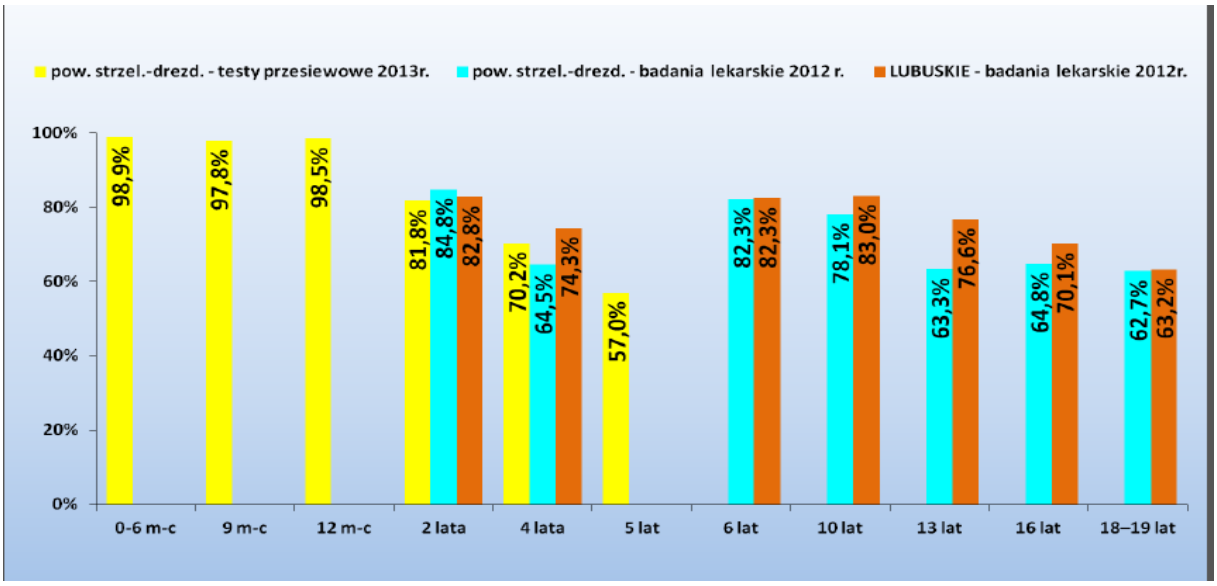

Rysunek 26. Średnia liczba deklaracji do lekarza POZ przypadająca na 1 lekarza w powiecie strzelecko – drezdeneckim wg stanu na 1 lutego 2014 r. ((źródło: Rozmowy o zdrowiu w powiecie strzelecko drezdeneckim).

Poniżej przedstawiono dane dotyczące współczynnika standaryzowania zgonów w powiecie strzelecko – drezdeneckim na tle innych powiatów w Polsce. Niepokojący jest fakt, iż powiat strzelecko – drezdenecki lokuje się na 6 pozycji w Polsce jeżeli chodzi o współczynnik zgonów dotyczący nowotworów szyjki macicy. Natomiast współczynnik zgonów z powodu niewydolności serca kwalifikuje nasz powiat na 10 miejscu w Polsce.

powiat strzelecko - drezdenecki	Liczba zgonów	M-ce wśród powiatów X/379
Umieralność ogółem	1.440	193
Nowotwory złośliwe ogółem	353	152
Now.zł jelita grubego, odbytu	43	97
Now.zł oskrzela i płuca	88	158
Now.zł sutka kobiet	18	229
Now.zł szyjki macicy	14	6 !!!
Now.zł prostaty	18	50
Choroby układu krążenia (ChUK)	684	169
Choroba niedokrwienna serca	111	326
Ostry zawał serca	56	250
Inne choroby serca "I30" "I52".	311	10
Niewydolność serca	237	9 !!!
Choroby naczyń mózgowych	132	204
Miażdżyca	86	198
Choroby układu oddechowego	55	296
Zapalenie płuc	27	228
Przewlekłe choroby dolnych dróg oddechowych	24	273
Choroby układu trawiennego	55	234
Przewlekłe choroby wątroby	17	308
Przyczyny zewnętrzne	88	247
Wypadki komunikacyjne	21	170
Upadki	8	313
Samobójstwa	28	181

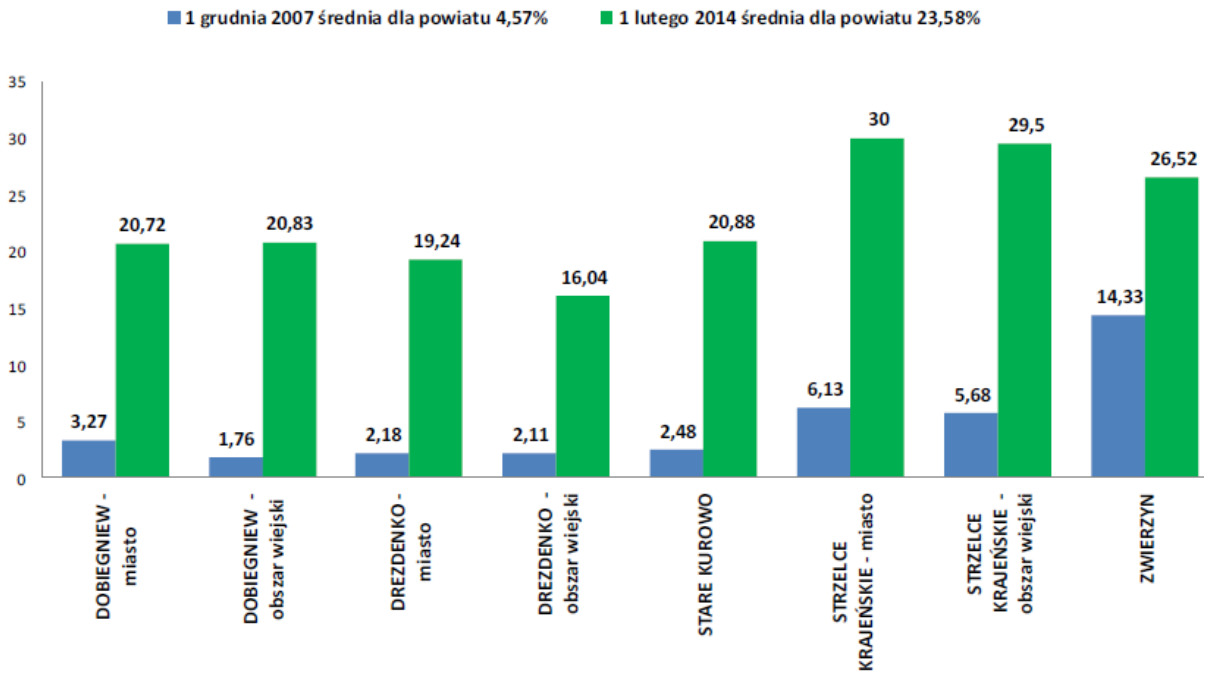
Tabela 24. Współczynnik standaryzowania zgonów w 2012 r. na tle innych powiatów w Polsce (źródło: Rozmowy o zdrowiu w powiecie strzelecko drezdeneckim)

Z rysunku 26 wynika, iż prawie 100% dzieci do pierwszego roku życia w powiecie strzelecko – drezdeneckim objętych jest badaniami przesiewowymi.

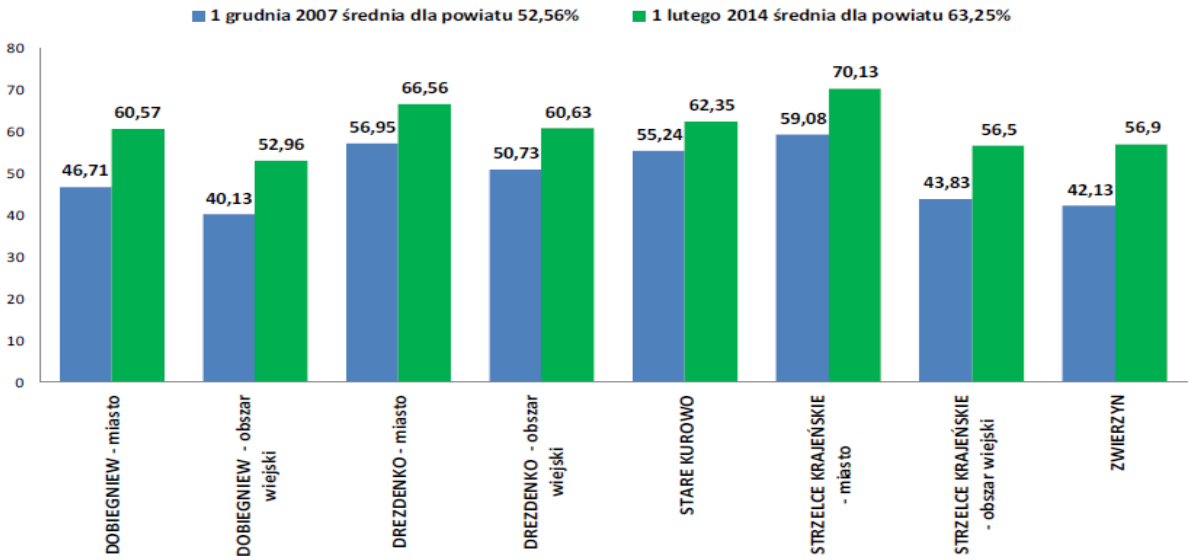

Rysunek 27. Profilaktyczne badania lekarskie dzieci i młodzieży w 2012 r. oraz testy przesiewowe wykonane przez pielęgniarki w 2013 r. (źródło: Rozmowy o zdrowiu w powiecie strzelecko drezdeneckim)

Na przestrzeni ostatnich lat wśród mieszkańców powiatu strzelecko - drezdeneckiego zdecydowanie wzrosła profilaktyka raka szyjki macicy. Wzrosło też procentowe objęcie populacji programem profilaktyki raka piersi.

Rysunek 28. Procentowe objęcie populacji programem profilaktyki raka szyjki macicy – gminy powiatu strzelecko – drezdeneckiego (źródło: Rozmowy o zdrowiu w powiecie strzelecko drezdeneckim).

Rysunek 29. Procentowe objęcie populacji programem profilaktyki raka piersi – gminy powiatu strzelecko – drezdeneckiego (źródło: Rozmowy o zdrowiu w powiecie strzelecko drezdeneckim)

Dane pochodzące z 2012 r. pokazują, iż najczęstszym powodem hospitalizacji mieszkańców w powiecie strzelecko – drezdeneckim są choroby układu krążenia.

Przyczyna hospitalizacji według ICD – 10	l. hosp.	%
Ogółem	**8 510**	**100%**
Choroby układu krążenia (I00-I99) głównie: I50 Niewydolność serca, I25 Przewlekła choroba niedokrwienna serca, I21 Ostry zawał serca, I20 Dusznica bolesna, I63 Zawał mózgu, I70 Miażdżyca	**1 437**	**16,9%**
Choroby układu oddechowego (J00-J99) głównie: J12 Wirusowe zapalenie płuc niesklas. gdzie indziej, J18 Zapalenie płuc wywołane nieokreśl. drobnoustrojem, J44 Inna przewlekła zaporowa choroba płuc, J35 Przewlekłe choroby migdałków podniebiennych i migdałka gardłowego, J15 Zapalenie płuc bakteryjne niesklas. gdzie indziej	**848**	**10,0%**
Ciąża, poród i połóg (O00-O99) głównie: O80 Poród samoistny pojedynczy, O82 Poród pojedynczy przez cięcie cesarskie	**817**	**9,6%**
Choroby układu trawiennego (K00-K93) głównie: K80 Kamica żółciowa, K52 Inne niezakaźne zapalenie żołądkowo-jelitowe i jelita grubego, K40 Przepuklina pachwinowa, K92 Inne choroby układu pokarm., K29 Zapalenie żołądka i dwunastnicy	**806**	**9,5%**
Czynniki wpływające na stan zdrowia i kontakt ze służbą zdrowia (Z00-Z99) głównie: Z38 Żywo urodzone niemowlęta, Z51 Inna opieka medyczna	**764**	**9,0%**
Nowotwory (C00-D48) głównie: D41 Nowotwór o niepewnym lub nieznanym charakterze narządów moczowych, C34 Nowotwór złośliwy oskrzela i płuca, C50 Nowotwór złośliwy sutka, D27 Niezłośliwy nowotwór jajnika, C18 Nowotwór złośliwy jelita grubego, C92 Białaczka szpikowa	**699**	**8,2%**
Urazy, zatrucia i inne określone skutki działania czynników zewnętrznych (S00-T98) głównie: S00 Powierzchowny uraz głowy, S52 Złamanie przedramienia, S72 Złamanie kości udowej, S82 Złamanie podudzia łącznie ze stawem skokowym, T92 Następstwa urazów kończyny górnej, S06 Uraz śródczaszkowy	**647**	**7,6%**
Choroby układu moczowo-płciowego (N00-N99) głównie: N39 Inne zaburzenia układu moczowego, N81 Wypadanie żeńskich narządów płciowych, N87 Dysplazja szyjki macicy, N18 Przewlekła niewydolność nerek, N84 Polip żeńskiego narządu rodnego	**619**	**7,3%**
Objawy, cechy chorobowe oraz nieprawidłowe wyniki badań klinicznych i laboratoryjnych jednostek chorobowych gdzie **indziej niesklasyfikowanych (R00-R99)** głównie: R10 Ból w okolicy brzucha i miednicy, R55 Omdlenie i zapaść, R11 Nudności i wymioty, R07 Ból w gardle i w klatce piersiowej, R04 Krwawienie z dróg oddechowych	**434**	**5,1%**
Pozostałe	**1 439**	**16,9%**

Tabela 25. Główne przyczyny hospitalizacji mieszkańców powiatu strzelecko – drezdeneckiego w 2012 r. (źródło: Rozmowy o zdrowiu w powiecie strzelecko drezdeneckim).

2.8. Aktywność społeczna

Od kilku lat coraz większa liczba mieszkańców powiatu strzelecko – drezdeneckiego gotowa jest do podejmowania dobrowolnej i bezpłatnej pracy na rzecz swojego najbliższego otoczenia.

Aktywność społeczną można mierzyć między innymi analizując rozwój organizacji pozarządowych. Są to organizacje o różnym profilu działania. Można mówić o organizacjach działających w sferze kultury, sztuki, pomocy społecznej i wolontariatu, profilaktyki, zdrowia itp. Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie nakłada na samorządy terytorialne obowiązek współpracy z organizacjami pozarządowymi. Poprzez taki zapis organizacje trzeciego sektora biorą udział w rozwiązywaniu różnorodnych problemów społecznych.

Na terenie powiatu strzelecko – drezdeneckiego na dzień 30.11.2015 r. zarejestrowano 145 stowarzyszeń, 4 fundacje oraz 20 Uczniowskich Klubów sportowych. Poniższe tabele przedstawiają szczegółowy wykaz organizacji pozarządowych.

Lp.	Nazwa stowarzyszenia	Cel statutowy
1.	Lubuskie Towarzystwo Ekologiczno – Turystyczne „PAPILIO MACHON" w Długiem nad Jeziorem Lipie	Edukacja ekologiczna , turystyka i popieranie poznawania kultur obcych narodów , rekreacja i rehabilitacja, prowadzenie w/w działalności wśród dzieci i młodzieży,
2.	Stowarzyszenie „WICI" Strzelce Kraj.	Kształtowanie podstaw obywatelskich wśród ludzi i zwiększenie ich zaangażowania w życie publiczne i gospodarcze kraju.
3.	„DOM WSPÓLNOTY BARKA W DREZDENKU" – FUNDACJA	Pomoc osobom niepełnosprawnym, bezdomnym, opuszczającym zakłady karne, szpitale psychiatryczne, matkom samotnie wychowującym samotnie dzieci , dzieciom i młodzieży zagrożonej, osobom uzależnionym – w ich rehabilitacji i rozwoju, w oparciu o społeczną naukę Kościoła Rzymsko – Katolickiego z pełną tolerancją wobec innych wyznań.
4.	Wszechnica Samorządowo – Budżetowa" w Radęcinie	Organizowanie i popieranie bezpłatnej edukacji społeczeństwa lokalnego
5.	„Towarzystwo Oświatowe" w Radęcinie	Wspieranie wszechstronnego i zrównoważonego rozwoju społecznego, kulturalnego i gospodarczego Radęcina, Kształtowanie postaw sprzyjających integracji społeczności Radęcina.

7.	Strzeleckie Stowarzyszenie Wspierania Trzeźwości „APOGEUM” w Strzelcach Kraj.	Propagowanie na zewnątrz trzeźwości i zmian obyczajów w kierunku osiągnięcia pełnej abstynencji, pełnienie roli środowiska alternatywnego dla osób uzależnionych od alkoholu, dającego poczucia bezpieczeństwa i możliwości realizacji potrzeb życiowych.
8.	Nadnoteckie Towarzystwo Kultury w Drezdenku	Wyzwalanie i pobudzenie inicjatyw społecznych, służących rozwojowi i upowszechnianiu kultury, przyczynianie się do rozwoju życia kulturalno – oświatowego, naukowego i artystycznego oraz wartości moralnych wśród społeczeństwa, czynne popieranie i upowszechnianie dotychczasowego dorobku i dalszego rozwoju regionalnej kultury oraz twórczości naukowej i artystycznej.
9.	„S.O.S. Dla Puszczy Nadnoteckiej” w Lubiatowie	Szerzenie i rozwój wiedzy przyrodniczej, propagowanie zachowań sprzyjających ochronie przyrody, działanie bezpośrednie na rzecz ochrony zasobów przyrody.

10.	Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych Intelektualnie „WIĘZI” w Drezdenku	Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej, edukacji, rehabilitacji, kultury, organizowanie placówek pomocowych, pośrednictwa pracy i innych.
11.	Stowarzyszenie Miłośników Kultury Łemkowskiej LEMKO TOWER w Strzelcach Krajeńskich	Organizowanie działalności kulturalnej i oświatowej poprzez takie formy jak: występy i przeglądy zespołów artystycznych, koncerty, spektakle teatralne, projekcje filmów, odczyty, prelekcje, seminaria, spotkania dyskusyjne, kursy, wystawy, zabawy taneczne, wycieczki i rajdy, tworzenie zespołów artystycznych oraz innych sekcji zainteresowań, tworzenie ośrodków propagowania kultury i sztuki łemkowskiej, takich jak: kluby, biblioteki, izby o charakterze muzealno – etnograficznym.
12.	Strzelecko – Krajeńskie Towarzystwo Kultury w Strzelcach Krajeńskich	Rozwijanie działalności kulturalnej, rozbudzanie inicjatyw społecznych służących rozwojowi i upowszechnianiu kultury, przyczynianie się do rozwoju życia kulturalno – oświatowego, naukowego oraz wartości moralnych wśród społeczeństwa ziemi strzelecko- krajeńskiej.
13.	Stowarzyszenie Wspierania Małej Przedsiębiorczości z siedzibą w Dobiegniewie	Rozwój przedsiębiorczości na terenie całego kraju ze szczególnym uwzględnieniem regionu północno zachodniej Polski, działanie w kierunku ograniczenia bezrobocia, popularyzacja wiedzy i osiągnięć naukowych oraz praktycznych w zakresie organizacji i zarządzania małymi przedsiębiorstwami, działanie na rzecz adaptacji małych i średnich przedsiębiorstw do warunków

		wolnorynkowych, działanie na rzecz rozwoju obszarów wiejskich.
14.	Środowiskowy Klub Seniora „TĘCZA” w Starym Kurowie	Podejmowanie działań sprzyjających zachowaniu zdrowia i sprawności fizycznej, rozbudzania i rozwijania zainteresowań w różnorodnych sekcjach, prowadzenia działalności na rzecz osób niepełnosprawnych, popularyzowania ich problemów wśród społeczeństwa oraz reprezentowania ich interesów wobec organów władzy i administracji publicznej, samorządowej.
15.	Stowarzyszenie Chóralne „CANTABILE” w Tucznie	Edukację muzyczną i podnoszenie umiejętności wokalnych członków Stowarzyszenia a zakresie śpiewu chóralnego, współpracę i współdziałanie ze szkołami dla szerszego udziału dzieci i młodzieży szkolnej w amatorskich zespołach chóralnych, kształtowanie i rozwijanie wśród społeczeństwa poczucia patriotyzmu i wartości estetycznych.
16.	Stowarzyszenie Amazonek „BĄDŹMY RAZEM” w Drezdenku	Działania na rzecz kobiet przed, w trakcie i po leczeniu raka piersi, edukacji prozdrowotnej w ramach profilaktyki onkologicznej.

17.	Stowarzyszenie Gospodyń i Gospodarzy Wsi Słowin W Słowinie	Umożliwianie mieszkańcom Słowina czynnego uczestnictwa w życiu publicznym wsi w sposób zorganizowany, wypowiadania się w sprawach publicznych oraz aktywnego i efektywnego oddziaływania na pożądany rozwój społeczno – gospodarczy i kulturalny.
18.	Stowarzyszenie „Wieś Naszych Marzeń” w Przynotecku	Umożliwienie mieszkańcom Przynotecka czynnego uczestnictwa w życiu publicznym wsi w sposób zorganizowany, wypowiadania się w sprawach publicznych oraz aktywnego i efektywnego oddziaływania na pożądany rozwój społeczno- gospodarczy i kulturalny.
19.	Stowarzyszenie „Amazonki” w Strzelcach Krajeńskich	Wszechstronne działanie na rzecz osób z rakiem piersi. Podejmowanie prac i działań zmierzających do współdziałania z władzami stowarzyszenia, organizacjami naukowymi, społecznymi, zawodowymi i fundacjami działającymi na rzecz chorych i niepełnosprawnych.
20.	Stowarzyszenie „STOLINA” w Zwierzynie	Prowadzenie edukacji i upowszechnianie oświaty, w tym kształcenia przedszkolnego, pozaszkolnego, ustawicznego oraz organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży, prowadzenie działalności wspomagającej rozwój kulturalny wspólnot i społeczności lokalnych, aktywizowanie społeczeństwa do odpowiedzialnego podejmowania ról społecznych, obywatelskich, zawodowych.

21.	Stowarzyszenie Organizacji HIP HOP OWEJ „NEW CREW” Strzelce Krajeńskie	Rozwój i popularyzacja prawdziwego oblicza kultury Hip Hop oraz wszystkich jej elementów (Break Dance, Rap, Graffiti, Dj,Ing), wychowanie młodzieży i dzieci poprzez aktywne uczestniczenie w zajęciach tanecznych i edukacyjnych.
22.	Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Lokalnych „Szóstka” w Bobrówku	Upowszechnianie wiedzy o przeszłości, uwarunkowaniach, sytuacji współczesnej i perspektywach rozwoju Bobrówka, Buszowa, Dankowa, Machar, Sokólska Żabicka oraz aktywny udział w ochronie dóbr kultury i zabytków na terenie wsi, szerzenie wiedzy o ochronie środowiska naturalnego oraz inspirowanie i czynne wspieranie działań podejmowanych w tej dziedzinie przez mieszkańców.
23.	Stowarzyszenie Koło Gospodyń Wiejskich „STOKROTKI” w Trzebiczu	Wszechstronny rozwój wsi, poprzez poprawę standardu życia i pracy kobiet wiejskich, reprezentowanie interesów kobiet wiejskich i ich rodzin, kreowanie i propagowanie wizerunku polskiej wsi pod względem kulturalnym, tradycji ludowych w celu zachowania dziedzictwa kulturowego.

24.	Stowarzyszenie Gospodyń Wiejskich Niegosław w Niegosławiu	
25.	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych Oraz Osób Dotkniętych Wykluczeniem Społecznym „SPEŁNIAMY MARZENIA” w Drezdenku	Działanie na rzecz pomocy niepełnosprawnym oraz dotkniętych wykluczeniem społecznym, wdrażanie tych osób do aktywnego życia społecznego, tworzenie warunków przestrzegania wobec nich praw człowieka, prowadzenie działalności terapeutyczno – edukacyjnej, kulturalnej zwłaszcza w organizowaniu zajęć i warsztatów twórczych.
26.	Drezdenecki Uniwersytet Trzeciego Wieku w Drezdenku	Prowadzenie form działalności edukacyjnej, zdrowotnej, kulturalnej, twórczej i krajoznawczo – turystycznej dla osób starszych i niepełnosprawnych, włączenie osób starszych do systemu kształcenia ustawicznego poprzez stymulowanie rozwoju osobowego oraz sprawności intelektualnej i fizycznej.
27.	Stowarzyszenie Zastępczego Rodzicielstwa Oddział Strzelecko – Drezdenecki	Propagowanie tworzenie ruchu zastępczego rodzicielstwa dla dzieci i młodzieży osieroconej, osamotnionej i odrzuconej, udzielanie wszechstronnej pomocy rodzicom zastępczym, prowadzenie działań profilaktyczno – zapobiegawczych niepowodzeniom rodzinnym i osobistym w środowiskach będących w kręgu zainteresowań Stowarzyszenia.
28.	Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Gościm	Wspieranie wszechstronnego i zrównoważonego rozwoju społecznego,

		kulturalnego, gospodarczego wsi, wspieranie demokracji budowanie społeczeństwa obywatelskiego w środowisku lokalnym.
29.	Młodzieżowy Klub Żeglarski „SZKWAŁ" Długie	
30.	Stowarzyszenie Rozwoju „NASZA PRZYSZŁOŚĆ" w Goszczanowie	Działalność w zakresie rozwoju regionu a w szczególności wspieranie działań samorządów terytorialnych, organizacji pozarządowych i podmiotów gospodarczych przyczyniających się do aktywizacji życia społeczno – gospodarczego regionu i pomocy społecznej mieszkańcom.
31.	Stowarzyszenie Odnowy Wsi Błotno „OGNIWKO" w Błotnie	Wszechstronny rozwój wsi, poprzez podniesienie standardu życia i pracy na wsi, podniesienie atrakcyjności wsi, zaspakajanie potrzeb społecznych i kulturalnych.
32.	Stowarzyszenie Wspierania Aktywności Lokalnej w Górkach Noteckich oraz Mieszkańców Brzezinki I Przysieki, Górki Noteckie	Aktywizowanie i integrowanie środowiska lokalnego, Pielęgnowanie tradycji mieszkańców Górek Noteckich, Brzezinki i Przysieki, promowanie regionalnych produktów.
33.	Stowarzyszenie Rozwoju „DRAWA" w Drawinach	Reintegracja społeczna wobec osób społeczności lokalnej, jej rozwój oraz wyrównanie szans poprzez prowadzenie działalności pożytku publicznego w sferze zadań publicznych.

34.	Stowarzyszenie Odnowy Wsi Górecko w Górecku	Aktywizowanie i integrowanie środowiska lokalnego, Wspieranie wszechstronnego i zrównoważonego rozwoju społecznego, kulturalnego, gospodarczego wsi, wspieranie demokracji budowanie społeczeństwa obywatelskiego w środowisku lokalnym.
35.	Dobiegniewskie Stowarzyszenie Abstynenckie „KLUB DROMADER" w Dobiegniewie	Prowadzenie działalności społecznie użytecznej w zakresie; porządku i bezpieczeństwa publicznego oraz przeciwdziałania patologiom społecznym , ochrony i promocji zdrowia.
36.	Stowarzyszenie na rzecz dzieci Niepełnosprawnych „SAMO-DZIELNOŚĆ" w Drezdenku	Niesienie pomocy osobom niepełnosprawnym posiadającym upośledzenie fizyczne, umysłowe, wrodzone jak i nabyte, wszechstronna pomoc dzieciom niepełnosprawnym oraz dzieciom, opiekunom i specjalistom.
37.	Stowarzyszenie Chóru Kameralnego „Cantus Firmus" w Drezdenku	Organizację koncertów, festiwali przeglądów , warsztatów, doradztwo i pomoc organizacyjną oraz kształcenie członków , współpraca z osobami, z instytucjami i organizacjami w zakresie wymiany doświadczeń w dziedzinie kultywowania muzyki.
38.	Stowarzyszenie Przyjaciół „JEDYNKI" w Strzelcach Kraj.	Wyrównywanie szans dzieci i młodzieży z małych i oddalonych od centrów kulturowych miejscowości, inspirowanie obywatelskiej

		aktywności i pomocy na rzecz oświaty publicznej.
39.	„Stowarzyszenie Odnowy Wsi Gościmiec”	Promowanie rozwoju i upowszechnienie dziedzictwa kulturowego, aktywizowanie i integrowanie środowiska lokalnego dla dobra ogółu wsi.
40.	Stowarzyszenie na Rzecz Promocji i Rozwoju Regionu Turystycznego „ Długie I Okolica”	Działanie na rzecz promocji i rozwoju turystyki, agroturystyki i zagadnień towarzyszących, promocja i wspieranie lokalnych produktów i specjalności, reklama wydarzeń i atrakcji regionalnych.
41.	„Stowarzyszenie Przyjaciół Pałacu” w Drezdenku	Działalność na rzecz rewitalizacji zabudowań pałacowych oraz promocja pałacu w środowisku lokalnym.
42.	Towarzystwo Przyjaciół Starego Kurowa w Starym Kurowie	Rozwijanie działalności kulturalnej i rozbudzanie inicjatyw społecznych służących rozwojowi gminy Stare Kurowo, utrwalanie nieformalnych związków koleżeńskich i wykorzystanie potencjału i intelektualno – profesjonalnego byłych mieszkańców do promocji i wspierania inicjatyw lokalnych.
43.	Gimnazjalne Centrum Projektowe GIMp@SJE w Starym Kurowie	Aktywizowanie mieszkańców gminy, budowanie społeczeństwa informacyjnego, wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży wiejskiej oraz ich rodzin.

44.	Stowarzyszenie Pomocy Zwierzętom „ARKA DKA ZWIERZĄT „ w Strzelcach Krajeńskich	Działanie na rzecz humanitarnego traktowania zwierząt, poszanowania ich, objęcia ochroną i otoczenia opieką, kształtowanie wśród społeczeństwa właściwego stosunku do zwierząt, przeciwdziałanie wszelkich form stosowania przemocy wobec zwierząt, działanie w zakresie ochrony zwierząt oraz środowiska przyrodniczego.
45.	Stowarzyszenie Inicjatyw Lokalnych „GOŁĘBNIK” w Sidłowie	Umożliwienie mieszkańcom sołectwa Sidłów czynnego uczestnictwa w życiu publicznym wsi w sposób zorganizowany, wypowiadania się w sprawach publicznych oraz aktywnego i efektywnego oddziaływania na pożądany rozwój społeczno – gospodarczy i kulturalny.
46.	Stowarzyszenie „BUSZÓW DLA NAS: w Buszowie	Organizowanie sprzyjać działań, które sprzyjać będą zachowaniu zdrowia i sprawności fizycznej rozwijanie różnorodnych form życia kulturalno-oświatowego, towarzyskiego i wypoczynku oraz rozbudzanie zainteresowań i potrzeb w tym zakresie.
47.	Stowarzyszenie Młodzi dla Lubuskiego w Strzelcach Krajeńskich	Wychowywanie młodzieży w poczuciu pokoju, wolności, tolerancji, sprawiedliwości i poszanowania prawa, promocja kultury

		fizycznej, rekreacji i sportu, organizacja wypoczynku dla młodzieży i dzieci.
48.	Stowarzyszenie „Strzelecka Orkiestra Dęta” w Strzelcach Kraj.	Propagowanie szeroko rozumianej kultury muzycznej, popularyzacja twórczości zespołów muzycznych ze szczególnym uwzględnieniem orkiestr dętych, społeczno – wychowawcze działanie dla umuzykalnienia dzieci i młodzieży, podnoszenie poziomu artystycznego członków Stowarzyszenia w ramach amatorskiego ruchu instrumentalnego.
49.	Stowarzyszenie Miłośników Przyrody, Kultury i Tradycji „JARZĄBEK” w Strzelcach Krajeńskich	Kształtowanie właściwego stosunku do środowiska, szerzenie zrozumienia celów ochrony środowiska oraz popularyzowania ochrony środowiska i poczynań zmierzających do zapewnienia jej ochrony, rozwijanie zainteresowań sztuką, tradycją i kulturą ®óżnych form twórczości amatorskiej, pielęgnowanie folkloru, sztuki i muzyki.
50.	Stowarzyszenie „WSPÓLNIE W PRZYSZŁOŚĆ” W Nowym Kurowie	Wspieranie wszechstronnego i zrównoważonego rozwoju społecznego, kulturalnego i gospodarczego wsi Nowe Kurowo,Modropole, Głęboczek, Łęgowo i Górzyska, działanie na rzecz wspierania realizacji zadań wychowawczych, edukacyjnych i opiekuńczych Szkoły Podstawowej w Nowym Kurowie zwanej dalej szkołą.

51.	Stowarzyszenie Edukacji Regionalnej Dzieci i Młodzieży „DOROŚLI – MŁODYM” w Strzelcach Krajeńskich	Edukacja regionalna – historyczna, kulturalna, turystyczna, działanie na rzecz szkół, placówek, instytucji oświatowych i osób fizycznych w realizowaniu zadań edukacyjnych, pomoc w zdobywaniu wiedzy i poszerzaniu zainteresowań, organizowanie wypoczynku dla dzieci i młodzieży.
52.	Stowarzyszenie Sympatyków Zespołu Pieśni i Tańca „Krajna” w Strzelcach Krajeńskich	Krzewienie polskiej kultury regionalnej i narodowej w kraju i za granicą, prowadzenie działalności artystycznej w zakresie kultywowania tradycji folkloru polskiego, prowadzenie działalności edukacyjnej i popularyzatorskiej w zakresie kultywowania polskiej tradycji ludowej
53.	Stowarzyszenie „Słoneczna Przystań” w Stary Kurowie	Działanie na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości oraz rozwoju

		świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturalnej.
54.	Stowarzyszenie Przyjaciół Grupy Muzyczno – Tanecznej „REMEMBER THE FEELING” w Strzelcach Kraj.	Wspieranie działalności grupy na płaszczyźnie artystycznej i wychowawczej oraz prowadzenie działalności kulturalnej, w szczególności w zakresie inicjowania , wspierania i pomocy w przedsięwzięciach edukacyjno – kulturalnych na rzecz dzieci i młodzieży uzdolnionej, a także wspieranie tych dzieci i młodzieży w trudnych sytuacjach życiowych.
55.	Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Nowogródzkiej w Strzelcach Kraj.	Prowadzenie działalności edukacyjnej i kulturalnej na rzecz ogółu społeczności zwłaszcza w zakresie inicjowania, wspierania i pomocy w przedsięwzięciach edukacyjno – kulturalnych, w szczególności na rzecz zachowania tradycji i pamięci o przodkach i ich rodowodzie.
56.	Stowarzyszenie „RAZEM DLA STRZELEC” w Strzelcach Krajeńskich	Prowadzenie edukacji i upowszechnianie oświaty, w tym kształcenia przedszkolnego, pozaszkolnego, ustawicznego oraz organizacja czasu wolnego dla dzieci i młodzieży, włączanie osób i rodzin z grup zagrożonych marginalizacją (w tym m.in. niepełnosprawnych, starszych, ubogich, bezrobotnych, uzależnionych, z różnego rodzaju dysfunkcjami etc.) do aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym.
57.	Stowarzyszenie MEDYK W DREZDENKU	Krzewienie i popularyzacja wypoczynku aktywnego wśród osób dorosłych, młodzieży i dzieci, prowadzenie aktywnej działalności turystycznej i turystyczno – krajoznawczej.
58.	Stowarzyszenie Kresowiaków Południowo – Wschodnich w Strzelcach Krajeńskich	Integracja obywateli i środowiska, z których się wywodzą, a które w okresie II Wojny Światowej doznały represji i krzywd ze strony okupantów, w tym pozbawionych praw majątkowych i przymusowego przesiedlenia na ziemie zachodnie obecnie Rzeczypospolitej Polskiej.
59.	Stowarzyszenie Miłośników Muzyki Organowej i Kameralnej „SAUERIANUM” w Drezdenku	Propagowanie muzyki solowej i kameralnej z udziałem organów, zarówno dawna jak i współczesną, wspieranie i promowanie artystów-muzyków, zwłaszcza młodych laureatów konkursów poprzez organizowanie koncertów, seminariów i przeglądów muzycznych, warsztatów.
60.	Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami w Polsce Zarząd Okręgu w Szczecinie Koło w Strzelcach Krajeńskich	Działanie na rzecz humanitarnego traktowania zwierząt, poszanowania ich, objęcia ochroną i otoczenia opieką, kształtowanie wśród społeczeństwa właściwego stosunku do zwierząt, przeciwdziałanie wszelkich form stosowania przemocy wobec zwierząt, działanie

		w zakresie ochrony zwierząt oraz środowiska przyrodniczego.
61.	Stowarzyszenie Wspierania Edukacji „TECHNIX" przy ZSCKU w Strzelcach Krajeńskich	Wspomaganie szkoły na rzecz ochrony i promocji zdrowia oraz przeciwdziałania patologiom społecznym i zachowaniom ryzykownym uczniów, upowszechnianie kultury, sztuki, ochrony dóbr i tradycji, rozwój talentów uczniów, wspomaganie organizacji regularnych zajęć pozalekcyjnych.
62.	Stowarzyszenie „ALTERNATYWNA GMINA" w Drezdenku	Organizowanie imprez i konkursów literackich, teatralnych oraz muzycznych, wydawanie własnego czasopisma i prowadzenie innej działalności wydawniczej, promowanie dorobku poetów i prozaików lokalnych, współpracę ze szkołami i innymi instytucjami pozarządowymi, zajmującą się szeroko pojętą kulturą oraz edukacją i terapią.
63.	Stowarzyszenie Twórców Kultury „ Styk" w Drezdenku	Organizowanie konkursów i warsztatów twórczych, prowadzenie działalności gospodarczej; wydawanie tomików, sprzedaż prac malarskich, fotograficznych.
64.	Ochotnicza Straż Pożarna w Przynotecku	Prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom oraz współdziałanie w tym zakresie z Państwową Strażą Pożarną, organami samorządowymi i innymi podmiotami, informowanie ludności o istniejących zagrożeniach pożarowych i ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz sposobach ochrony przed nimi, udział w sekcjach ratowniczych przeprowadzonych w czasie pożarów, zagrożeń ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz innych klęski i zdarzeń, upowszechnianie w szczególności wśród członków kultury fizycznej i sportu oraz prowadzenie działalności kulturalnej i oświatowej.
65.	Ochotnicza Straż Pożarna w Żółwinie	Prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom oraz współdziałanie w tym zakresie z Państwową Strażą Pożarną, organami samorządowymi i innymi podmiotami, informowanie ludności o istniejących zagrożeniach pożarowych i ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz sposobach ochrony przed nimi, udział w sekcjach ratowniczych przeprowadzonych w czasie pożarów, zagrożeń ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz innych klęski i zdarzeń, upowszechnianie w szczególności wśród

		członków kultury fizycznej i sportu oraz prowadzenie działalności kulturalnej i oświatowej.
66.	Ochotnicza Straż Pożarna w Starych Bielicach	Prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom oraz współdziałanie w tym zakresie z Państwową Strażą Pożarną, organami samorządowymi i innymi podmiotami, informowanie ludności o istniejących zagrożeniach pożarowych i ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz sposobach ochrony przed nimi, udział w sekcjach ratowniczych przeprowadzonych w czasie pożarów, zagrożeń ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz innych klęski i zdarzeń, upowszechnianie w szczególności wśród członków kultury fizycznej i sportu oraz prowadzenie działalności kulturalnej i oświatowej. Prowadzenie podstawowego szkolenia ratowniczego członków zwyczajnych OSP i współdziałanie z Państwową Strażą Pożarną w organizowaniu szkolenia funkcyjnego OSP.
67.	Ochotnicza Straż Pożarna w Gościmiu	Prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom oraz współdziałanie w tym zakresie z Państwową Strażą Pożarną, organami samorządowymi i innymi podmiotami, informowanie ludności o istniejących zagrożeniach pożarowych i ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz sposobach ochrony przed nimi, udział w sekcjach ratowniczych przeprowadzonych w czasie pożarów, zagrożeń ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz innych klęski i zdarzeń, upowszechnianie w szczególności wśród członków kultury fizycznej i sportu oraz prowadzenie działalności kulturalnej i oświatowej.
68.	Ochotnicza Straż Pożarna w Łęgowie	Prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom oraz współdziałanie w tym zakresie z Państwową Strażą Pożarną, organami samorządowymi i innymi podmiotami, informowanie ludności o istniejących zagrożeniach pożarowych i ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz sposobach ochrony przed nimi, udział w sekcjach ratowniczych przeprowadzonych w czasie pożarów, zagrożeń

		ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz innych klęski i zdarzeń,
69.	Ochotnicza Straż Pożarna w Goszczanowcu	Prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom oraz współdziałanie w tym zakresie z Państwową Strażą Pożarną, organami samorządowymi i innymi podmiotami, informowanie ludności o istniejących zagrożeniach pożarowych i ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz sposobach ochrony przed nimi, udział w sekcjach ratowniczych przeprowadzonych w czasie pożarów, zagrożeń ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz innych klęski i zdarzeń,
70.	Ochotnicza Straż Pożarna Lipie-Góry	Prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom oraz współdziałanie w tym zakresie z Państwową Strażą Pożarną, organami samorządowymi i innymi podmiotami, informowanie ludności o istniejących zagrożeniach pożarowych i ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz sposobach ochrony przed nimi, udział w sekcjach ratowniczych przeprowadzonych w czasie pożarów, zagrożeń ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz innych klęski i zdarzeń,
71.	Ochotnicza Straż Pożarna w Trzebiczu	Prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom oraz współdziałanie w tym zakresie z Państwową Strażą Pożarną, organami samorządowymi i innymi podmiotami, informowanie ludności o istniejących zagrożeniach pożarowych i ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz sposobach ochrony przed nimi, udział w sekcjach ratowniczych przeprowadzonych w czasie pożarów, zagrożeń ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz innych klęski i zdarzeń,
72.	Ochotnicza Straż Pożarna Dobiegniew	Prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom oraz współdziałanie w tym zakresie z Państwową Strażą Pożarną, organami samorządowymi i innymi podmiotami, informowanie ludności o istniejących zagrożeniach pożarowych i ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz sposobach ochrony przed nimi, udział w sekcjach ratowniczych przeprowadzonych w czasie pożarów, zagrożeń ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz innych klęski i zdarzeń,

73.	Ochotnicza Straż Pożarna w Przeborowie	Prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom oraz współdziałanie w tym zakresie z Państwową Strażą Pożarną, organami samorządowymi i innymi podmiotami, informowanie ludności o istniejących zagrożeniach pożarowych i ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz sposobach ochrony przed nimi,
74.	Ochotnicza Straż Pożarna Niegosław	Prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom oraz współdziałanie w tym zakresie z Państwową Strażą Pożarną, organami samorządowymi i innymi podmiotami, informowanie ludności o istniejących zagrożeniach pożarowych i ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz sposobach ochrony przed nimi,
75.	Ochotnicza Straż Pożarna Tuczno	Prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom oraz współdziałanie w tym zakresie z Państwową Strażą Pożarną, organami samorządowymi i innymi podmiotami, informowanie ludności o istniejących zagrożeniach pożarowych i ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz sposobach ochrony przed nimi,
76.	Ochotnicza Straż Pożarna Ogardy	Prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom oraz współdziałanie w tym zakresie z Państwową Strażą Pożarną, organami samorządowymi i innymi podmiotami, informowanie ludności o istniejących zagrożeniach pożarowych i ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz sposobach ochrony przed nimi,
77.	Ochotnicza Straż Pożarna Bobrówko	Prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom oraz współdziałanie w tym zakresie z Państwową Strażą Pożarną, organami samorządowymi i innymi podmiotami, informowanie ludności o istniejących zagrożeniach pożarowych i ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz sposobach ochrony przed nimi, udział w sekcjach ratowniczych przeprowadzonych w czasie pożarów, zagrożeń ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz innych klęski i zdarzeń,
78.	Ochotnicza Straż Pożarna w Pławinie	Prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom oraz współdziałanie w tym zakresie z Państwową Strażą Pożarną,

		organami samorządowymi i innymi podmiotami, informowanie ludności o istniejących zagrożeniach pożarowych i ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz sposobach ochrony przed nimi, udział w sekcjach ratowniczych przeprowadzonych w czasie pożarów, zagrożeń ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz innych klęski i zdarzeń,
79.	Ochotnicza Straż pożarna w Bronowicach	Prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom oraz współdziałanie w tym zakresie z Państwową Strażą Pożarną, organami samorządowymi i innymi podmiotami, informowanie ludności o istniejących zagrożeniach pożarowych i ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz sposobach ochrony przed nimi, udział w sekcjach ratowniczych przeprowadzonych w czasie pożarów, zagrożeń ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz innych klęski i zdarzeń, upowszechnianie w szczególności wśród członków kultury fizycznej i sportu oraz prowadzenie działalności kulturalnej i oświatowej. Prowadzenie podstawowego szkolenia ratowniczego członków zwyczajnych OSP i współdziałanie z Państwową Strażą Pożarną w organizowaniu szkolenia funkcyjnego OSP.
80.	Ochotnicza Straż Pożarna w Buszowie	Prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom oraz współdziałanie w tym zakresie z Państwową Strażą Pożarną, organami samorządowymi i innymi podmiotami, informowanie ludności o istniejących zagrożeniach pożarowych i ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz sposobach ochrony przed nimi, udział w sekcjach ratowniczych przeprowadzonych w czasie pożarów, zagrożeń ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz innych klęski i zdarzeń,
81.	Ochotnicza Straż Pożarna w Drezdenku	Prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom oraz współdziałanie w tym zakresie z Państwową Strażą Pożarną, organami samorządowymi i innymi podmiotami, informowanie ludności o istniejących zagrożeniach pożarowych i ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz sposobach ochrony przed nimi, udział w sekcjach ratowniczych

		przeprowadzonych w czasie pożarów, zagrożeń ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz innych klęski i zdarzeń, upowszechnianie w szczególności wśród członków kultury fizycznej i sportu oraz prowadzenie działalności kulturalnej i oświatowej. Prowadzenie podstawowego szkolenia ratowniczego członków zwyczajnych OSP i współdziałanie z Państwową Strażą Pożarną w organizowaniu szkolenia funkcyjnego OSP.
82.	Ochotnicza Straż Pożarna w Głusku	Prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom oraz współdziałanie w tym zakresie z Państwową Strażą Pożarną, organami samorządowymi i innymi podmiotami, informowanie ludności o istniejących zagrożeniach pożarowych i ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz sposobach ochrony przed nimi, udział w sekcjach ratowniczych przeprowadzonych w czasie pożarów, zagrożeń ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz innych klęski i zdarzeń,
83.	Ochotnicza Straż Pożarna w Gościmcu	Prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom oraz współdziałanie w tym zakresie z Państwową Strażą Pożarną, organami samorządowymi i innymi podmiotami, informowanie ludności o istniejących zagrożeniach pożarowych i ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz sposobach ochrony przed nimi, udział w sekcjach ratowniczych przeprowadzonych w czasie pożarów, zagrożeń ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz innych klęski i zdarzeń,
84.	Ochotnicza Straż w Górecku	Prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom oraz współdziałanie w tym zakresie z Państwową Strażą Pożarną, organami samorządowymi i innymi podmiotami, informowanie ludności o istniejących zagrożeniach pożarowych i ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz sposobach ochrony przed nimi, udział w sekcjach ratowniczych przeprowadzonych w czasie pożarów, zagrożeń ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz innych klęski i zdarzeń,
85.	Ochotnicza Straż Pożarna w Górkach Noteckich	Prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom oraz współdziałanie w tym zakresie z Państwową Strażą Pożarną,

		organami samorządowymi i innymi podmiotami, informowanie ludności o istniejących zagrożeniach pożarowych i ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz sposobach ochrony przed nimi, udział w sekcjach ratowniczych przeprowadzonych w czasie pożarów, zagrożeń ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz innych klęski i zdarzeń,
86.	Ochotnicza Straż Pożarna w Lubiczu	Prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom oraz współdziałanie w tym zakresie z Państwową Strażą Pożarną, organami samorządowymi i innymi podmiotami, informowanie ludności o istniejących zagrożeniach pożarowych i ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz sposobach ochrony przed nimi, udział w sekcjach ratowniczych przeprowadzonych w czasie pożarów, zagrożeń ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz innych klęski i zdarzeń,
87.	Ochotnicza Straż w Mierzęcinie	Prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom oraz współdziałanie w tym zakresie z Państwową Strażą Pożarną, organami samorządowymi i innymi podmiotami, informowanie ludności o istniejących zagrożeniach pożarowych i ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz sposobach ochrony przed nimi, udział w sekcjach ratowniczych przeprowadzonych w czasie pożarów, zagrożeń ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz innych klęski i zdarzeń,
88.	Ochotnicza Straż Pożarna w Pielicach	Prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom oraz współdziałanie w tym zakresie z Państwową Strażą Pożarną, organami samorządowymi i innymi podmiotami, informowanie ludności o istniejących zagrożeniach pożarowych i ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz sposobach ochrony przed nimi, udział w sekcjach ratowniczych przeprowadzonych w czasie pożarów, zagrożeń ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz innych klęski i zdarzeń,
89.	Ochotnicza Straż Pożarna w Przyłęgu	Prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom oraz współdziałanie w tym zakresie z Państwową Strażą Pożarną, organami samorządowymi i innymi podmiotami, informowanie ludności o istniejących zagrożeniach pożarowych i

		ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz sposobach ochrony przed nimi, udział w sekcjach ratowniczych przeprowadzonych w czasie pożarów, zagrożeń ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz innych klęski i zdarzeń,
90.	Ochotnicza Straż Pożarna w Rąpinie	Prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom oraz współdziałanie w tym zakresie z Państwową Strażą Pożarną, organami samorządowymi i innymi podmiotami, informowanie ludności o istniejących zagrożeniach pożarowych i ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz sposobach ochrony przed nimi, udział w sekcjach ratowniczych przeprowadzonych w czasie pożarów, zagrożeń ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz innych klęski i zdarzeń,
91.	Ochotnicza Straż Pożarna w Słowinie	Prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom oraz współdziałanie w tym zakresie z Państwową Strażą Pożarną, organami samorządowymi i innymi podmiotami, informowanie ludności o istniejących zagrożeniach pożarowych i ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz sposobach ochrony przed nimi, udział w sekcjach ratowniczych przeprowadzonych w czasie pożarów, zagrożeń ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz innych klęski i zdarzeń,
92.	Ochotnicze Straż Pożarna w Starym Kurowie	Prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom oraz współdziałanie w tym zakresie z Państwową Strażą Pożarną, organami samorządowymi i innymi podmiotami, informowanie ludności o istniejących zagrożeniach pożarowych i ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz sposobach ochrony przed nimi, udział w sekcjach ratowniczych przeprowadzonych w czasie pożarów, zagrożeń ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz innych klęski i zdarzeń,
93.	Ochotnicza Straż Pożarna w Zwierzynie	Prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom oraz współdziałanie w tym zakresie z Państwową Strażą Pożarną, organami samorządowymi i innymi podmiotami, informowanie ludności o istniejących zagrożeniach pożarowych i ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz sposobach ochrony przed nimi, udział w sekcjach ratowniczych

		przeprowadzonych w czasie pożarów, zagrożeń ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz innych klęski i zdarzeń,
94.	Stowarzyszenie „Wodniak” Drezdenko	Popularyzacja turystyki i sportów wodnych, organizowanie imprez motorowo wodnych, turystycznych i sportowych, współdziałanie z innymi stowarzyszeniami i klubami motorowodnymi.
95.	Stowarzyszenie Przyjazne Środowisko – Lipie Góry”	Działanie na rzecz ochrony przyrody, krajobrazu oraz lokalnej społeczności przed inwestycjami szkodliwymi przyrodzie, krajobrazowi i lokalnej społeczności.
96.	„Stowarzyszenie Strażników Leśnych” w Strzelcach Kraj.	Wspieranie rozwoju i podnoszenie kwalifikacji strażników leśnych, inicjowanie działań legislacyjnych na rzecz tworzenia nowoczesnej i profesjonalnej Straży Leśnej, kształtowanie pozytywnego wizerunku strażnika leśnego jako profesjonalnego pracownika PGL Lasy Państwowe.
97.	Stowarzyszenie zwykłe prywatnych ogrodów nad Jeziorem Górnym w Strzelcach Kraj.” w Strzelcach Kraj.	Reprezentacja właścicieli działek rekreacyjnych położonych nad Jeziorem Górnym przed organami administracji publicznej i władzami samorządowymi gminy Strzelce Krajeńskie oraz innymi instytucjami, stowarzyszenie zabiega o polepszenie warunków zagospodarowania działek w szczególności o uchwalenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
98.	Stowarzyszenie „MEDYK”	Kształtowanie dobrosąsiedzkich stosunków właścicieli domków rekreacyjnych, krzewienie i popularyzacja wypoczynku i rekreacji wśród osób dorosłych, młodzieży i dzieci, prowadzenie aktywnej działalności turystyczno – krajoznawczej.
99.	Stowarzyszenie „Śladami Przeszłości” w Drezdenku	Tworzenie pozytywnego wizerunku osób zajmujących się działalnością poszukiwawcza,, wzbogacanie kolekcji historycznych eksperymentów muzealnych, organizowanie imprez, wystaw tematycznych, prelekcji, pokazów i innych form informacji.
100.	„Forum na Rzecz Rozwoju Gminy Drezdenko” w Drezdenku	Tworzenie oraz wspieranie przedsięwzięć dotyczących rozwoju gospodarczego i społecznego regionu.
101.	Stowarzyszenie „Czysty i Zdrowy Przysiółek” w Owczarkach	Ochrona środowiska lokalnego, pielęgnowanie dóbr materialnych wsi, ochrona praw mieszkańców do życia w zdrowym środowisku naturalnym.
102.	Ekologiczna Wieś w Sławnie	Ochrona przyrody i lokalnego środowiska, poprawa jakości życia na wsi, współudział w inicjowaniu i koordynacji prac na rzecz wsi i środowiska

103.	Stowarzyszenie „Mój pies” w Strzelcach Kraj.	Profilaktyka postępowania właściciela z psem, profilaktyka żywienia i utrzymania psa, przeprowadzanie zbiorowych i indywidualnych szkoleń psów, uświadamiania właścicieli o potrzebach psów, zapoznanie właścicieli z obowiązkami.
104.	Stowarzyszenie „Brat” w Sidłowie	Propagowanie kultury chrześcijańskiej, rozpowszechnianie literatury chrześcijańskiej, organizowanie spotkań, koncertów o tematyce chrześcijańskiej.
105.	Stowarzyszenie „Czysta, zdrowa wieś”	Ochrona środowiska lokalnego, pielęgnowanie dóbr naturalnych wsi, ochrona praw mieszkańców do życia w zdrowym środowisku naturalnym.

Tabela 26 Stowarzyszenia działające na terenie powiatu strzelecko – drezdeneckiego (Opracowanie własne)

1.	Fundacja Funtasto – Funtastyczny Internet w Strzelcach Kraj.	Organizowanie szkoleń wśród dzieci, młodzieży i osób dorosłych na temat bezpiecznego korzystania z Internetu i innych urządzeń cyfrowych w tym urządzeń łączności mobilnej, organizowania edukacyjnych zabaw, w tym interaktywnych, dziejących się w środowisku internetowym, organizowanie współzawodnictwa o wiedzy i bezpieczeństwa w Internecie.
2.	Fundacja Na Rzecz Rozwoju Zasobów Ziemi Dobiegniewskiej w Sarbinowie	Wspieranie rozwoju zasobów gminy Dobiegniewskiej poprzez działalność w zakresie: pomocy społecznej i integracji społecznej, ochrony i promocji zdrowia, nauki, edukacji, oświaty i wychowania, ekologii, ochrony zwierząt, ochrony środowiska i dziedzictwa przyrodniczego.
3.	Fundacja Żywa Przestrzeń Twórcza W Sarbinowie	Rozwój duchowy i fizyczny człowieka, budzenie i rozwijanie procesów twórczych i działań artystycznych w każdej dziedzinie sztuki, organizowanie i wspieranie działalności na rzecz kultury i sztuki.
4.	„Fundacja Wierczuk Race Promotion – Enjoy Motorsport” Strzelce-Klasztorne	Propagowanie i rozwój zdrowego trybu życia oraz aktywności sportowej, upowszechnianie kultury fizycznej i sportu, prowadzenie działań na rzecz rozwoju wiedzy w zakresie bezpieczeństwa związanego z uprawianiem sportów motorowych, popularyzacja sportu motorowego.

Tabela 27 Fundacje działające na terenie powiatu strzelecko – drezdeneckiego (opracowanie własne)

Lp.	Nazwa Stowarzyszenia	Cele statutowe
1.	Stowarzyszenie „NOTEĆ STARE BIELICE” w Starych Bielicach	Upowszechnianie i rozwijanie rekreacji fizycznej, sportu i turystyki, popularyzowanie higienicznego trybu życia.
2.	Stowarzyszenie Sportowe Ludowy Zespół Sportowy „DARZBÓR” Głusko	Uczestnictwo w zawodach sportowych i turystycznych oraz imprez promujących własną miejscowość oraz region, rozwój różnych dyscyplin sportowo – turystycznych oraz podnoszenie poziomu sportowego.
3.	Ludowy Klub Sportowy „PEŁCZ” w Górkach Noteckich	Planowanie i organizowanie pozalekcyjnego życia sportowego uczniów w oparciu o możliwości obiektywne i sprzętowe szkoły oraz o pomoc organizacyjną i materialną rodziców i sympatyków Klubu, organizowanie działalności sportowej ze szczególnym uwzględnieniem funkcji zdrowotnych.
4.	Stowarzyszenie kultury fizycznej „Art.” w Strzelcach Kraj.	Promocja form aktywności ruchowej dzieci , młodzieży i dorosłych, promocję zdrowego stylu życia, upowszechnianie sportów gimnastycznych i ich pochodnych.
5.	Stowarzyszenie „Akademia Sportu Dzieci i Seniora” w Strzelcach Kraj.	Upowszechnianie Kultury Fizycznej w szkołach i przedszkolach, instytucjach oraz osób prywatnych od niemowlaka do seniora, profilaktyczna rola pływania u dzieci w celu zapobiegania wad postawy, wykształcić u dzieci nawyki ruchowe dzięki wszechstronnemu przygotowaniu w trakcie których, ujawniają się określone predyspozycje.
6.	Stowarzyszenie Kultury Fizycznej Cyklistów „Jednoślad” w Drezdenku	Promowanie i popularyzacja sportów rowerowych, krzewienie zamiłowania do systematycznego uprawiania rowerowych sportów rekreacyjnych wśród młodzieży i mieszkańców miasta oraz okolic, współdziałanie z innymi instytucjami i organizacjami w zakresie swoich zainteresowań.
7.	Strzelecki Klub Rowerowy „ Strzelec” im. Tadeusza Federa w Strzelcach Kraj.	Promowanie i popularyzacja sportów rowerowych, krzewienie zamiłowania do systematycznego uprawiania rowerowych sportów rekreacyjnych wśród młodzieży i mieszkańców miasta oraz okolic w tym osób niepełnosprawnych, współdziałanie z innymi instytucjami i organizacjami w zakresie swoich zainteresowań, propagowanie i popieranie różnych form integracji i rehabilitacji.
8.	Klub Sportowy „SĘP” w Bronowicach	Krzewienie kultury fizycznej i sportu, poprzez upowszechnianie i rozwijanie rekreacji ruchowej

		i sportu wśród dzieci, młodzieży i dorosłych oraz osób niepełnosprawnych poprzez czynny udział w rozgrywkach sportowych i rekreacyjnych oraz w życiu kulturalnym i społecznym środowiska wiejskiego.
9.	Klub Sportowy „KOSMOS” w Licheniu	Organizacja i rozwój oraz popularyzacja sportu piłki nożnej, podejmowanie działań na rzecz promocji piłkarstwa amatorskiego i nie amatorskiego.
10.	Klub Piłkarski „HURAGAN” w Osieku	Organizacja i rozwój oraz popularyzacja sportu piłki nożnej
11.	Klub Sportowy „ZORZA” w Rolewicach	Organizowanie i prowadzenie działalności związanych z prowadzeniem zespołów piłki nożnej, , podejmowanie działań na rzecz promocji piłkarstwa amatorskiego i nie amatorskiego.
12.	Klub Sportowy „NOTEĆ” w Górecku	Organizacja i rozwój sportu, a w szczególności piłki nożnej, podejmowanie działań na rzecz promocji amatorskiego uprawiania sportu.
13.	Drezdeneckie Stowarzyszenie Kultury Fizycznej „TRAMPOLINA” w Drezdenku	Rozwijanie różnych form kultury fizycznej w środowisku dzieci i młodzieży szkolnej, integrowanie środowisk ludzi niepełnosprawnych, integrowanie środowisk uczniowskich, rodzicielskich, nauczycielskich i innych na terenie swojego działania.
14.	Parafialny Klub Sportowy „PRZEMIENIENIE” w Drezdenku	Kształtowanie pozytywnych cech charakteru i osobowości poprzez uczestnictwo w realizacji zadań sportowych Klubu, Planowanie i organizowanie pozalekcyjnego życia sportowego uczniów w oparciu o możliwości obiektywne i sprzętowe szkoły oraz o pomoc organizacyjną i materialną rodziców i sympatyków Klubu.
15.	Wiejski Klub Sportowy „ARKA” w Mierzęcinie	Organizuje zawodów i imprez sportowych, prowadzi szkolenie dla zawodników, organizuje kursy, obozy dla zawodników
16.	Klub Sportowy „Muszelka” Ogardy	Organizacja i rozwój oraz popularyzacja sportu piłki nożnej, podejmowanie działań na rzecz promocji piłkarstwa amatorskiego i nie amatorskiego.
17.	Ludowy Zespół Sportowy ”DĄB” Górki Noteckie	Organizowanie i prowadzenie działalności związanych z prowadzeniem zespołów piłki nożnej , organizowanie okolicznościowych imprez dla społeczności lokalnej
18.	Klub Piłki Nożnej „HELIOS” w Brzozie	Zapewnienie przestrzegania w rozgrywkach piłkarskich organizowanych w okręgu krajowych przepisów gry w piłkę nożną.

19.	Klub Sportowy „NIETOPERZ” Gardzko	Zapewnienie przestrzegania w rozgrywkach piłkarskich organizowanych w okręgu krajowych przepisów gry w piłkę nożną, aktywne przeciwdziałanie wszelkim ujemnym zjawiskom związanym z uprawianiem sportu piłki nożnej.
20.	Drezdenecki Klub Sportowy Lubuszanin	Celem działania Klubu jest działalność pożytku publicznego w zakresie upowszechniania kultury fizycznej wśród dzieci ,młodzieży i dorosłych
21.	Klub Sportowy „Sokół” w Gościmiu	Organizacja i rozwój oraz popularyzacja sportu piłki nożnej, podejmowanie działań na rzecz promocji piłkarstwa amatorskiego i nie amatorskiego.
22.	Klub Sportowy „Błyskawica” Gościmiec	Organizacja i rozwój oraz popularyzacja sportu piłki nożnej, podejmowanie działań na rzecz promocji piłkarstwa amatorskiego i nie amatorskiego.
23.	Klub Sportowy „URAN” Trzebicz	Organizacja i rozwój oraz popularyzacja sportu piłki nożnej, podejmowanie działań na rzecz promocji piłkarstwa amatorskiego i nie amatorskiego
24.	Klub Sportowy „ZAWISZA” Pławin	Rozwój kultury fizycznej oraz sportu kwalifikowanego ze szczególnym uwzględnieniem piłki nożnej.
25.	Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Sportu Dzieci i Młodzieży Dobiegniew	Upowszechniania w środowisku dzieci i młodzieży idei czynnego uprawiania sportu, propagowania i rozwoju kultury fizycznej, wspieranie działalności gminnych klubów sportowych i uczniowskich zespołów sportowych
26.	Gminny Klub Sportowy MEPROZET Stare Kurowo	Rozwój kultury fizycznej oraz sportu kwalifikowanego ze szczególnym uwzględnieniem piłki nożnej
27.	Klub Sportowy „ BŁYSKAWICA” Lipie Góry	Organizacja i rozwój oraz popularyzacja sportu piłki nożnej, podejmowanie działań na rzecz promocji piłkarstwa amatorskiego i nie amatorskiego
28.	Klub Sportowy „PIONIER” Zwierzyn	Rozwój kultury fizycznej oraz sportu kwalifikowanego ze szczególnym uwzględnieniem piłki nożnej.
29.	Ludowy Klub Sportowy „POM” Strzelce Kraj.	Krzewienie kultury fizycznej wśród dzieci i młodzieży i dorosłych na terenie działania Klubu oraz wychowywanie dzieci i młodzieży poprzez kulturę fizyczną i sport wyczynowy.
30.	Miejski Klub Sortowy „ŁUCZNIK” w Strzelcach Kraj.	Rozwój różnych dyscyplin sportu oraz stałego podnoszenia jego poziomu, czynny udział w życiu kulturalnym , gospodarczym i sportowym swojego regionu.
31.	Klub Sportowy „LUBUSZANIN” Drezdenko	Rozwój kultury fizycznej oraz sportu kwalifikowanego ze szczególnym uwzględnieniem piłki nożnej.

32.	Klub Sportowy „LEŚNIK” Buszów	Rozwój kultury fizycznej oraz sportu kwalifikowanego ze szczególnym uwzględnieniem piłki nożnej.
33.	Ludowy Zespół Sportowy w Bobrówku	Rozwój kultury fizycznej oraz sportu kwalifikowanego ze szczególnym uwzględnieniem piłki nożnej.
34.	Klub Sportowy „BŁĘKITNI” Dobiegniew	Integracja środowiska miejskiego i wiejskiego celem realizacji wspólnych zadań przez dzieci, młodzież i dorosłych, organizacja szkoleń na instruktorów, sędziów sportowych, uczestnictwo w w zawodach, turniejach, konkursach.
35.	Młodzieżowy Klub Żeglarski „Szkwał” w Strzelcach Kraj.	Propagowanie i rozwijanie żeglarstwa w środowisku dzieci i młodzieży szkolnej i dorosłej.
36.	Klub Sportowy „Radowiak” w Drezdenku	Działalność na rzecz piłki nożnej, działalność w zakresie sportów popularnych, kultury fizycznej i turystyki, działalność na rzecz rozwoju piłkarstwa młodzieżowego.
37.	Stowarzyszenie FSD SPORT STRZELCE KRAJEŃSKIE w Strzelcach Kraj.	Organizowanie zajęć sportowych oraz stwarzanie warunków dla zapewnienia rozwoju i uzdolnień z ukierunkowaniem na różne dyscypliny sportowe. Stwarzanie utalentowanej sportowo młodzieży możliwości osiągania mistrzostwa sportowego.
38.	Jacht Klub Dobiegniew w Dobiegniewie	Rozwijanie żeglarstwa w środowisku dzieci i młodzieży szkolnej i dorosłych, propagowanie żeglarstwa na terenie miasta i gminy Dobiegniew.
39.	Klub Piłkarski Rąpin	Prowadzenie różnych form szkolenia sportowego, Organizowanie meczy, obozów, zawodów sportowych i uczestnictwo w rozgrywkach, prowadzenie pozalekcyjne zajęć sportowych wśród dzieci i młodzieży.
40.	Strzelecki Towarzystwo Miłośników Gry Królewskiej	Krzewienie kultury fizycznej wśród dzieci, młodzieży i dorosłych, zarówno zdrowych jak i niepełnosprawnych, organizowanie zawodów, imprez sportowych i rekreacyjnych, prowadzenie działalności szkoleniowej.

Tabela 28. Stowarzyszenia sportowe działające na terenie powiatu strzelecko – drezdeneckiego (opracowanie własne)

Lp.	Nazwa Stowarzyszenia	Cel statutowy
1.	Uczniowski Klub Sportowy „DOBIESŁAW” w Dobiegniewie	Planowanie i organizowanie pozalekcyjnego życia sportowego uczniów w oparciu o możliwości obiektywne i sprzętowe szkoły oraz o pomoc organizacyjną i materialną rodziców i sympatyków Klubu, angażowanie wszystkich

		uczniów do różnorodnych form aktywności ruchowej, gier i zabaw dostosowanych do wieku, stopnia sprawności i zainteresowań sportowych, Uczestniczenie w imprezach sportowych
2.	Uczniowski Klub Sportowy „JUNIOR" Stare Kurowo	Planowanie i organizowanie pozalekcyjnego życia sportowego uczniów w oparciu o możliwości obiektywne i sprzętowe szkoły oraz o pomoc organizacyjną i materialną rodziców i sympatyków Klubu,
3.	Uczniowski Klub Sportowy „Spartakus Dobiegniew" w Dobiegniewie	Upowszechnianie wszelkiego rodzaju form kultury fizycznej ,turystyki i profilaktyki zdrowotnej, Planowanie i organizowanie pozalekcyjnego życia sportowego uczniów w celu wszechstronnego rozwoju ich sprawności fizycznej i umysłowej
4.	Uczniowski Klub Sportowy „Jedynka" w Strzelcach Kraj.	Planowanie i organizowanie pozalekcyjnego życia sportowego uczniów w oparciu o możliwości obiektywne i sprzętowe szkoły oraz o pomoc organizacyjną i materialną rodziców i sympatyków Klubu. organizowanie działalności sportowej ze szczególnym uwzględnieniem funkcji zdrowotnych.
5.	Uczniowski Klub Sportowy „GIMNAZJUM" w Strzelcach Kraj.	Planowanie i organizowanie pozalekcyjnego życia sportowego uczniów w oparciu o możliwości obiektywne i sprzętowe szkoły oraz o pomoc organizacyjną i materialną rodziców i sympatyków Klubu
6.	Uczniowski Klub Sportowy „LUKS" w Starym Kurowie	Planowanie i organizowanie pozalekcyjnego życia sportowego uczniów w oparciu o możliwości obiektywne i sprzętowe szkoły oraz o pomoc organizacyjną i materialną rodziców i sympatyków Klubu, organizowanie imprez sportowych i rekreacyjnych.
7.	Uczniowski Klub Sportowy „Pogoń" w Brzozie	Planowanie i organizowanie pozalekcyjnego życia sportowego uczniów w oparciu o możliwości obiektywne i sprzętowe szkoły oraz o pomoc organizacyjną i materialną rodziców i sympatyków Klubu, organizowanie imprez sportowych i rekreacyjnych

8.	Uczniowski Klub Sportowy „Tuczno" w Tucznie	Planowanie i organizowanie pozalekcyjnego życia sportowego uczniów w oparciu o możliwości obiektywne i sprzętowe szkoły oraz o pomoc organizacyjną i materialną rodziców i sympatyków Klubu, organizowanie imprez sportowych i rekreacyjnych
9.	Uczniowski Klub Sportowy „Bobrówko" w Bobrówku	Planowanie i organizowanie pozalekcyjnego życia sportowego uczniów w oparciu o możliwości obiektywne i sprzętowe szkoły oraz o pomoc organizacyjną i materialną rodziców

		i sympatyków Klubu. organizowanie działalności sportowej ze szczególnym uwzględnieniem funkcji zdrowotnych.
10.	Uczniowski Klub Sportowy „Spartakus” w Strzelcach Kraj.	Planowanie i organizowanie pozalekcyjnego życia sportowego uczniów w oparciu o możliwości obiektywne i sprzętowe szkoły oraz o pomoc organizacyjną i materialną rodziców i sympatyków Klubu. organizowanie działalności sportowej ze szczególnym uwzględnieniem funkcji zdrowotnych.
11.	Uczniowski Klub Sportowy „Libero” w Radęcinie	Rozwijanie różnych form kultury fizycznej w środowisku dzieci i młodzieży szkolnej, kształtowanie pozytywnych cech charakteru i osobowości dzieci i młodzieży szkolnej, integrowanie środowisk uczniowskich, rodzicielskich i nauczycielskich na terenie swojego działania.
12.	Uczniowski Klub Sportowy „Sokół” w Drezdenku	Planowanie i organizowanie pozalekcyjnego życia sportowego uczniów w oparciu o możliwości obiektywne i sprzętowe szkoły oraz o pomoc organizacyjną i materialną rodziców i sympatyków Klubu, organizowanie działalności sportowej ze szczególnym uwzględnieniem funkcji zdrowotnych.
13.	Ludowy Międzyszkolny Klub Sportowy w Zwierzynie	Planowanie i organizowanie pozalekcyjnego życia sportowego uczniów w oparciu o możliwości obiektywne i sprzętowe szkoły oraz o pomoc organizacyjną i materialną rodziców i sympatyków Klubu, organizowanie działalności sportowej ze szczególnym uwzględnieniem funkcji zdrowotnych.
14.	Uczniowski Klub Sportowy „ISKRA” w Ogardach	Planowanie i organizowanie pozalekcyjnego życia sportowego uczniów w oparciu o możliwości obiektywne i sprzętowe szkoły oraz o pomoc organizacyjną i materialną rodziców i sympatyków Klubu, organizowanie działalności sportowej ze szczególnym uwzględnieniem funkcji zdrowotnych.

15.	Międzyszkolny Klub Sportowy „KADET” w Drezdenku	Kształtowanie pozytywnych cech charakteru i osobowości poprzez uczestnictwo w realizacji zadań sportowych Klubu. Planowanie i organizowanie pozalekcyjnego życia sportowego uczniów w oparciu o możliwości obiektywne i sprzętowe szkoły oraz o pomoc organizacyjną i materialną

		rodziców i sympatyków Klubu w oparciu o zasady etyki katolickiej
16.	Uczniowski Klub Sportowy „AS” w Strzelcach Kraj.	Planowanie i organizowanie pozalekcyjnego życia sportowego uczniów w oparciu o możliwości obiektywne i sprzętowe szkoły oraz o pomoc organizacyjną i materialną rodziców i sympatyków Klubu, organizowanie uczniom różnorodnych form współzawodnictwa sportowego.
17.	Uczniowski Klub Sportowy „Sprawni Razem – Strzelce Krajeńskie”	Planowanie i organizowanie pozalekcyjnego życia sportowego uczniów w oparciu o możliwości obiektywne i sprzętowe szkoły oraz o pomoc organizacyjną i materialną rodziców i sympatyków Klubu, organizowanie działalności sportowej ze szczególnym uwzględnieniem funkcji zdrowotnych.
18.	Uczniowski Klub Sportowy „Technik” w Strzelcach Kraj.	Planowanie i organizowanie pozalekcyjnego życia sportowego uczniów w oparciu o możliwości obiektywne i sprzętowe szkoły oraz o pomoc organizacyjną i materialną rodziców i sympatyków Klubu
19.	Uczniowski Klub Sportowy „Ogólniak” w Strzelcach Kraj.	Planowanie i organizowanie pozalekcyjnego życia sportowego uczniów w oparciu o możliwości obiektywne i sprzętowe szkoły oraz o pomoc organizacyjną i materialną rodziców i sympatyków Klubu, upowszechnianie lekkoatletyki.
20.	Uczniowski Klub Sportowy „DOBIEGNIEW CUP” w Dobiegniewie	Planowanie i organizowanie pozalekcyjnego życia sportowego uczniów w oparciu o możliwości obiektywne i sprzętowe szkoły oraz o pomoc organizacyjną i materialną rodziców i sympatyków Klubu, kształtowanie pozytywnych cech charakteru i osobowości poprzez uczestnictwo w realizacji zadań sportowych Klubu.

Tabela 29. Uczniowskie kluby sportowe działające na terenie powiatu strzelecko – drezdeneckiego (opracowanie własne)

2.9. Rozwój ekonomii społecznej

Ekonomia społeczna swoje działania koncentruje na osobach zagrożonych wykluczeniem społecznym tj. długotrwale bezrobotnych, bezdomnych, uzależnionych i izolowanych. Procesem reintegracji społecznej i zawodowej zajmują się podmioty ekonomii społecznej takie jak spółdzielnie socjalne, centra integracji społecznej, zakłady aktywności zawodowej, kluby integracji oraz organizacje pozarządowe. Są to bowiem instytucje, dla których najistotniejsze jest działanie na rzecz swoich podopiecznych w celu ich powrotu na rynek pracy. Mają więc one misję społeczną, którą przedkładają nad zysk.

Na przestrzeni ostatnich lat w powiecie strzelecko – drezdeneckim nastąpił rozwój ekonomii społecznej. Obecnie funkcjonują niżej wymienione podmioty ekonomii społecznej:

- Centrum Integracji Społecznej w Drezdenku
- Centrum Integracji Społecznej w Dobiegniewie
- Centrum Integracji społecznej w Strzelcach Krajeńskich
- Centrum Integracji Społecznej w Starym Kurowie
- Wielobranżowa Spółdzielnia Socjalna Rozwój w Drezdenku
- Warsztat Terapii zajęciowej w Strzelcach Krajeńskich.

Obecna perspektywa finansowa Unii Europejskiej daje duże szanse i możliwości dla podmiotów ekonomii społecznej.

Nowa perspektywa finansowa ma wspierać ekonomię społeczną przede wszystkim w sposób bardziej bezpośredni w odniesieniu zarówno do nowo powstałych przedsiębiorstw społecznych, ale także rozwój i profesjonalizację tych już istniejących. Planowane jest zwiększenie dostępu przedsiębiorstw społecznych do kapitału bezzwrotnego, ale również zwrotnego w formie preferencyjnych pożyczek oraz poręczeń. Cały proces profesjonalizacji przedsiębiorstw społecznych ma wspierać „sieć wsparcia" stanowiąca coś na kształt w głównej mierze będą opierać się na zwiększeniu dostępu do usług szkoleniowych, doradczych, coachingu i innych niezbędnych narzędzi sprzyjających budowaniu potencjału sektora ekonomii społecznej.

W perspektywie długofalowej kluczowe znaczenie będzie miało również budowanie wzajemnej współpracy pomiędzy przedsiębiorstwami społecznymi oraz ich sieciowanie. Przekazane wsparcie ma docelowo bowiem sprzyjać budowaniu samodzielności oraz niezależności ekonomicznej przez przedsiębiorstwa społeczne a środki oraz wsparcie

z Europejskiego Funduszu Społecznego stanowić wyłącznie niewielki odsetek „przychodów" PES - koncentracja na zyskach z prowadzonej działalności gospodarczej.

Jednocześnie wsparciu przedsiębiorstw społecznych będzie towarzyszyć rozwój otoczenia przedsiębiorstw społecznych poprzez budowę silnej i stabilnej sieci wsparcia. Sieci, która poprzez wysoką jakość świadczonych usług przyczyni się do zbudowania solidnych i profesjonalnie działających przedsiębiorstw społecznych, zaradnych, potrafiących radzić sobie w warunkach rynkowych.

2.10. Analiza SWOT

Rodzina i dziecko

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- ustawodawstwo określające działania w zakresie opieki na dzieckiem i rodziną - dostateczna dostępność do placówek oświatowych - wzrost aspiracji edukacyjnych mieszkańców powiatu - obecność psychologa w większości szkół działających na terenie powiatu strzelecko – drezdeneckiego - dostępna oferta szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze i dla istniejących już rodzin zastępczych - przekształcanie rodzin zastępczych niezawodowych w zawodowe formy opieki tj., rodziny zastępcze zawodowe, rodzinne domy dziecka - dobra dostępność specjalistów w poradniach psychologiczno - pedagogicznych - wzrost liczby organizacji pozarządowych działających na rzecz dziecka i rodziny - dostępność na terenie powiatu strzelecko - drezdeneckiego Sądu Rejonowego wydziału rodzinnego i nieletnich.	- wydłużające się terminy spraw w wydziale rodzinnym i nieletnich - niewystarczająca liczba specjalistów do pracy z rodziną - brak ośrodka terapii rodzin - migracje zagraniczne rodziców - wzrost liczby rozwodów - wysoka liczba osób uzależnionych - występowanie zjawiska bierności społecznej wobec zjawisk negatywnych (przemoc, alkoholizm, narkomania itp.) - zbyt mało kandydatów do pełnienia funkcji rodziców zastępczych -zwiększająca się liczba dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej -niewystarczająca współpraca z rodzinami biologicznymi dzieci - umieszczonych w pieczy zastępczej na rzecz powrotu dziecka do rodziny - pogarszająca się sytuacja życiowa rodzin z powodu ubóstwa i bezrobocia -brak wystarczających środków finansowych na pomoc rodzinom - zbyt mała liczba asystentów rodzinnych - brak w gminach rodzin wspierających - mała liczba lokali socjalnych na terenie powiatu
SZANSE	**ZAGROŻENIA**
- rozwój rodzinnych form opieki nad dzieckiem - budowanie zintegrowanego sytemu wsparcia dziecka i rodziny - podejmowanie działań mających na celu zapobieganie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu rodzin - wzrost jakości usług skierowanych do dziecka i rodziny poprzez podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników oraz	- ograniczone środki finansowe na realizację zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny - wzrost dzieci wychowywanych w rodzinach niepełnych, brak prawidłowego wzorca rodziny - wzrost liczby rodzin zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym - wzrastająca liczba dzieci i młodzieży podejmujących zachowania ryzykowne

permanentne dostosowywanie tych usług do potrzeb dziecka i rodziny - zwiększanie potencjału i aktywności organizacji pozarządowych w obszarze pomocy i wsparcia dziecka i rodziny i młodzieży.	- wzrost liczby dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych - ukrywanie zjawiska przemocy domowej i rówieśniczej - niestabilność uregulowań prawnych - umieszczanie dzieci pozbawionych opieki i wychowania w domu rodzinnym poza powiatem; - zbyt późna interwencja służb społecznych w rodzinach problemowych -niedostateczna konsolidacja działań w instytucjach i organizacjach działających w obszarze pomocy dziecku i rodzinie - uzależnienie rodzin od wsparcia pomocy społecznej

Sytuacja osób niepełnosprawnych

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- wzrost społecznej akceptacji osób niepełnosprawnych - coraz szersza oferta dla niepełnosprawnych z zakresu rehabilitacji zawodowej, społecznej i zatrudniania osób niepełnosprawnych - atrakcyjne oferty szkoleniowe PUP - duża liczba podmiotów zaangażowanych w działania na rzecz wsparcia osób niepełnosprawnych - otwartość instytucji na problemy osób niepełnosprawnych, - szeroko rozwinięta sieć wsparcia dla osób niepełnosprawnych od narodzin po starość (ośrodki wczesnego wspomagania, OREW, warsztaty terapii zajęciowej, środowiskowe domy samopomocy, dom pomocy społecznej) - coraz szersza oferta edukacyjna dla osób niepełnosprawnych - aktywne funkcjonowanie organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych	- bariery architektoniczne w urzędach i instytucjach użyteczności publicznej - brak systemowych rozwiązań dotyczących rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych: WTZ, ZAZ, ZPCH, otwarty rynek pracy - duże ograniczenia transportowe osób niepełnosprawnych zamieszkujące gminy wiejskie - niski poziom wykształcenia osób niepełnosprawnych - niepełne rozpoznanie liczby osób niepełnosprawnych mieszkających na terenie powiatu - brak mieszkań treningowych, chronionych - korzystanie z pomocy społecznej oraz świadczenia rentowe głównym źródłem utrzymania osób niepełnosprawnych, - ograniczony potencjał domowych usług opiekuńczych
SZANSE	**ZAGROŻENIA**
- maksymalne usamodzielnienie się osób niepełnosprawnych	- wykluczenie społeczne - bierna aktywność w życiu zawodowym, społecznym

- wzrost poziomu wykształcenia osób niepełnosprawnych - zwiększenie aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych - zwiększenie aktywności potencjalnych pracodawców - zwiększenie dostępności do świadczeń i usług ochrony zdrowia, w tym rehabilitacji	- izolowanie się osób niepełnosprawnych od społeczeństwa - pogarszanie warunków życia rodzin - niedostępność do rehabilitacji przyczyną narastającej niepełnosprawności

Seniorzy

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- rozwijanie własnych zainteresowań intelektualnych wśród części osób starszych - podtrzymywanie i nawiązywanie kontaktów, dzielenie się wiedzą i doświadczeniem - dużo wolnego czasu i dyspozycyjność kultywowanie tradycji rodzinnych i narodowych - działania podejmowane w ramach programu 50+ - rozwijająca się działalność uniwersytetów III wieku - upowszechnienie wiedzy na temat procesu starzenia się i jego konsekwencji - profilaktyka starzenia - świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania.	- brak określonego standardu usług dla osób starszych - niski poziom życia osób starszych - zmiana modelu rodziny z wielopokoleniowej na jedno, dwupokoleniową, - zwiększający się udział osób w wieku poprodukcyjnym na terenie powiatu - brak systemu całodobowego wsparcia osób starszych w miejscu zamieszkania - niedostateczna wiedza osób starszych na temat organizacji i instytucji świadczących wsparcie - brak pensjonatów i rodzinnych domów pomocy dla osób starszych będących alternatywą dla domów pomocy społecznej - brak systemu wykorzystania potencjału osób starszych na rzecz własnego środowiska - duży odsetek osób niepełnosprawnych wśród seniorów - za niskie kryterium dochodowe do udzielania bezpłatnej pomocy w ustawie o pomocy społecznej dla seniorów
SZANSE	**ZAGROŻENIA**
- dostrzeganie problematyki osób starszych przez samorząd lokalny - przygotowanie do starości poprzez propagowanie aktywnego i zdrowego stylu życia - przełamywanie stereotypowego myślenia na temat starości - uwzględnianie potrzeb osób starszych w przepisach prawa	- funkcjonowanie negatywnego wizerunku osoby starszej w świadomości społecznej i mediach jako roszczeniowej i oczekującej pomocy - przedmiotowe traktowanie osób starszych - brak warunków umożliwiających podjęcie pracy zawodowej przez osoby będące w wieku emerytalnym, - wzrost liczby osób samotnych

- rozwój organizacji pozarządowych i wolontariatu działających na rzecz osób starszych - aktywność osób starszych w organizacjach samopomocowych	- niedostateczne rozpoznanie potrzeb osób starszych - niski poziom świadczeń emerytalnych i rentowych - zanik tradycyjnych rodzin wielopokoleniowych - ograniczenie opieki nad seniorami przez członków rodziny - brak środowiskowych form opieki nad osobą starszą – dom dziennego pobytu

Edukacja

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- dobra współpraca dyrektorów szkół i placówek oświatowych z organem prowadzącym - częste inwestycje i remonty w szkołach i placówkach oświatowych - dobrze wykwalifikowana kadra pedagogiczna – znaczna przewaga nauczycieli dyplomowanych - wspieranie uczniów zdolnych i sportowców poprzez przyznawanie Stypendium Starosty - pozyskiwanie środków unijnych poprzez realizację projektów - bogata oferta edukacyjna - dobre wyposażenie szkół i placówek w materiały dydaktyczne i sprzęt multimedialny - wysoka zdawalność egzaminu maturalnego - możliwość kształcenia na wszystkich etapach nauki w szkolnictwie specjalnym - dobrze wyposażony w sprzęt specjalistyczny SOSW - pomoc rodzicom uczniów niepełnosprawnych w niezbędne artykuły spożywcze i odzieżowe - łatwy dostęp do pomocy psychologiczno-pedagogicznej (w powiecie funkcjonują dwie poradnie psychologiczno-pedagogiczne) - zmniejszenie kosztów obsługi księgowej - współpraca szkół ze stowarzyszeniami - wspieranie uczniów słabych.	- zły stan infrastruktury szkół i placówek - brak jednolitej interpretacji przepisów prawa oświatowego - słabo wyposażone w sprzęt specjalistyczny pracownie do nauki zawodów - brak zajęć pozalekcyjnych -brak współpracy z PUP i pracodawcami - niedoszacowana subwencja oświatowa przez MEN - brak boisk szkolnych przy wszystkich szkołach i placówkach - niedostosowanie kierunków kształcenia do rynku pracy - brak współpracy ze szkołami wyższymi - wysoki procent bezrobocia wśród absolwentów szkół - słabo zorganizowana pomoc prawna dla dyrektorów - brak dobrego połączenia komunikacyjnego do szkół - mała liczba innowacji i programów autorskich. - przestarzały sprzęt komputerowy.

SZANSE	ZAGROŻENIA
- zgoda na tworzenie mniej licznych klas w szkołach - możliwość kontynuowania pozyskiwania środków unijnych na oświatę w latach 2014 – 2020 - utworzenie stanowiska doradcy zawodowego w szkołach - dostosowanie kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy - podnoszenie kwalifikacji kadry nauczycielskiej - pozytywna zmiana w sposobie postrzegania kształcenia zawodowego - zlikwidowanie barier architektonicznych w szkołach i placówkach oświatowych - doposażenie pracowni do praktycznej nauki zawodu - e-learnigowe formy doskonalenia - możliwość dostosowania kształcenia specjalnego dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim	- wysoki poziom bezrobocia w powiecie strzelecko-drezdeneckim. - niż demograficzny w latach 2014-2020 w szkołach ponadgimnazjalnych - ciągłe zmiany i nowelizacje Ustawy o systemie oświaty i Karcie Nauczyciela - brak możliwości stworzenia prognozy zapotrzebowania na rynku pracy z powodu niestabilnej sytuacji gospodarczej na terenie powiatu - brak środków na poprawę infrastruktury szkół i placówek - brak internatu 7. Uzależnienie od leków, nikotyny, alkoholu i narkotyków. - konkurencyjna oferta szkół spoza terenu powiatu strzelecko-drezdeneckiego - stres i wypalenie zawodowe wśród nauczycieli - niski przyrost naturalny.

Rynek pracy

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY

- indywidualne podejście do osób bezrobotnych i poszukujących pracy - realizacja projektów i programów na rzecz aktywizacji osób bezrobotnych, w tym współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej - potencjał terenów inwestycyjnych. - środowiskowe walory powiatu stwarzające warunki do rozwoju branży turystycznej - stały kontakt pracowników Powiatowego Urzędu Pracy w Strzelcach Kraj. z podmiotami prowadzącymi działalność gospodarczą - wspieranie tworzenia nowych miejsc pracy - promocja usług i instrumentów rynku pracy - współpraca z jednostkami sektora publicznego w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim	- niski poziom wykształcenia wśród osób bezrobotnych - brak kwalifikacji zawodowych wśród znacznej części osób bezrobotnych - występowanie wysokiego długotrwałego bezrobocia - obecne zjawisko dziedziczenia bezrobocia - duże rozmiary szarej strefy - brak możliwości lub duże utrudnienia w dojeździe do pracy, w szczególności z terenów wiejskich -brak lub niewielka ilość ofert pracy dla kobiet
SZANSE	**ZAGROŻENIA**
- utrzymujący się spadek liczby osób bezrobotnych - możliwość wnioskowania o środki finansowe na aktywizację osób bezrobotnych - współpraca z instytucjami pomocy i integracji społecznej w oparciu o znowelizowane zapisy ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy - uruchomienie nowych instrumentów wspierających zatrudnienie, w tym zapisanych w znowelizowanej ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy - istnienie strefy ekonomicznej w okolicach i na terenie powiatu - rozwój ekonomii społecznej	- wysokie koszty pracy i inne obciążenia fiskalne nałożone na podmioty prowadzące działalność gospodarczą - nieadekwatne przygotowanie zawodowe do potrzeb rynku pracy - postępująca marginalizacja grup oddalonych od rynku pracy - godzenie się osób bezrobotnych na nielegalne zatrudnienie - brak poczucia obowiązku i konieczności podjęcia zatrudnienia głównie wśród młodych osób bezrobotnych i długotrwale bezrobotnych

IV. Cele główne i operacyjne

		Podmioty odpowiedzialne za realizację
CEL GŁÓWNY	**1. Zintegrowany system wsparcia rodziny**	• samorząd powiatowy • samorząd gminny • PCPR • OPS • jednostki oświatowe • NGO
CEL OPERACYJNY	1.1 Stworzenie systemu promowania prawidłowego funkcjonowania rodziny	
CELE SZCZEGÓŁOWE	1.1.1 Tworzenie lokalnych programów promujących rodzinę 1.1.2 Rozwijanie skutecznych metod i form promowania postaw prorodzinnych 1.1.3 Inicjowanie aktywności rodzin na rzecz tworzenia grup samopomocowych 1.1.4 Upowszechnienie pozytywnego wzorca rodziny	
CEL OPERACYJNY	1.2 Rozwijanie systemu wsparcia dla rodzin mających trudności w wypełnianiu swoich funkcji	
CELE SZCZEGÓŁOWE	1.2.1 Zapewnienie opieki i wychowania dzieciom pozbawionym częściowo lub całkowicie opieki rodziców poprzez rozwój zastępczej opieki rodzinnej i instytucjonalnej 1.2.2 Wspieranie rozwoju sieci placówek całodobowych oraz wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży 1.2.3 Poprawa funkcjonowania instytucji zajmujących się wsparciem osób i rodzin z problemami wychowawczymi 1.2.4 Rozwój wsparcia specjalistycznego 1.2.5 Rozwój wsparcia dla rodzin niewydolnych opiekuńczo - wychowawczo	
CEL OPERACYJNY	1.3 Współpraca z instytucjami i organizacjami zajmującymi się opieką i pomocą rodzinie	

CELE SZCZEGÓŁOWE	1.3.1 Zintegrowanie działań na rzecz dziecka i rodziny ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, zakładami opieki zdrowotnej, kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi 1.3.2 Inicjowanie i rozwój różnych form integracji rodzin ze społecznością lokalną – wspieranie wypoczynku rodzinnego, organizowanie imprez integracyjnych i kulturalnych oraz spartakiad 1.3.3 Upowszechnianie informacji o podmiotach świadczących pomoc dziecku i rodzinie 1.3.4 Szkolenie i podnoszenie kwalifikacji kadry specjalistów do pracy z rodziną i dziećmi oraz w zakresie zaspokojenia potrzeb dzieci w placówkach	
<u>CEL OPERACYJNY</u>	1.4 Wspieranie działań na rzecz poprawy ekonomiczno – bytowej rodziny	
CELE SZCZEGÓŁOWE	1.4.1 Podejmowanie działań na rzecz poprawy warunków mieszkaniowych rodzin 1.4.2 Pozyskiwanie środków finansowych na rzecz wsparcia rodzin i wyrównywania ich szans 1.4.3 Pobudzanie aktywności zawodowej rodzin i osób znajdujących się w trudnej sytuacji bytowej 1.4.4 Zabezpieczenie potrzeb bytowych dzieci i młodzieży z rodzin ubogich 1.4.5 Rozwój nowych form działań aktywizujących na rzecz dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	

j

		Podmioty odpowiedzialne za realizację
CEL GŁÓWNY	2. Kreowanie zatrudnienia i przeciwdziałanie zjawisku bezrobocia	• samorząd powiatowy • samorząd gminny • PUP • PCPR • OPS • jednostki oświatowe • NGO
CEL OPERACYJNY	2.1 Wsparcie osób bezrobotnych i poszukujących pracy	
CELE SZCZEGÓŁOWE	2.1.1 Przeprowadzenie badania lokalnego rynku pracy. Diagnozowanie stanu aktualnego i prognoza na lata przyszłe 2.1.2 Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych 2.1.3 Upowszechnienie informacji o usługach i instrumentach rynku pracy poprzez umieszczenie informacji w prasie lokalnej, stronie internetowej powiatu, urzędu pracy, gmin, plakaty i ulotki, kontakt bezpośredni 2.1.4 Udzielenie pomocy w znalezieniu pracy osobom bezrobotnym i poszukującym pracy poprzez pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe i pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy. 2.1.5 Podtrzymywanie zindywidualizowanego podejścia do osób bezrobotnych i poszukujących pracy 2.1.6 Inicjowanie i organizowanie kontaktów osób bezrobotnych i poszukujących pracy z podmiotami prowadzącymi działalność gospodarczą poprzez giełdy pracy 2.1.7 Tworzenie i realizacja programów i projektów na rzecz aktywizacji osób bezrobotnych, w tym współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej 2.1.8 Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych we współpracy z podmiotami prowadzącymi działalność gospodarczą	

	deklarujących zatrudnienie po zakończeniu wsparcia	
CEL OPERACYJNY	2.2 Wspieranie przedsiębiorczości i tworzenia nowych miejsc pracy.	
CELE SZCZEGÓŁOWE	2.2.1 Przeprowadzenie analizy potrzeb wśród podmiotów prowadzących działalność na lokalnym rynku pracy ze wskazaniem konkretnych kierunków szkoleń, zawodów, oczekiwań 2.2.2 Współpraca z podmiotami prowadzącymi działalność gospodarczą w celu pozyskiwania nowych ofert pracy 2.2.3 Organizacja szkoleń osób bezrobotnych i poszukujących pracy w odpowiedzi na potrzeby zgłoszone przez podmioty prowadzące działalność gospodarczą. 2.2.4 Wspieranie tworzenia miejsc w ramach zatrudnienia subsydiowanego 2.2.5 Refundacja podmiotom prowadzącym działalność gospodarczą kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy dla osób bezrobotnych 2.2.6 Promocja i realizacja zatrudnienia wspieranego 2.2.7 Upowszechnianie informacji o konieczności zatrudnienia osób bezrobotnych po zakończonej aktywizacji 2.2.8 Organizowanie spotkań z pracodawcami w celu upowszechniania informacji o usługach i instrumentach rynku pracy oraz konieczności zatrudnienia osób bezrobotnych po zakończonej aktywizacji	
CEL OPERACYJNY	2.3 Aktywizacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych ze środków PFRON	
CELE SZCZEGÓŁOWE	2.3.1 Wspieranie pracodawców przy wyposażeniu i doposażeniu	

	stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych, stosowanie do ich potrzeb i możliwości 2.3.2 Organizacja staży 2.3.3 Umożliwienie osobom niepełnosprawnym udziału w szkoleniach i przekwalifikowaniu zawodowym 2.3.4 Wspieranie przedsiębiorczości poprzez udzielenie bezzwrotnych środków na podjęcie własnej działalności gospodarczej 2.3.5	
CEL OPERACYJNY	2.4 Współpraca z jednostkami sektora publicznego w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim	
CELE SZCZEGÓŁOWE	2.4.1 Prowadzenie współpracy ze szkołami ponadgimnazjalnymi w zakresie poradnictwa zawodowego 2.4.2 Współpraca z instytucjami pomocy i integracji społecznej w oparciu o znowelizowane zapisy ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy 2.4.3 Współpraca z gminami w zakresie upowszechniania ofert pracy, informacji o usługach poradnictwa zawodowego i szkoleniach, organizacji robót publicznych, prac społecznie użytecznych 2.4.4 Upowszechnianie informacji o konieczności zatrudnienia osób bezrobotnych po zakończonej aktywizacji 2.4.5 Organizowanie spotkań z przedstawicielami jednostek sektora publicznego w Powiecie Strzelecko- Drezdeneckim w celu upowszechnienia informacji o usługach i instrumentach rynku pracy oraz konieczności zatrudnienia osób bezrobotnych po zakończonej aktywizacji 2.4.6 Organizacja wybranych instrumentów rynku pracy w jednostkach sektora publicznego w Powiecie Strzelecko-Drezdeneckim	

	2.4.7 Wspieranie rozwoju ekonomii społecznej	

		Podmioty odpowiedzialne za realizację
CEL GŁÓWNY	3. Aktywizacja i integracja grup zagrożonych wykluczeniem społecznym	• samorząd powiatowy • samorząd gminny • PUP • PCPR • OPS • jednostki oświatowe • NGO
CEL OPERACYJNY	3.1 Redukowanie zjawiska ubóstwa i wykluczenia społecznego	
CELE SZCZEGÓŁOWE	3.1.1 Rozwój działań wspierających aktywność zawodową i osób najuboższych 3.1.2 Zmniejszenie skutków ubóstwa poprzez systematyczną pomoc rzeczową i finansową realizowaną przez ośrodki pomocy społecznej i współpracujące z nimi organizacje pozarządowe 3.1.3 Rozwijanie stałej współpracy jednostek pomocy społecznej, organizacji pozarządowych i Powiatowego Urzędu Pracy w zakresie monitorowania zjawiska bezrobocia 3.1.4 Objęcie szczególna pomocą osób długotrwale bezrobotnych oraz długotrwale korzystających z pomocy społecznej	
CEL OPERACYJNY	3.2 Budowa zintegrowanego systemu rozwiazywania problemów uzależnień .	
CELE SZCZEGÓŁOWE	3.2.1 Monitorowanie problemu uzależnień na terenie powiatu 3.2.2 Promowanie zmiany zachowania i postaw mieszkańców wobec używek 3.2.3 Zwiększenie skuteczności i dostępności leczenia i terapii osobom uzależnionym i współuzależnionym	
CEL OPERACYJNY	3.3 Współpraca w tworzeniu spójnego systemu wsparcia dla wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo – wychowawcze i rodziny zastępcze	
CELE SZCZEGÓŁOWE		

	3.3.1 Podejmowanie działań w kierunku zabezpieczenia mieszkań dla wychowanków opuszczających system pieczy zastępczej, w tym organizacja mieszkań chronionych 3.3.2 Objęcie specjalistycznym wsparciem wychowanków w procesie usamodzielniania 3.3.3 Udzielanie pomocy finansowej dla usamodzielniających się wychowanków 3.3.4 Zwiększenie umiejętności społecznych i zawodowych usamodzielniających się wychowanków rodzin zastępczych oraz placówek opiekuńczo - wychowawczych	
CEL OPERACYJNY	3.4 Wspieranie rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi	
CELE SZCZEGÓŁOWE	3.4.1 Wspieranie upowszechnienia opieki przedszkolnej, szkolnictwa integracyjnego i specjalnego 3.4.2 Podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia skutków niepełnosprawności u dzieci poprzez; zapewnienie opieki pedagogiczno – psychologicznej, opracowywanie i realizowanie indywidualnych programów edukacyjno – terapeutycznych 3.4.3 Udzielanie poradnictwa i wparcia dla rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi	
CEL OPERACYJNY	3.5 Poprawa kondycji zdrowotnej mieszkańców powiatu	
CELE SZCZEGÓŁOWE	3.5.1 Rozwój profilaktyki i edukacji w zakresie zdrowia wśród mieszkańców powiatu 3.5.2 Wspieranie działań na rzecz zapewnienia mieszkańcom dostępu do usług medycznych na wysokim poziomie 3.5.3 Uczestnictwo mieszkańców w specjalistycznych programach służących poprawie kondycji zdrowotnej	
CEL OPERACYJNY	3.6 Przeciwdziałanie przemocy rodzinie	

CELE SZCZEGÓŁOWE	3.6.1 Przeciwdziałanie przemocy domowej i zaniedbaniom dotkniętych problemem uzależnień 3.6.2 Rozwój poradnictwa i upowszechniania informacji z zakresu praw ofiar przemocy rodzinie 3.6.3 Organizowanie terapii dla ofiar przemocy 3.6.4 Realizacja programów korekcyjnych dla sprawców przemocy prowadzenie ośrodka interwencji kryzysowej 3.6.5 Rozwój współpracy z placówkami medycznymi, oświatowymi, policją, kuratorami sądowymi	

		Podmioty odpowiedzialne za realizację
CEL GŁÓWNY	**4. Satysfakcjonująca jakość życia osób niepełnosprawnych i seniorów**	• samorząd powiatowy • samorząd gminny • PCPR • OPS • jednostki oświatowe • NGO • służba zdrowia
CEL OPERACYJNY	4.1 Wzrost świadomości i wrażliwości społecznej na problemy osób niepełnosprawnych i starszych	
CELE SZCZEGÓŁOWE	4.1.1 Upowszechnianie informacji o uprawnieniach osób niepełnosprawnych oraz dostępnych formach pomocy 4.1.2 Wspieranie i podejmowanie działań zmierzających do zmiany społecznego wizerunku osób niepełnosprawnych i starszych 4.1.3 Rozwój wolontariatu działającego na rzecz wsparcia osób niepełnosprawnych i ich otoczenia oraz osób starszych 4.1.4 Promowanie i wzmocnienie solidarności między pokoleniami	
CEL OPERACYJNY	4.2 Wyrównywanie szans w dostępie do edukacji osób niepełnosprawnych	
CELE SZCZEGÓŁOWE	4.2.1 Rozszerzenie ofert placówek specjalistycznych dla osób niepełnosprawnych 4.2.2 Zapewnienie osobom niepełnosprawnym dostępu do wszystkich form i szczebli edukacji 4.2.3 Wpieranie edukacji ustawicznej	
CEL OPERACYJNY	4.3 Zapewnienie wsparcia osobom niepełnosprawnym i starszym w społeczności lokalnej	
CELE SZCZEGÓŁOWE	4.3.1 Stwarzanie warunków pełnego i niezależnego uczestnictwa osób niepełnosprawnych i starszych w życiu społecznym 4.3.2 Zwiększanie aktywności podmiotów i organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych i starszych	

CEL OPERACYJNY	4.4 Rozwijanie zróżnicowanych form rehabilitacji i zatrudnienia osób niepełnosprawnych i starszych	
CELE SZCZEGÓŁOWE	4.4.1 Stwarzanie warunków do swobodnego dostępu osobom niepełnosprawnym i starszym do rehabilitacji społecznej i zdrowotnej 4.4.2 Stworzenie systemu wspierania aktywności społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych i starszych 4.4.3 Udzielanie wsparcia finansowego w obszarze rehabilitacji zawodowej, społecznej i zdrowotnej 4.4.4 Likwidacja barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się	
CEL OPERACYJNY	4.5 Zapewnienie bezpieczeństwa osobom starszym i przeciwdziałanie stosowanym przeciw nim nadużyciom	
CELE SZCZEGÓŁOWE	4.5.1 Rozwój poradnictwa i wspierania seniorów w sytuacjach kryzysowych 4.5.2 Rozwój działań interdyscyplinarnych na rzecz przeciwdziałania nadużyciom wobec seniorów 4.5.3 Rozwój poradnictwa i upowszechniania informacji z zakresu praw ofiar przemocy rodzinie 4.5.4 Organizowanie terapii dla ofiar przemocy 4.5.5 Realizacja programów korekcyjnych dla sprawców przemocy prowadzenie ośrodka interwencji kryzysowej 4.5.6 Rozwój współpracy z placówkami medycznymi, oświatowymi, policją, kuratorami sądowymi	
CEL OPERACYJNY	4.6 Zabezpieczenie infrastruktury społecznej adekwatnej do zadań i problemów społecznych	
CELE SZCZEGÓŁOWE	4.6.1 Utrzymanie i doskonalenie jakości usług świadczonych przez instytucje działające na rzecz osób niepełnosprawnych i starszych	

	4.6.2 Zwiększenie dostępności instytucji publicznej	

		Podmioty odpowiedzialne za realizację
CEL GŁÓWNY	**5. Wysoki poziom edukacji**	• samorząd powiatowy • samorząd gminny • jednostki oświatowe • NGO
CEL OPERACYJNY	5.1 Rozwój nowoczesnego szkolnictwa w powiecie	
CELE SZCZEGÓŁOWE	5.1.1 Podejmowanie działań i realizacja projektów mających na celu rozwijanie bazy dydaktycznej, budowę i doposażenie pracowni przedmiotowych, rozwijanie doradztwa zawodowego, organizowanie dodatkowych zajęć dla uczniów 5.1.2 Rozwój współpracy z pracodawcami w zakresie monitorowania rynku pracy i organizacji praktyk zawodowych 5.1.3 Modernizacja i rozbudowa budynków szkolnych	
CEL OPERACYJNY	5.2 Zapewnienie wsparcia uczniom w szkołach powiatu strzelecko-drezdeneckiego	
CELE SZCZEGÓŁOWE	5.2.1 Realizacja projektów oraz lokalnych programów wspierania edukacji uczniów	

CEL OPERACYJNY	5.3 Wspieranie systemu doskonalenia nauczycieli	
CELE SZCZEGÓŁOWE	5.3.1 Realizacja projektów, tworzenie struktur doskonalenia nauczycieli	

V. Zarządzanie realizacją strategii

5.1. Źródła finansowania

Środki finansowe na działania zaplanowane w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Strzelecko – Drezdeneckiego na lata 2014 – 2020 będą pochodzić z:

1) budżetu powiatu strzelecko - drezdeneckiego (w tym budżetów jednostek organizacyjnych powiatu)
2) budżetu gmin z terenu powiatu strzelecko - drezdeneckiego (w tym budżetów jednostek organizacyjnych gmin)
3) budżetu państwa w ramach dotacji na dofinansowanie zadań własnych
4) budżetu państwa na finansowanie realizacji zadań zleconych
5) Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
6) funduszu pracy
7) funduszy europejskich
8) innych programów i grantów.

Szczegółowe określenie wysokości planowanych środków na realizację strategii nie jest możliwe ze względu na długi okres obowiązywania dokumentu, brak długookresowych źródeł finansowania, a także wieloletnich dokumentów finansowych określających planowane wydatki powiatu na bieżącą działalność.

5.2. Termin realizacji

Termin realizacji wyznaczonych celów strategicznych Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Strzelecko - drezdeneckiego wyznaczono na lata 2016 –2020. Zarówno wyznaczone cele operacyjne jak i działania są zaplanowane długoterminowo i są powiązane z nowym okresem programowania na lata 2014 - 2020. W miarę posiadanych środków finansowych, jak również pozyskiwania funduszy z Unii Europejskiej poszczególne zaplanowane działania będą realizowane sukcesywnie.

5.3. Monitoring i ewaluacja

Monitoring i ewaluacja zapisów strategicznych polegać będą na systematycznej ocenie realizowanych działań oraz modyfikacji kierunków działania w przypadku istotnych zmian społecznych, które mogą pojawić się poprzez zmianę regulacji prawnych czy też narastanie poszczególnych kwestii społecznych.

Podstawowym celem wyżej wymienionych działań będzie dostarczenie praktycznej wiedzy potrzebnej przy podejmowaniu decyzji dotyczących przedsięwzięć planowanych do realizacji. Zapisy zawarte w strategii będą realizowane w ramach kierunków poszczególnych działań, w zależności od posiadanych przez samorząd i pozyskanych z zewnątrz środków finansowych. Realizacja poszczególnych działań będzie przedstawiana w sprawozdaniach poszczególnych jednostek odpowiedzialnych za ich realizacje.

VI. Uwagi końcowe

Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016 – 2020 opiera się na istniejącym już systemie pomocy społecznej. Zakłada rozwój oraz kierunki polityki społecznej na terenie powiatu i wskazuje na konieczność budowania zintegrowanego systemu wsparcia dla grup szczególnie zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym. Przedstawione działania poparte są wnikliwą analizą działań i efektów prowadzonych przez instytucje działające na rzecz rozwiązywania problemów społecznych, w tym dotyczących rodzin ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży, osób niepełnosprawnych oraz mieszkańców powiatu zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Realizacja Powiatowej strategii Rozwiazywania Problemów Społecznych na lata 2016 – 2020 ma zapewnić szerokie wsparcie i pomoc wyżej wymienionym grupom społecznym, co przyczyni się ograniczenia zjawiska wykluczenia społecznego. Realizacja celów strategii poprawi poziom świadczonych usług, a tym samym podniesie jakość życia mieszkańców powiatu.

Spis ilustracji

Rysunek 1. Gminy powiatu strzelecko - drezdeneckiego 6
Rysunek 2. Powiat strzelecko – drezdenecki na tle pozostałych powiatów w województwie w 2013 r. (źródło i opracowanie Bank Danych Lokalnych GUS) 8
Rysunek 3. Populacja – powiat strzelecko – drezdenecki w latach 2002 – 2014 (źródło i opracowanie GUS) 9
Rysunek 4. Piramida wieku mieszkańców powiatu strzelecko – drezdeneckiego w 2014 r. ((źródło i opracowanie GUS) 11
Rysunek 5. Przyrost naturalny w latach 1995 – 2013 w powiecie strzelecko – drezdeneckim 12
Rysunek 6. Migracje ludności na pobyt stały (źródło GUS) 12
Rysunek 7. Poziom wykształcenia powiatu strzelecko – drezdeneckiego (źródło Narodowy Spis Powszechny 2011 r.) 13
Rysunek 8. Liczba zatrudnionych oraz plany na lata 2015 -2017 asystentów z podziałem na gminy 23
Rysunek 9. Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta (opracowanie własne na podstawie danych z ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu strzelecko – drezdeneckiego) 23
Rysunek 10. Liczba środowisk zagrożonych odebraniem dzieci (opracowanie własne na podstawie danych z ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu strzelecko – drezdeneckiego) 24
Rysunek 11. Liczba rodzin zastępczych i dzieci w tych rodzinach (opracowanie własne) 25
Rysunek 12. Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej (rodzinnej) w latach 2012 – 2014 z podziałem na poszczególne gminy. 25
Rysunek 13. Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej (instytucjonalnej) z podziałem na poszczególne gminy 26
Rysunek 14. Wydatki na pieczę zastępczą instytucjonalną i rodzinną 26
Rysunek 15.Liczba osób usamodzielnianych korzystających z różnych form pomocy 29
Rysunek 16. Mieszkańcy powiatu strzelecko-drezdeneckie z uwzględnieniem osób niepełnosprawnych (Źródło: Bank Danych Lokalnych www.stat.gov.pl) 31
Rysunek 17. Osoby niepełnosprawne zamieszkałe na terenie powiatu strzelecko – drezdeneckiego w podziale na dorosłych i dzieci. (Źródło: Bank Danych Lokalnych www.stat.gov.pl) 31
Rysunek 18. Osoby niepełnosprawne zamieszkałe na terenie powiatu strzelecko-drezdeneckiego w podziale na obszar miejski i wiejski. (Źródło: Bank Danych Lokalnych www.stat.gov.pl) 32
Rysunek 19. Osoby niepełnosprawne zamieszkałe na terenie powiatu strzelecko-drezdeneckiego z podziałem na płeć. (Źródło: Bank Danych Lokalnych www.stat.gov.pl) 32
Rysunek 20. Struktura grupy bezrobotnych w powiecie strzelecko - drezdeneckim z uwzględnieniem płci stan na 30.09.2013 r. 46
Rysunek 21. Struktura osób bezrobotnych według wieku – stan na 30.09.2013 r. 47
Rysunek 22. Struktura osób bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy stan na 30.09.2013 r. 49
Rysunek 23. Liczba podmiotów gospodarczych w powiecie strzelecko - drezdeneckim w latach 2005 – 2012 50
Rysunek 24. Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych w powiecie strzelecko – drezdeneckim w latach 2006 – 2013 59
Rysunek 25. Szkolnictwo na terenie powiatu strzelecko – drezdeneckiego w roku szkolnym 2013/2014 (źródło: Statystyczne Vademecum Samorządowca, GUS Zielona Góra). 60

Rysunek 26. Średnia liczba deklaracji do lekarza POZ przypadająca na 1 lekarza w powiecie strzelecko – drezdeneckim wg stanu na 1 lutego 2014 r. ((źródło: Rozmowy o zdrowiu w powiecie strzelecko drezdeneckim). 64
Rysunek 27. Profilaktyczne badania lekarskie dzieci i młodzieży w 2012 r. oraz testy przesiewowe wykonane przez pielęgniarki w 2013 r. (źródło: Rozmowy o zdrowiu w powiecie strzelecko drezdeneckim) 65
Rysunek 28. Procentowe objęcie populacji programem profilaktyki raka szyjki macicy – gminy powiatu strzelecko – drezdeneckiego (źródło: Rozmowy o zdrowiu w powiecie strzelecko drezdeneckim). 66
Rysunek 29. Procentowe objęcie populacji programem profilaktyki raka piersi – gminy powiatu strzelecko – drezdeneckiego (źródło: Rozmowy o zdrowiu w powiecie strzelecko drezdeneckim) 66

Spis tabel

Tabela 1. Ludność powiatu strzelecko – drezdeneckiego z uwzględnieniem podziału na gminy w roku 2012 (opracowanie własne, dane GUS) 10
Tabela 2. Liczba pracowników zatrudnionych w ośrodkach pomocy społecznej na terenie powiatu strzelecko – drezdeneckiego. 17
Tabela 3. Liczba rodzin i osób objętych świadczeniami przez ośrodki pomocy społecznej na ternie powiatu strzelecko – drezdeneckiego. (opracowanie własne na podstawie danych z ośrodków pomocy społecznej) 17
Tabela 4.Powody udzielania pomocy i wsparcia przez ośrodki pomocy społecznej na terenie powiatu strzelecko – drezdeneckiego. (Opracowanie własne na podstawie danych ośrodków pomocy społecznej). 18
Tabela 5. wydatki na pomoc społeczną poniesione przez ośrodki pomocy społecznej na terenie powiatu strzelecko – drezdeneckiego (opracowanie własne na podstawie danych z ośrodków pomocy społecznej). 19
Tabela 6. Osoby niepełnosprawne w wieku do 16 lat zamieszkałe w gminach powiatu strzelecko – drezdeneckiego.(Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej dane na dzień 31.10.2012 r., Bank Danych Lokalnych www.stat.gov.pl) 33
Tabela 7. Osoby niepełnosprawne powyżej 16 lat zamieszkałe w gminach powiatu strzelecko – drezdeneckiego. (Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej dane na dzień 31.10.2012r.Bank Danych Lokalnych www.stat.gov.pl) 33
Tabela 8. Liczba wydanych orzeczeń przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności mieszkańcom powiatu strzelecko-drezdeneckiego powyżej 16 roku życia. 35
Tabela 9. Liczba wydanych orzeczeń przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności osobom przed 16 rokiem życia 36
Tabela 10. Liczba i cel przyjętych wniosków o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności osób po 16 roku życia 37
Tabela 11. Złożone wnioski osób niepełnosprawnych powiatu strzelecko-drezdeneckiego 38
Tabela 12. Podział środków PFRON na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej 38
Tabela 13. Podział środków PFRON na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej na przestrzeni lat 2009 - 2014 39
Tabela 14. Stopa bezrobocia w 2013 roku w Polsce, województwie lubuskim i powiecie strzelecko - drezdeneckim. (źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Zielonej Górze) 45
Tabela 15 . Struktura osób bezrobotnych według wieku i płci – stan na 30.09.2013 r. (źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Strzelcach Krajeńskich) 47
Tabela 16. Struktura osób bezrobotnych według wykształcenia stan na 30.09.2013 r. 48
Tabela 17. Liczba podmiotów gospodarczych w powiecie strzelecko – drezdeneckim w latach 2009 – 2013 50
Tabela 18. Zarejestrowane przedsiębiorstwa w poszczególnych gminach powiatu strzelecko - drezdeneckiego na dzień 30.09.2013 r. 51
Tabela 19 . Struktura podmiotów gospodarczych na koniec września 2013 roku z uwzględnieniem liczby. zatrudnionych pracowników. 51
Tabela 20. Branże i liczba podmiotów w powiecie strzelecko - drezdeneckim na dzień 30.09.2013r. 52

Tabela 21. Wykaz placówek oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Powiat Strzelecko - Drezdenecki 59
Tabela 22. Zakres działań poradni psychologiczno – pedagogicznych na terenie powiatu strzelecko - drezdeneckiego 62
Tabela 23. Zatrudnienie wybranego personelu medycznego w powiecie strzelecko – drezdeneckim w 2012 r. , według podstawowego miejsca pracy, bez resortowej służby zdrowia i aptek ogólnodostępnych, wskaźnik na 10 tys. Ludności (źródło i opracowanie Lubuski Urząd Wojewódzki) 63
Tabela 24. Współczynnik standaryzowania zgonów w 2012 r. na tle innych powiatów w Polsce (źródło: Rozmowy o zdrowiu w powiecie strzelecko drezdeneckim)..... 65
Tabela 25. Główne przyczyny hospitalizacji mieszkańców powiatu strzelecko – drezdeneckiego w 2012 r. (źródło: Rozmowy o zdrowiu w powiecie strzelecko drezdeneckim). 67
Tabela 26. Stowarzyszenia działające na terenie powiatu strzelecko – drezdeneckiego (Opracowanie własne) 85
Tabela 27. Fundacje działające na terenie powiatu strzelecko – drezdeneckiego (opracowanie własne) 85
Tabela 28. Stowarzyszenia sportowe działające na terenie powiatu strzelecko – drezdeneckiego (opracowanie własne) 89
Tabela 29. Uczniowskie kluby sportowe działające na terenie powiatu strzelecko – drezdeneckiego (opracowanie własne) 92

Zespół ds. opracowania Powiatowej Strategii Rozwiazywania Problemów Społecznych na lata 2016 -2020 powołany Uchwałą Nr 53/2015 Zarządu Powiatu Strzelecko - Drezdeneckiego z dnia 14 października 2015 roku

1. Izabela Najdek – Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Drezdenku
2. Elżbieta Łabędź – Główny Specjalista ds. Zdrowia i Spraw Społecznych
3. Marlena Płotecka – Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Strzelcach Kraj.
4. Barbara Kucharska – Dyrektor Domu Pomocy Społecznej w Dobiegniewie
5. Roman Cisowski – Dyrektor Powiatowego Zespołu Ekonomiczno – Administracyjnego Szkół w Strzelcach Kraj.
6. Alicja Krajewska – Kierownik Działu Pomocy Dziecku i Rodzinie PCPR w Drezdenku
7. Dorota Kowalik – Starszy Inspektor Dział ds. Osób Niepełnosprawnych PCPR w Drezdenku

Przy współpracy:

1. Wioletty Kantor – Kapiczak – Kierownik Ośrodka Pomocy społecznej w Drezdenku
2. Wioletty Zakrzewskiej – Jarmuszkiewicz – Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Starym Kurowie
3. Angeliki Jaworskiej – Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Zwierzynie
4. Anny Treler – Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobiegniewie
5. Mariana Ambrożuka – Kierownik Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Strzelcach Kraj.